

II.
C19237.
179.

19237. II. C. f. 2.

✓

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF LONDON
1851

V sazhetku je Bog stvaril nebo in semljo.
I. Mojs. buk. 1, 1.

Gosp. Krifhtofa Schmida

Korarja Avgustanfkiga,

SGODBE S. PÍ SMA

s a

MLADE LJUDI.

Okrajshane is Nemfkiga prestavljene.

Drugi slépfhani natif

Štvarjenje angeljev.

V' Ljubljani 1846.

Na prodaj per *Henriku Adamu Hónu* in njega finu
Edvardu, poglavarfkim bukrovésu in f' popirjem
kupzhevávzu, na Štarim tergu Šht. 157.

V' natif tih bukev so milofuljivi Firfht,
CO.SPOD GO.SPOD
ANTON ALOIS,
Ljubljanski fhkof,
dovolili 28. roshniga zvéta 1828.

030042565

Ljubi otrozi, mladenzhi ino deklizhi!

Vém, de je ni fkorej rezhi, nad ktero bi toliko veselja imeli, kakor nad lepimi povésti. Náte jih polne bukve! Ena od druge je lepshi. Tudi so vse ref, ino po versti, po kateri so se godile, gredó ena sa drugo. *Sgodbe* toraj jim sploh právimo.

Od teh sgódeb se pazh smé rèzhi, de so vsiga svetá naj lepshi sgodbe. Sakaj glejte, ljubi Bog sam jih je rekel nam k' pridu v' posebne bukve popisati. Tem bukvam se pravi *sveto písmo*; ino toraj tem sgodbam *svetopísemfke sgodbe* ali *sgodbe svetiga písma*. Kar se jih je od stvaritve svetá do prihoda Jesufa Kristufa sgodilo, jim pravimo sgodbe svetiga písma *stariga sakona*; kar jih je pa od rojstva ino shivljenja Jesufa Kristufa in od djanja njegovih aposteljnov ino uzhenzov, jim pravimo sgodbe svetiga písma *noviga sakona*.

Pa vsih sgódeb, kar jih je v' fvetim písmu, ne najdete v' teh bukvah; le tiste bofte v' njih nashli, ktere se vam bolj permérijo, kar jih je bolj umévnih, bolj lepih ino poduzhnih sa mlade ljudi. Kar fhe uméti ne morete, ali kar vam ni treba véditi, je opufheno. Toraj je dano tem bukvam imé: „*Sgodbe svetiga písma sa mlade ljudi*“.

Prav lepó in ozhitno bofte v' teh bukvah pregledali, kák dober ino prijasen je bil Bog she od

sazhetka fvetá do ljudi, ino kako je is ljubesni do naf sadnjizh zelò fvojiga Šinú Jesufa Kristufa na fvet pošlál.

Is vsake povésti fkorej bošte boshjo vřigamogozhnořt, dobrótljivořt, modrořt, vřigavédnořt, fvestořt, pravizhnořt ino previdnořt fposnávali; pa nikoli nikjér ne lepfhe ino zhiřejřhe, kakor nad Jesufam Kristufam ino v' tiřtim, kar je on uzhil, delal ino terpel. Po njem fe velizhařtvo, prijasnořt ino vsa ljubesnjivořt boshja odkrije. Tako vam bodo sgodbe fvetiga piřma naj lepfhi nauk od Boga, naj lepfhi od vére.

Tudi od mnogih otrók bošte v' teh bukvah brali. Brali bošte v' njih, poštavim, od Abelna, Šema, Jafeta, Isaka, Joshefa, Šamuela, Davida, Tobija. Nad temi bošte veselje imeli. Kakor v' serkalu ali řhpéglu bošte nad njimi vídili, kakó kaj lepiga je, zhe je zhlovek bogabojezh ino poboshen. — Pa tudi od hudobnih otrók, poštavim, od Kajna, Kama, Joshefovih bratov, Opnia, Pinesa, Absolona, bošte v' njih brali. Njih shivljenje vam ne bo vřhezh. Nad njimi fe bošte uzhili řtuditi hudobijo, ino druřih grehi vař bodo várovali v' enake sabreřti. Takó le vař bodo sgodbe fvetiga piřma v' famozhiřtih sgledih poboshnořti uzhile. Kjé hozhete kaj lepfhiga nauka?

Beríte tedaj, ljubi otrozi, mladenzhi ino deklizhi! radi ino pridno te bukve, ino kakor dobri otrozi v' njih, slařti pa kakor mladénizh Jesuf, taki ři vři biti persadeníte.

K a s a l o.

Sgodbe fvetiga pisma ftariga sakona.

	fran
1. Štvaritev fvetá	11
2. Perva zhloveka	12
3. Pervi greh	15
4. Kasen ali fhtrafa perviga greha	16
5. Bratomor ino njega kasen	17
6. Špazhenoft in pokonzhanje perviga fvetá	19
7. Noe otet ino njegov hvalni dar	21
8. Novi fvet po potópu	22
9. Pokliz Abrahama	23
10. Abrahamovo dóbro ferze	24
11. Isak odménjen v' dar	27
12. Isak vsame Rebèko	28
13. Esav pa Jakop	30
14. Jakop na ptujim	32
15. Jakop gré v' fvoj kraj	33
16. Joshef, pastirzhik	35
17. Joshef na ptuje prodan	36
18. Joshef na Putifarjevim domu	37
19. Nedolshni Joshef v' jezhi	39
20. Joshef povifhan	40
21. Joshefovi bratje v' jézhi	42
22. Benjamin gré v' Egipt	44
23. Joshefova freberna kupa	46
24. Joshef se da fposnátí	47

	stran
25. Ozheta Jakopa vefelje	48
26. Jakopova ino Joshefova smert	49
27. Otrok Mosef v' bizhnatim jerbafzhku	51
28. Mosef per studenzu	52
29. Gorezhi germ	53
30. Boshji zhudeshi	54
31. Vezhérja in odhod is Egipta	55
32. Potópev Egiptzhanov	56
33. Boshji zhudeshi v' pufhavi	57
34. Sapovedi boshje ino Israelzov nesvestóba	58
35. Mosefova smert	60
36. Israelzi gredó v' oblubljeno deshelo	61
37. Ruta, pobóshna ino dóbra fináha v' Israelu	62
38. Helitova hudóbná sinova ino Elkanov dóbri fin	64
39. David pastir	67
40. Goljat velikán	68
41. David, pobóshni kralj	70
42. Šalomon, Israelfki kralj	71
43. Elija prerok	73
44. Elisej	76
45. Jona	78
46. Tobija v' Afirski fushnofti	80
47. Daniel v' Babilonfki fushnofti	83
48. Tempelj ino mesto fta vnovizh sidana	86
49. Šedem Makabejskih bratov	87
50. Bog spet pomaga	88

Sgodbe fvetiga píma noviga sákona.

	stran
1. Zaharija ino Elisabeta	91
2. Marija	93
3. Marija ino Elisabeta	94
4. Janesovo rojstvo	96
5. Rojstvo Jesufa, nashiga Odrefhenika	97
6. Pastirji per jaflih	99

	fran
7. Jesuf v' tempeljnu Bogu darovan	101
8. Modri od jutra	102
9. Béǵ na Egiptovsko	104
10. Jesuf, star dvanajst let, v' tempeljnu	106
11. Janes v' pušhavi	107
12. Jesuf je keršhen, ino gre v' pušhavo	110
13. Janes fkasuje Jesufa ljudem. Jesufovi prvi uzhenzi	112
14. Shenitnina v' Kani	114
15. Jesuf v' tempeljnu	115
16. Jesuf per Jakopovim vodnjaku	117
17. Jesufova prva pridiga v' Nazaretu	120
18. Obilni ribji lov	121
19. Jesufovi nauki na gori	123
20. Jajrova hzhi ino bolniza	133
21. Jesuf ino ofem ino trideset létni bolnik	135
22. Jesuf isvoli ino pošhlje aposteljne	137
23. Jesufovi nauki v' prilikah	140
24. Nekaj manjih Jesufovih prilik	142
25. Magdalena špokorjenka	144
26. Posebni Jesufovi nauki per mnogih perlošnostih	145
27. Smert Janesa keršnika	147
28. Jesuf boshji prijatelj otrok	148
29. Jesufov špremin	150
30. Sgubljeni sin	151
31. Ušmiljenje ino neušmiljenje	153
32. Bogatinez ino uboshiz	155
33. Modre ino trapaste devize	156
34. Mnoge poduzhne sgodbe	157
35. Lazarja obuditev	158
36. Jesuf od Marije masljen	160
37. Jesufova zhaštita jesha v' Jerusaleu	161
38. Jesufovo naj imenitniši prerokovanje	164
39. Póšlednja vezhérja	168
40. Jesuf na oljski gori	175
41. Jesufova sadnja ino terpljenja polna nozh	177
42. Jesuf pred deshelnim oblaštnikom	180
43. Jesuf krishan na kalvárii	183

44. Jēsus spet shivi, ino se perkasuje	186
45. Jēsus gre v' nebefa	190
46. Jēsus pofhlje svetiga Duha	192
47. Jēsus shivi v' svojih vernih	193
48. Štēfan, prvi mužhēniz	194
49. Pavlovo spreobrnjenje	196
50. Šveta Jēsusova zerkev	198

SGODBE

fvetiga pisma fstariga sakona.

1. Štvaritev fvetá.

Ljubi otrozi! flifhali fte she velikokrat, de je Bog nebo ino semljo fšvaril. Pa smiraj me mi-fel obhaja, de bi otrozi, kateri she nekoliko rasu-méjo, radi to prav na tanko flifhali. Poflufhajte tedaj, kako fe je godilo.

V' sazhetku je Bog nebo in semljo fšvaril. Pa semlja je bila fhe pufta ino prasna. Pokrita je bila fhe vfa s' globòkimi vodami. Tema je bila. Kar rezhe Bog: „Bodi fvetlòba!“ In fvet-lòba je bila, ino vfe fvetlo, ob enim.

Sdaj Bog ukashe: „Bo naj nèbes ali pod-nebje!“ Kar je bilo. Ta lepi plavi velb ali obok nad nami fe perzhne, in nekoliko vód fe sbe-re v' oblake nakvifhko.

Po tem Bog rezhe: „Voda na semlji naj ftezhe na en kraj, in perkashi fe fuhota!“ In tako je bila fuha semlja in morje, fo bili fšu-denzi, potoki ino réke.

Sdaj Bog sapové: „Semlja naj rodi travo, seli ino rodne drevesa!“ Tudi to fe je sgodilo. Semlja je bilá lepo selená, ino mnogih rosh je

bilo po njej ino zvetózhnih dreves kakor spomladi.

Bog po tem rezhe: „Luzhi naj bodo na nebu, de kashejo dneve ino leta, in pa fvetijo na semljo!“ Ko bi trenil, fo bile. Na nebu je gorela velika luzh, blifhezhe solnze, de dan dela. Šijala je prijasna luna, de fveti ponozhi. Migljalo je svesd bres fhtevila veliko.

Po tem Bog rezhe: „Mergolé naj ribe po vodi, ptize pod nebam, ino semlja naj vfako mnogo shival da!“ Komej je isrezhenó, she je bilo vse.

Poflednjizh je Bog zhloveka fthvaril. Šthvarnik pogleda vse, kar je naredil, ino vse je bilo prav prav dobro.

Ljubi otrozi! tukaj na nebu ino na semlji lahko vidimo, kako je Bog mogozhen, dobrotljiv ino moder, ako ravno njega — nafhiga preljubiga Boga — fhe ne moremo viditi. Njegove prelepe fthvari velikokrat f' fvetim veseljém pregledujmo, ino veselimo se, de imamo tako dobrotljiviga Boga.

2. Perva zhloveka.

Nebo ino semlja fta bila narejena, in v' zhlovekovo prebivalifhe lepo perpravljena. Bog tedaj rezhe: „Naredimo zhloveka po nafhi podobi. Gospoduje naj zhes vfo semljo!“ Ino fthvarnik tedaj is vláshne perfti zhlovefhko telo sobrafi. Pa je bilo fhe mertvo na tleh, in se ne gane. Bog toraj dufho va-nj dihne, ino zhlovek se fklóne, in shivi. Tako je bil fthvarjen prvi zhlovek.

Bog ga je imenoval *Adam*, to je peršt, v' spominj njegoviga sazhetka.

Zhlovek je po boshji podobi stvarjen. Le famo njegovo telo je posemeljko; njegov duh ali dufha je kaj boshjiga, je Bogu podobna. Bog je duh; tudi nafha dufha je duh. Bog je vezhen; tudi zhlovekova dufha bo vekomej shivela. Bog je neumerjosh; tudi zhlovekova dufha ne bo nikedar umerla. Bog je povsod, po vsih krajih in konzih sveta prizhujosh; tudi dufha je na vsm truplu v' enim prizhujozha. Bog ima nar bolj popolnoma um; tudi nafha dufha ima um. Bog ima svobodno ali prosto voljo; tudi nafha dufha jo ima. — Nafha dufha f' svojim umam samore dobro sposnavati, ljubiti ino storiti. Le kedar dobro storimo, smo Bogu prav podobni; ino njemu podobni biti si moramo persadevati, sizer naf Bog k' sebi v' nebefa ne more vseti. Ljubi otrozi! vsi ste po boshji podobi stvarjeni; na vso mozh si tedaj persadevajte Bogu podobni biti. Bodite popolnoma, umni, usmiljeni, prijasni, ljubesnjivi, delavni ino sveti, kakor je Bog svet. Podobo boshjo nad seboj, pa tudi nad drugimi sposhtujte. Tudi nar revnisthi uboshiz je po njej stvarjen.

Bog je sa zhloveka prav lep vert safadil. V' njem so rastle prelepe drevesa, polne prelepiga sadja. Pravimo mu raj. Obilen studeniz, kateri se je v' shtiri bistre reke rastekal, ga je shtel lepshiga delal. V' ta lepi vert pelje Bog Adama, de ga obdeluje ino varuje.

Tako prijasen ino dober je Bog ljudem. Tudi nam je perpravil veliko veselja; pa delati

moramo tudi mi. Tudi delo je nafha frezha. Po delu se nam pozhitek ino fleherno veselje vse bolj perleshe.

Šdaj Bog velí shivalim pred Adama priti, in fleherni smed njih je ime dal. Na to rezhe Adamu: „Gospod si vsih stvarí, toraj tudi vsih shival; v' svoj prid jih obrazhaj, pa nikar jih ne terpínzhi.“ Toraj smemo tudi mi imeti jih sa vòshnjo in nósho, jesti njih meso, ino njih koshe febi v' prid oberniti; pa ne jim bolezhin delati bres potrebe, ne jih terpínzhiti nalafh.

Po všim svetu sunaj Adama fhe ni bilo nobeniga zhloveka. Ni mu bilo le samimu oštati, temuzh ozhe veliko ljudi je bil namenjen. Toraj Bog rezhe: „Zhloveku ni dobro samimu biti na semlji, pomozhnizo mu hozhem dati.“ Bog sdaj da terdo spanje v' Adama. Kedar je Adam saspal, Bog is eniga njegovih reber Evo stvari. Sbudi se, ino Bog mu Evo perpelje, ino Adam je imel neisrezhèno veselje.

Otrozi, ljubi otrozi! kako velika frezha je, de je vezh ljudi na semlji. Kdo bi fizer narejal obuvale ino oblazhilo; kje bi dobili prebivalifhe, kruh ino drugi shivesh, ko bi ne bilo na fvetu sunaj naf nikogar, de bi sa vse to fkerbel, ino nam perpravljaj? Vsi ljudje sa naf delajo, ino nam k' nafhi frezhi pomagajo; ljubimo tedaj vse ljudi.

Adam ino Eva sta v' tem lepim vertu nedolshna ino vesela. Boga sta ljubila zhes vse, in eden drusiga kakor fama sebe. Ljubi Bog jima je bil tako dobrotljiv ino prijasen, kakor ozhe

fvojim otrokam. Nikoli ju ni nizz bolelo, nikoli ništa bila bolna, ino pa takrat šta tudi po telefonu bila neumerjazha.

Šrezhni so nedolshni ljudje! Preljubi otrozi! le smiraj nedolshni bodite, kakor šta bila takrat Adam ino Eva. Taki bošte she dan danashnji nekoliko rajeve frezhe vshivali.

3. Pervi greh.

Na vertu je bilo vsaziga mnosiga rodovitniga drevja. Adam ino Eva šta smela od vsih dreves jesti; le od eniga jima je bilo sadje jesti prepovedano. Bog je Adamu rekel: „Od vsiga drevja po vertu jej; le tukaj od tega drevesa (štvarnika je imenoval drevo sposnanja dobriga ino hudiga) ne smesh jesti. Zhe od tega jesti, ne bošh vezh neumerjosh, temuzh morash umreti.“ Š' tem je hotel Bog njuno pokorfhino poskusiti. Zhlovek je dolshan Bogu pokoren biti, naj sapove kaj ali prepove Bog.

Eniga dne je fhla Eva zelo blis k' prepovedanimu drevesu. Kar na njem kazho sagleda. Kazha pregovori rekozh: „Sakaj vama je Bog od vsih dreves jesti prepovedal?“ Eva rezhe: „Od vsih dreves po vertu smeva jesti, le od tega drevesa je Bog rekel: Nikar ne jejta od njega, sizer bošta umerla.“ — „O, rezhe kazha, ne bošta ne umerla! Bog jo she vé! She le prav spregledala bošta, zhe od njega okusita. Enaka bošta Bogu, ino vedila bošta dobro in hudo.“ Sdaj she le Eva drevo prav ogleda, in bolj ko ga gleda, prijetnisthi se ji sdi prepovedani sad,

ino bolj jo mika. Posheljiva Eva feshe po fadu, ga uterga, ino jé. Tudi Adamu ga da, ino jé ga tudi on. Tako šta tedaj boshjo sapoved prelomila, ino prvi greh je storjen. Per tej pri- zhi jima je vse drugazhi. Odpirajo se jima ozhi, in ugledata, de šta naga. Rudezha jih sprehaja od framote, is figovih listov si krila fpleteta, ino se pokrijeta s' njimi. Vsa plashna se fkrijeta v' germovje na vertu.

Ljubi otrozi! f' flehernim greham je taka. Sapeljivi hudobneshi naf motijo, ali pa naf na- fhe notranje hudo nagnjenje k' hudimu mika. Zhe se tedaj dusha ne brani, zhe se v' resnizi ne oberne od gréha v' stran, ino zhe se terdno ne dershi boshjih sapoved; pa rádo pride sa fku- fhnjavo pervoljenje, sa njim pa greh, kateri je nar vezhi slég, ino sa gréham pride nepokoj ino strah.

4. Kasen ali fhtrafa perviga greha.

Kmal na tó se glaf boshji saflifhi: „Adam, kje si?“ Vef trepezh odgovori: „Bojim se pred te priti, ker sim nag; sa to sim se fkril.“ Bog mu rezhe: „Kdo ti je povedal, de si nag? Ši li jedel sad kteriga sim ti djal, de ga ne jej?“ Adam odgovori: „Eva mi je dala prepovedani- ga sadu, in jàs sim pa jedel.“ Bog tedaj Evi rezhe: „Sakaj si to storila?“ Eva rezhe: „Ka- zha me je sapeljala, de sim jedla.“ Nobeden no- zhe biti kriv.

Na to Bog fodbo fklene ino rëzhe sapeljivi kazhi: „Ker si to storila, bodi prekleta med vsi-

mi shivalmi na semlji! Po trebuhu se bofh plasila, ino vse sfoje shive dni prah jedla! „*Nekdo shéninik mlajfhev pa ti bo sterl glavo, ino ti ga bofh v' peto salasovala.*“ Evi Bod rezhe: „Veliko bofh terpela f' sfojimi otrózi. Moshu bofh v' oblasti, ino on bo tvoj gospod.“ Ino Adamu Bog rezhe: „Prekléta bodi savoljo tebe semlja, njena rodovitnost naj pefha. Š' teshavo se bofh shivil na njej vse sfoje shive dni. Ternje ino ofat ti bo rastel na njej. Š' potam v' obrasu bofh svoj krùh jedel, dokler se ne povernefh v' semljo, is ktere si vset.“ — Bog ji fhe s' shivalfkimi koshami oblezhe, in ji pahne is raja. Angelj f' fhvigajozhim ognjenim mezhem je varoval v' raj.

Kako velik sleg je greh, ker ima tako hude nastópke! Várujte se greha, ino pred takim zhlovekam beshite, kakor pred štrupéno kazho, kateri val hozhe v' greh sapeljati.

5. Bratomor ino njega kasen.

Adam ino Eva dobita dva sinova. Štarfhimu je bilo ime Kajn, mlajfhimu pa Abel. Kajn, terdnejfhi, je bil kmet. Abel, fhibkejfhi, je bil ovzhar. Š' délam fta si mogla kruha flushiti.

Bog je dal Kajnu frezho per kmetii, Abelnu pa per zhedi. Kajn poljfhine tedaj Bogu v' dar pernese; Abel pa mu daruje jagnje od sfoje zhede, v' snamnje poboshne hvaleshnosti. Abel je imel pravo sposnanje ino refnizhno hvaleshnost v' sfojim ferzu. Kajn pa se je le dobriga hlinil. Satoraj je Bog, ki v' ferze vidi, na Abe-

nov dar s' dopadenjem pogledal, na Kajnovi-
ga pa ne.

Kajnu to teshko dé, ino dosihmal svojiga poboshniga brata ne more vezh s' dobrim ozhe-
fam pogledati. Vef bled je bil v' obras, ino od
fame nevosfhljivosti fo mu liza vpadale.

Bog je Kajna she svaril, ino mu prijasno
rekel: „Sakaj si tako jesen, ino sakaj ti vpáda
obras? Glej, kakor tvoj brat si mi ljub ino
prijeten, zhe prav ravnash. Zhe pa ne, pa she
gréh preshi ko derezh lev per tvojih durih. Pa
zhe le hozhesfh, samorefh poshelenje do hudiga
premagati, ino ga gospodariti.“

Pomislite, otrozi! kako Bog po ozhetovo sva-
ri. Bog she sdaj tudi naf po nashhi vesti pred
flehernim greham svari. Dajte se svariti! Bojte
se Boga, ino beshite pred greham!

Kajn Boga ni poslusfal, temuzh je jeso v'
ferzu redil. Enkrat se Abelnu fosebno prijasniga
dela. „Pojdiva,“ mu rezhe, „malo po polji.“
Vesel gre s' njim Abel nedólshni. Kedar she
dosti od starfhev odideta, pa sgrábi Kajn Abelna,
svojiga brata, ino ga ubije. — Vidite, tako delezh
ste ga jesa ino novosfhljivost sapeljale, de je svoji-
ga brata umoril. Koliko hudiga storite nevosfhli-
vost in jesa! Abel sdaj leschi mertev in vef spre-
menjen v' svoji kervi. O, kako fo pazh njegovi
starfhi tarnali ino jokali, kedar fo ga nashli,
ino njega perviga merlizha sagledali! To je ne-
vosfhljivost storila.

Pa kmal se je fodnik oglasil. Bog rezhe
Kajnu: „Kje je Abel, tvoj brat?“ Kajn je, ka-
kor préd hudoben zhlovek, f' hudo odgovoril:

„Kaj jās vēm? Šim kali varh ino zhuvaj svojiga brata?“ Bog rezhe: „Kaj si storil? Kri tvojiga brata vpije s' semlje do mene. Ino sdaj — preklet si na semlji, ktera je sinila, in pila kri tvojiga brata. Vezh ti ne bo rodila, kedar jo bošh obdeloval. Na fvetu ne bošh imel domu; v' bégu bošh, ino po fvetu se bošh klatil!“ Kajn sdaj vidi svojo veliko pregreho ino vef plashen ino sdivjan sakrizhi: „Oh haj sim storil! Kako slo sim grefhil! Moja pregreha je tako velika, de nikoli ne saflushi odpuštenja!“ Pobegnul je, ino po famotah se potikal. Podnevi ino ponozhi ni imel pokoja. Podnevi mu je vedno bila v' mislih njegova velika pregreha, bratomor. In ponozhi se mu je v' spanji vedno sdelo, de stoji brat vef kervav pred njim. Vef ga je tedaj nozh in dan pekla ino muzhila. Tako greh zhloveka ob pokoj ino vse vefelo shivljenje perpravi.

6. Špazhenost in pokonzhanje perviga fвета.

Šzhafama se ljudje bolj in bolj namnoshijo; pa so tudi hudobnisthi, ino sa Boga vezh ne marajo. V' divji nezhistosti so vefelja ifkali, ino eden drusiga krivizhno stiskali. Bog se milo ino usmiljeno, kakor ozhe, zhes-nje potoshi rekozh: „Nizh vezh si ne pusté ljudje rezhi. Vsi špazheni so. Pa vender jim bom s'he dal odloga sto ino dvajset let, zhe se s'he utégnejo poboljšhati.“

Med timi hudobneshi je bil vender pravizhen in poboshen mosh, Noe. Njemu Bog rezhe: „Ve-

liko barko si ftori, de bo tri fto komolzov dolga, petdefet fhiroka, ino tridefet vifoka. Jàs bom namrezh vfi semlji grosen potop dal. Kar shivi pod nebam, vse bo poginilo. Š' teboj pa bom prijasno saveso naredil. V' barko pojdefh f' svojimi sinovi, f' svojo sheno ino s' shenami svojih sinov.“

Poboshni Noe je barko fto let vprizho vfih delal. Pa hudobneshi nifo na-nj marali. Kedar je bila barka dodelana, rezhe Bog Noetu: „Sdaj idi v' barko ti, ino kar je tvojih. Med vfimi fidanjimi ljudmi najdem tebe pravizhniga. Vse-mi tudi k' febi v' barko po dvoje vfih shival, ki fo na semlji. Sakaj po fedmih dneih porezhem deshju iti na semljo fhtirdefet dni ino fhtirdefet nozhi; vse, kar fim fivaril, bom konzhal na semlji.“

Svesti flushabnik boshji Noe gre tedaj v' barko f' svojimi ino s' shivalmi. Šam Bog je duri sa njim saperl. Per tej prizhi sazhne ftrafhno desh liti. Vfi ftudenzi se odpró. Voda fhumi fpod neba kakor potoki. Še narafha, ino barka ko veliko poflopje po vodi plava.

Oh otrozi, kako fo pazh drugi ljudje jokali, ino od grosniga ftrahu vpili, kateri nifo bili v' barki! Plésali fo na drevje, ino lasili na hribe, de bi se oteli. Pa je bilo preposno! Voda fe narafha ino narafha, de petnajft komolzov ftopi zhes nar vifhi goré.

Vse je bilo po vfi semlji pokonzhano, — bodi zhlovek, ali shivina, bodi ptiza fpod neba, ali zherv fpod práha. Šam Noe je bil otet, ino kar jih je bilo per njem v' barki.

Oh, fhe tako hudoben naj bo kdo, de bi ne ljubil dobrotljiviga Boga; vſaj bati bi ſe mogel pravizhniga Boga! Vidite, otrozi! kako ſna ſtrahovati.

7. Noe otet ino njegov hvalni dar.

Što in petdefet dni je voda po ſemlji ſtala. Bog poſhlje gorek veter, ino voda upada. Verhovi gor ſe izhaſama is vode perkaſujejo. Bar-ka obſtoji na neki gori na Armenſkim.

Noe odpre okno, ino iſpuſti krokarja, de bi ſvedil, ali je voda ſhe doſti upadla, ali ne. Ni ga vezh naſaj. — Potlej iſpuſti goloba. Ni-ma ſe kam vſeſti, ino vedno leta okoli barke. Noe iſtegne roko, ino ga ſpet v' barko vsame. Šedem dni potlej ga ſpet iſpuſti. Sdaj pride fhe le ſvezher naſaj, ino oljkino vėjizo s' ſelenimi perefzi perneſe v' kljunu. To je bilo veſelo ſnamnje, de je voda doſti upadla.

Šedem dni potlej goloba fhe enkrat iſpuſti. Sdaj ga pa ni vezh naſaj; ker je bila ſemlja ſhe fuha.

Ino Noe gre ſdaj po boſhjim povelji is barke, s' njim tudi, kar je bilo njegovih, ino ſhivali.

Kako mu je moglo biti per ferzu, kedar je ſpet enkrat na ſemljo ſtopil, in je ſvet tako praſen od ljudi, ino ſam ſebe s' drugimi ſedmé-mi tako zhudno otetiga vidil! Is hvaſeſhnoſti Goſpodu altar poſtavi, ino mu ſhgaven dar na njem ſaſhge. Takrat ſe je lépa mavriza na nebu per-kaſala. „Glejte!“ rezhe Bog Noetu ino njego-

vim sinovam, „prijasno saveso naredim s' vami ino s' vsimi ljudmi, kar jih bo po vas rojenih. Nikoli vezh ne bo potop semlje rasdeval. Dokler bo semlja, ne bo prejenjala ne fetev ne shetev, ne poletje ne sima, ne nozh ne dan. Kedar koli bošte sagledali mavrizo, ki sim jo na oblake djaj, se spomnite obljuje, ktero sim vam storil.“

Otrozi! vselej vam bodi ta sgodba v' misli, kolikokrat lepo pisano mavrizo vidite v' zher-nih oblakih, ino mislite si: Bog je vsim hudodelnikam ojster, poboshnim dober ino prijasen.

S. Novi svet po potópu.

Ofem ljudi je bilo otetih, ino po njih se je zhloveshki rod spet mnoshil. Noe je spet semljo obdeloval, ino pa vinógrad safadil. Ker vina mozhi she ni posnal, ga je pervizh prevezh pil. Upijani se, ino nespodobno rasodet leshi v' fhotoru. Kam, Noetov sin, vidi ozheta ondi leshati, ino ima divje veselje nad tem. Sanizhljivo se posmehuje, ino pové bratam. Is tega se vidi njegovo hudobno ferzé. Kdor svójiga ozheta oponafha, je nesdufhen otrok.

Šem ino Jafet šta bila vfa drusih misel. S' odvernjenim obrasam grešta k' ozhetu, ino ga f' plajshem odéneta. Lepa je bila ta framoshljivost ino to otrozhje spofhtovanje. Ko se Noe prebudi, ino gerdo Kamovo djanje flifhi; je grosno shalosten ino hud, ino Kamu prerokuje, de se mu bo vse njegove shive dni hudo godilo. Ino pa kako bi se mu bilo moglo drugazhi kakor le hudo goditi, ker je svojiga o-

zheta sanizheval? Šej Bog v' zheterti sapovedi frezho na tém fvetu le dobrim otrokam oblubi, kateri fvoje starfhe fposhtujejo; rasedanim otrokam pa ftrafhno shuga. Bog pravi: „Kdor fvojiga ozheta saframuje, ino fvojo mater sanizhuje, naj mu krokarji oko fpod zhela iskljujejo, in orlovi mladizhi poshro.“

Šemu in Jafetu je dal Noe fvoj blagoslòv ali shegen; previdil in prerokoval jima je, de se jima bo vedno dobro godili. Bogu je vfhez, ako otrok fvoje starfhe vselej fposhtuje, ino zelo njih pregreshke poterpeshljivo preterpi.

Noetovih mlajfhev se je fzhasama velik narod saredil; smirej bolj se je rasfhirjal po semlji. De bi se po deshelah ne rasgubili, si smiflijo turn sidati, kteriga verh bi se neba dotikal, ino bi se od vfih krajev vidil. Pa Bog jim ovre nespametni pozhetik. Do fih mal fo ljudje na semlji le en jèsik govorili; sdaj Bog da, de se vezh jesikov med njimi sazgne, de se eden drusiga ne uméjo. Toraj morajo sidanje opustiti, ino se v' mnoge narode rasdeliti. Rasfhli fo se femtertje. Šemovi mlajfhi fo oftali v' Asii, Kamovi fo fhli vezhi dél v' Afriko, ino Jafetovi v' Evropo.

Zhlovekovo nizhemerno delo gre v' fhibre, le boshje delo obfthoji; Bog je namrezh Gospod, ino ukashe, v' kateri desheli mora zhlovek shiveti.

9. Pokliz Abrahama.

Kmal po potopu fo se ljudje fpet slo namnoshili, ino mnogi narodje fo po semlji prebi-

vali. Pa fpet kmal fo Boga posabili, ino vezhi del hudobno shiveli. Sdaj se jih je fhe zlo malikovanje prijelo, de fo mertve podobe is lefa ino kamna namesti praviga Boga molili.

Shivel pa je med velikim fhtevilam hudobneshev prav poboshen ino bogabojezh mosh. Tega si je Bog smed vsih isvòlil.

Po njem ino po njegovih otrozih je Bog hotel pravo boshje sposnanje ino zheshenje ohraniti, ino med vse narode na semlji rasfhiriti. Ta mosh je bil ozhak *Abraham*. Temu Bog rezhe: „Is deshele mi idi smed forodovine ali shlah-te in od ozhetove hifhe v' deshelo, ktéro ti bom pokasal. Ozheta te bom ftoril velikimu narodu. Obilno te bom oblagoflovil, ino po tebi bodo vsi narodje na semlji oblagodarjeni.“ *Abraham* je boshjimu povelju per tej prizhi pokoren, ino se koj fpufti f' *Saro*, svojo sheno, s' *Lotam*, svojim strizhkam, f' svojimi hlapzi ino deklami ino f' svojimi zhedami na pot.

Na *Kananfko* pride. Ta deshela je bila narlepshih deshel na semlji. V' prigovoru fo jo le imenovali deshelo, po kateri se mleko ino med zedí. Tukaj mu Bog rezhe: „Glej! to deshelo bom tebi ino tvojim mlajshem dal.“ Tako Bog povrazhuje ljudem, kateri ga radi flufhajo, ino fo mu pokorni. — Poboshni *Abraham* poln hvaleshnosti altar postavi, in Bog hvalen dar pernése.

10. *Abrahamovo dóbro ferze.*

Abrahamovi ino *Lotovi* pastirji fo se marsikrat sa boljshi spashnike prepirali. To je *Abra-*

hama slo bolélo. Satoraj je Lotu djal : „Ljubi moj ! lepo te prosim , ne bo naj nobeniga prepira med nama ino med najnimi pastirji ; sej sva brata ! Glej , vsa deshela ti je odperta ! Lepo te prosim , lozhiva se ! Zhe gresih ti na lévo , grém jàs na dèfno ; zhe se ti na dèfno obernefh , grém pa jàs na lévo !“

Lot si tedaj isvoli lépo vodénzhno stran ob réki Jordanu , kjer je bilo Šodomsko ino Gomorsko mésto. Abraham mu to lepo stran deshele le sa to pusti , de je mir med njima. Lot gré v' Šodomo ; Abraham pa na Kananskim oštane. Glejte , ljubi otrozi ! tak zhlovek je odjenjaven ino miren.

Kakor proti Lotu , ravno tako je bil Abraham tudi proti ptujzam prijasen. Enkrat je fedel opoldne pred durmi svojiga fhotora , pod drevesam v' fenzi. Kar sagleda tri ptuje moshe priti. Naproti jim gre , se jim nisko perklóne , ino rezhe nar imenitnisthimu med njimi : „Gospod ! zhe me hozhesih slo rasveselíti , oštáni per mèni , ino ne ogibaj se mojiga fhotora !“ Tudi unima dvema rezhe : „Pozhíta si malo tukaj pod drevesam ! Grishljej kruha vama bom pernesel , preden se dalje spustite.“ Mu reko : „Veselilo nas bo , zhe nam hladne vode ino kak grishljej krúha pernesefh.“ Abraham hiti v' fhotor , ino rezhe Sari : „Urno spèzi podpepelnike ali mlinze is nar bélfhi moke !“ Potlej tezhe k' zhedi , odbère nar lepfhi tèle , ino ga hlapzu da. Urno ga mora perpraviti. On sam ta zhaf pernese mleka ino froviga mafla , ino potlej podpepelnike ino pezhénko.

Ves zhaš je per njih pod drevesam, ino jim stréshe.

Ljubi otrozi! kaj ne, de je bil Abraham dober ino prijasen zhlovek, ino tak zelo do popolnoma ptujzov?

Po jedi, ko so flovo jemali, rezhe nar imenitnišhi smed njih Abrahamu: „K' letu oforej spet pridem. Takrat bo Šara šina iméla.“ — Ino to se je sgodilo, desiravno šta bila she oba slo perletna. Tisti pa, ki je tako rekel, je bil šam Bog, kateri je v' podobi ptujza s' dvema angeljema k' Abrahamu prišel, ino je hotel, de mu je Abraham strégel. Je li morebiti Bogu kaj nemogozhniga?

Abraham ptujze šhe nekoliko proti Šodomi pošprémi. Ino Gospod mu pové, de bo Šodomo ino Gomoro savolj nju velizih pregreh šhtrafal. Abraham poštoji, ino gorézhe proši, de bi tima meštama persanefel. Bog mu oblubi: „Zhe je le deset pravizhnih v' téh méstih, ju ne bom rasdjal.“ Pa jojmeni! šhe deset jih ni bilo. Vši so bili hudobni, in vsi šprideni. Satorej je drugi dan, ko je šolnze pošfjálo, štrašna kasen zhes nji perderla. Angelja šta eno uro popred Lota, poboshniga Abrahamoviga štrizhka, s' njegovimi vred odpeljala, ino potlej pade ogenj ino gorezhe shveplo špod neba na hudobne mesta, ino mesta š' prebivavzi vred v' prah in pepel pošgè. Šlano jesero, polno shvepla, je šhe dan danafhuji na tistim kraji, — štrašno snamnje prekletštva boshjiga, katero so šhivinške pregréhe perklizale.

11. Isak odménjen v' dar.

Eno leto po tém je Abraham ref dobil sina, kakor mu je bilo prerokováno, ino ga je Isaka imenoval. Lep dézhik je bil, ino Abrahamu prav ljub.

Ko je nekoliko perraftel, rezhe Bog Abrahamu ponozhi: „Abraham! vsemi Isaka, svojiga ediniga sina, ki ga tolikanj ljubish, ino idi na goro Morjo, ter mi ga v' shgavni dar daruj.“ Sjutrej ozhe sgodej vftane, nakólje drev sa germado, obloshi ofla s' njimi, vsame dva hlapza ino Isaka, svojiga sina, ino gré od doma.

Tretji dan dojdejo do hriba. Ozhe tukaj rezhe hlapzama: „Tukaj s' oflam pozhakajta. Jàs ino Isak pa greva na goro Boga molit.“ Sdaj vsame dreva, ino jih Isaku, svojimu sinu, na ramo sadéne. On pa je nefel ogenj v' rokah ino nosh. Tako grefta v' góro. Po poti rezhe Isak: „Ozhe!“ Abraham odgovori: „Kaj je? moj fin!“ Isak rezhe: Vídite, tukaj so dreva ino ogenj, kje pa je jagnje v' dar?“ Abraham odgovori: „Sa jagnje bo she Bog fkerbel, ljubi fin!“ Isak fhe ni vedil, de je on ta. Kako je moglo dobrimu ozhetu ferze tléti per takim otrokovim poprafhevanji! Grefta dalje. Kedar fta bíla na verhu hriba, napravi Abraham altar, sloshi na-nj dreva, sveshe svojiga sina Isaka, ino ga na altar déne na verh drev. Isak, poln tihe pokorfhine, terpi vse voljno, ino se kar nizh ne brani. Tedaj istegne Abraham roko s' noshem klát svojiga sina. Pa angelj boshji savpíje tiftikrat s' nebéf:

„Abraham! stoj, ino ne stori nizh shaliga mladenzhku! sdaj vém, de se bojišh Boga, ker is ljubeshni do njega fhe svojimu edinimu sinu nifi persanesel. Šam per febi, pravi Gospod, sim perfégel: Ker si to storil, bom tvoj sarod namnošhil kakor svesde na nebu, in odobroteni bodo po nékom tvojih mlajfhev vfi narodje na semlji.“ Kako vefelje je moglo sdaj Abrahama sprehajati, ker mu je spet dan bil njegov ljubi Isak, ino ker verhi tega fhe tólike obljuje flifhi! Tako le Bog pokorfihino fkufha ino poplazuje.

12. Isak vsame Rebèko.

Abraham fe je bil she slo postaral, ino Boga je obilno s' všim obdaroval. Škerbel je tedaj, de bi, preden umerje, svojimu sinu fhe bogabojezho sheno dobil. Hzhere v' desheli fo bile grosno hudòbne. Toraj poshlje svojiga véliziga hlapza v' tisto deshelo, kjer je bil Abraham rojen, in kjer je imel fhe bogabojezho forodovino ali shlahto, de bi ondi sa njegoviga sina Isaka dobro, pobóshno sheno poiskal. Hlapez vsame defét velbljudov ali kamel, jih otovóri s' mnogim blagam, ino gré. Šerzhno pride do Haranskiga mésta, kjer je nékedaj Nahor, Abrahamov brat, shivel. Tù velbljude sunaj mésta sraven studenza lézh sashène. Svezher je she bilo, ob zhafu, ko fo méstne hzhere po vodo hodile. Naj nedolshnifhi, naj pridnifhi ino naj prijasnifhi smed njih sheli hlapez svéditi, ino je tudi Boga profil, de bi mu dal ravno tisto najti.

Ko hlapez fhe móli, pride Rebeka s' ver-

zhem na rami. Sala je bila, ino kar je fhe vezh, grosno pametna ino gòla nedolshnost. Molzhé stópi k' studenzu, nali je vodé, ino se oberne. Hlapez se ji perblisha, in rezhe: „Daj mi píti is verzha.“ „Pij,“ mu rézhe prijasno, spustí verzh urno v' narózhje, ino mu da piti. Kedar odpije, mu rezhe dekliza: „Zhakaj, fhe tvojim velbljúdam bóm sajéla, de se napijejo.“ Bersh islije is verzha v' koríto, tèzhe spet na studenez, ino natózhi vodé velbljudam vsm.

Hlapez se savsame, ino jo molzhé premi-shluje. Ta postreshnost mu je bila slo vshezh, ino rasodeva mu njeno dobro ferze. Bilo mu je tudi, kakor de bi mu kdo rekel: „Ta je, ta!“ Ko fo se velbljudje napili, ji da is hvaleshnosti slate uhane ino sapéstnize, ino rezhe: „Hzhi! zhigava si? Povej mi, ali je prostor prenozhiti na domu tvojiga ozheta?“ Mu odgovori: „Batvelova hzhi sim, linú Nahorjeviga, ki je bil Abrahamov brat. Šlame ino klaje je obilno per naf, tudi prenozhiti prostóra dovolj.“ Tedaj se mosh perpógne, móli Boga, ino rezhe: „Bodi zheshen, Gospod, Abrahamov Bog, kateri me je tako na ravnost v' hisho njegoviga brata perpeljal!“

Ondi je s' shivino prenozhil, pa ne grishljeja ni okusil, dokler ni narozhila opravil. Ko je narozhilo opravil, fhe rezhe: „Zhe tedaj dobro hozhete mojemu Gospódu, ino vam je resniza, perrezíte. Zhe ste pa drusih misel, mi pa tudi povejte, de se vém kam oberiniti.“

Mati ino njen brat Laban odgovorita: „Glej, Rebeka stoji pred teboj! Vsemi jo, ino pojdi s' njo.“ Ko hlapez to flifhi, poklekne, ino hvali

Boga. Potlej féshe po slatino ino frebernino ino brehke oblazhila, ino jih dá Rebèki. Obdaroval je pa tudi mater ino brata. Sdaj fhe le mosh féde k' misi. Jedó ino pijó, ino dolgo zha-fa so fkupej v' nozh. Sjutrej sgo-dej vftane hla-pež, vse napravi se vernit proti domu, ino ka-kor pred svešt hlapez, se ne dá mudíti. Rebeka fe f' svojimi deklami na velbljúde vféde, gré, ino je bila Isakova shena. Ne bogaštvo, ampak nedolshnost jo je frezhno storila, ino pa pridnost ino dobro ferze.

V' boshjih rokah je vse; Bog dostikrat prav majhne okólishine v' veliko frezho oberne.

13. Esav pa Jakop.

Isak ino Rebeka dobita na enkrak dva fina. *Pervénzu* je bilo Esav imé, *drujzu* pa Jakop. Esav je bil vef dlázhen ino kosmat, ino tudi divjiga vedénja; Jakop tih ino pohléven. Esav fe lóti lòva ino kmetije; Jakop pa isvoli krotko pastirsko shivljenje.

Enkrat kuha Jakop sók is lészhe, ko ravno Esav is hošte pride. „Daj,“ rèzhe Esav Jakopu, „tudi meni kaj te rudezhkašte jedí; lakote fe vef opotékam.“ Jakop rezhe: „Zhe mi svoje pervénstvo das h sa-njo.“ Perveniz je namrezh fkorej vse bogaštvo po ozhetovi smérti dobil. Esav rezhe: „Koliko mi je pa fhe shivéti; zhimu mi je pervénstvo?“ Na to perféshe prepustiti mu pervénstvo, jé ino pije, vftane, gre, ino mu ni mar pervénstvo. Ni bilo prav, de je Esav po nemarnosti bil tak sapravljíviz.

Otrozi! ne sanizhujte, ko Esav, boshjih darov. Hvalíte Boga, kateri vam jih dá. Esav se ni došti smenil sa pervénstvo, ki mu ga je bil Bog dal; sa malo jedí ga je prodal. Ta mu je bila vezh ko boshji dar, grósna taka flepòta! — Pa tudi od Jakopa ni bilo lepo, de je bil tolikanj lakomen, ino je s' jedjo, ktére ga je brat pròsil, pravize pervénstva is njega spravil, ktere so bile vřiga vrédne. Té je bil Bog fizer sdavnaj Jakopu naménil. Pa sa právo frezho nikoli ni tréba storíti fhe tólizhkine krivíze; modri ino svéti Bog she vře tako obrázha na svétu, de nam naménjena frézhga gotóvo dojde.

Drugikrat rezhe Isak Esavu v' fvojih starih dnéh: „Glej, sin! star sim, ino ne vem sa smert. Pojdi na lòv, ino zhe kaj vjamesh, mi jéd perpravi, kakorfhno vesh, de rad jèm. Tedaj te bom oblagoflòvil, prèden umerjem.“ Esav bersh gré. Rebeka je to flifhala. Naglo perpravi dva koslizha po divje, oblezhe Jakopa v' Esavovo naj lepfhi oblazhilo, ovije Jakopu roke ino goli vrat f' koslizhevino, ino rezhe mu jéd ozhetu nësti. Isak, kterimu so ozhi od starosti she otemnele, popráshta: „Kteri si ti mojih sinov?“ Jakop odgovori: „Esav sim, vash perveniz. Štoril sim, kakor ste mi rèkli. Jejte, ino pa oblagoflovíte me.“ Isak rezhe: „Zhakaj, blishe stopi, de poshlata, zhe si moj sin Esav, ali nè.“ Jakop perstópi. Isak ga poshlata, ino rèzhe: „Glas se mi fizer sdí Jakopov glas; pa roké so Esavove.“ Toraj ga ni sposnal, je jédel, roke na-nj položil, ino ga oblagoflòvil, de je bil posvezhèn, tako rekozh, ozhe obljubljeniga Odreshenika, po kte-

rim je imelo vſim narodam priti svelizhanje. Komej Jakop odide, pa Esav pride s' lova, ino rezhe: „Vſtante, ozhe! ino jéjte.“ Isak vef oſtermi, ino rezhe: „Kdo ſi pa *ti*?“ Esav odgovori: „Esav ſim, vaſh pervorojeniz.“ — Sdaj ſe je Jakopova svijázha pokasala. Esav pa na glaſ rjove ino joka. „O svíti svijazh ti!“ je djal, pervizh me je ſa pervenſtvo kánil, ino sdaj mi ſhe ozhetov blagoflòv ukráde!“ Is togòte shuga Jakopa umoríti.

14. Jakop na ptujim.

Jakop je ref mogel pred togòto divjiga Esava pobégniti. Palizo vsame, ino gré po máterinim ſvétu v' Haran k' ujzu Labanu. Po poti ga na polji nozh obíde, ſhe preden je k' hiſham priſhel. Vef truden ſe ondi uléshe, déne kamen pod glavo, ino ſaſpí. V' ſpánji ſe mu Bog prav prijasno rasodéne. Vidil je gréd ali lojtro, kτέρα je na ſemlji ſtala, ino s' verham do néba ſégla. Ino glej, boſhji angelji hodijo po njej gori in doli. Verhi njé je Bog bil, ktéri mu rózhe: „Jàs ſim Goſpod, Bog tvojih ozhetov. Glej, jàs ſim per tebi; varoval te bom, koder boſh hodil, in te bom ſpet v' to deſhelo perpéljal. Nikoli te ne bom ſapuſtil.“ Jakop pláne vef plaſhen is ſpanja, ino rózhe: „Gotovo, Bog je tù vprizho, pa niſim vedil!“ Ko ſe ſarja napózhi, vsame Jakop kamen, ga v' ſnamnje poſtavi po konzú, ino ga v' ſpominj, de je Bogu poſvezhèn, s' oljem oblije.

Povſod je Bog per naſ. Toraj ſe nam ni tréba nikjer báti, pa povſod moramo tudi ſpodobno ino prav ravnati.

Jakop gré sdaj daljej, ino sagleda sadnjizh vodnjak ali fhtirno na polji, ktéri je bil s' velikim kamnam pokrit. Sraven njega leshe tri zhéde dróbnize. Jakop rëzhe pastirjem: „Bratje! od kod ste?“ Odgovoré: „Is Harana.“ Jih vprafha: „Posnate Labana, Nahorjeviga sinú?“ Odgovore: „Dobro.“ She vprafha: „Je li sdrav?“ Pravijo: „Sdrav je, sdrav; ino glej, Rahela, njegova hzhi, pride ravno f' zhédo.“ Ko jo Jakop sagleda, hitro kamen snad vodnjaka odvalí, napojít ji dróbnizo, ino jo prijasno posdravi. Od vesélja sajóka, ino pové ji, de je Rehèkin sin, fèstre njéniga ozheta. Rahela bersh tezhe povedat ozhetu. Laban mu hiti naproti, ga objame, kuflne, ino pélje na dom.

Jakop je vezh let per njem shivel. Svesto ino pridno je Labanove ovze pafel, ino je mogel veliko preterpéti. Bog pa ga je tako ofrézhil, de je obogátel, ino zele zhede ovz ino kos v' láft dobíl. Oshenil se je, ino je imel veliko hlapzov ino dekel, velbljudov ino óflov.

15. Jakop gré v' svoj kraj.

Ko je Laban vidil, de Jakop tako bogatí, mu je jël nevosfhljiv biti, ino mu ne da vezh lèpiga ozhéfa. To zhuti Jakop, ino trud in delo mu fhe teshi dé. Vezh fkorej mu ni prestáti. Toraj mu Bog rezhe: „Poverni se v' deshelo svojih ozhetov! Jàs te bom voroval na poti.“ Jakop se sdajzi fpravi na pot, ino s' vfo svojo drushino ino f' svojim blagam odíde. Laban jo ushge sa njim, in ga mífli po fili verniti. Pa Bog

mu rezhe: „Varuj se Jakopu kaj shaliga rëzhi.“ Ino sa to ga je v' miru pustil iti. Tako se Bog sa svoje potégne, ino jim vselej pomaga.

Kedar Jakop do reke Jordana na mèjo Kánfke deshele pride, ga sazhne Esav njegov brat, fkerbëti. Poflal je tedaj porozhnikov pred feboj, de mu prihod napovedó. Svezher pridejo pofli nasaj, ino mu rekó, de mu Esav f' fhtiri fto moshmi naproti gré. Jakop se ustrašhi, ino slo se boji.

Tedaj je mòlil: „Moj Bog ino moj ozhe, kateri si mi rékel, de, povernem naj se v' deshelo svojiga ozheta, me bofh vedno varoval; réfhi me tedaj sdaj is rok mojiga brata, kateri mi gré f' fhtiri fto moshmi napróti. Ne saflushim fizer tvoje pomozhi, ino ves prenevreden sim tvoje velike dobróte ino svestòbe, ktero si she fkasal nad menoj. S' golo palizo v' rokah sim fhel zhes réko Jordan, ino sdaj grem s' dvema zhedama nasaj. Pa pomagaj mi, moj Bog! kateri si mi she tolikokrat is nadloge pomagal, pomagaj mi tudi sdaj is nje, kér se svojiga brata bojim.“

Ravno je fhlo folnze is sa gore, kar sagleda Jakop Esava priti, ino fhtiri fto mosh s' njim. Jakop sverfti svoje otròke, svoje hlapze in dekle ino zhede v' vezh trum; sam pa v' saupanji v' Boga stopi naprej, se Esavu perblishuje, ino se mu vfaj fedemkrat do tal perklóne. Esav pa mu fkozhi naproti, se ga okléne, ga objema, kufhuje, in se od vesëlja joka. Ko Esav tóliko otrók vidi. rëzhe: „Zhigavi so vsi tí?“ Jakop odgovóri: „Otrozi so, ktere mi je Bog dal.“ Sdaj pridejo vsi pred Esava, in se pred njim perklanjajo.

Na to ponudi Jakop Esavu vezh zhed. Pa Esav se jih brani, ino Jakop mu tako dolgo ne odléshe, dokler jih ni vsel. Jakop je f' poni-shnoftjo ino ljubesnijo popolnoma potolashil Esava, svojiga brata, kateri ga popred is jése v' ozhetovi hishi ni mogel terpéti. Vidite, otrozi! fovra-shnike naj loshe f' ponishnoftjo ino ljubesnijo po-tolashimo.

Jakop gré sdaj s' Esavam, svojim bratom, v' svoj kraj, hvali Boga is zeliga ferza, ino pride spet na Kanánfko k' Isaku, svojimu starimu ozhetu, kateri je fhe to vesèlje doshivel.

16. Joshef, pastírzhik.

Jakop je imel dvanajst sinóv. Naj boljshi med njimi je bil Joshef. Sheftnajst lét je bil ravno sdaj star, ino je ozhetove zhede s' brati pafel. Njegovi bratje so nekaj prav hudiga nékedaj poz-heli. Joshef pa, ves nedolshen mladenezh, se tega ni udeléshil; grosa ga je bilo, ino ker je imel tanko vest, pové svojimu ozhetu, de bi se greh ne délal. Sa to ga imajo ozhe radi, ino mu pisano fuknjo omíflijo. Bratje pa so ga sa tega voljo jeli zhertiti, ino mu ne morejo vezh dati lepe besede. Enkrat je imel Joshef zhudne sanje. Pové jih svojim bratom. „Le poslusajte,“ jim rezhe v' svoji nedolshnofti, „kaj se mi je sanja-lo. Sdélo se mi je, de veshemo snópje na polji. Moji snopi so vstali, in se po konzú postavili; vasfi snopi pa so moje ostopili, ino se jim per-klanjali.“ Bratje so té sanje bersh tako isloshili, de bo Joshef kedaj njih Gospod. Toraj mu re-

ko: Kaj ti boš naš kralj, mi pa tvoji flushabniki ino podlošni? Tega naš Bog váruj!“ Savoljo teh fánj fo mu she bolj nevosfhljivi, ino she bolj ga fovrashijo. Ozhe pa, ki fo she tudi boshje fanje imeli, fo mislili sami per sebi, de je morebiti Bog ref njih ljubiga Joshefa sa kaj velíziga odlozhil. In pa prav taka je bila. Joshef, ljubljen od svojiga ozheta, je bil savoljo svoje nedolshnosti tudi ljubljen od Boga.

17. Joshef na ptuje prodan.

Enkrat gredó Joshefovi bratje f' svojimi zhedami delezh od doma. Ozhe fo tedaj rekli Joshefu: „Pojdi, pojdi, ino poglej, kaka je kaj per bratih ino shivini.“ Pokorni Joshef prezej vftane, ino gré. Kedar ga bratje priti vidijo od delezh, bersh pravijo med seboj: „Vidite, vidite ga, fanjázh pride! Ubijmo ga, ino versimo ga v' kako jamo, ter rezimo, de ga je svér ujédla. Bomo vidili, zhimu fo mu fanje.“ Ruben, naj starji brat, v' ta strafhni sklèp ni pervolil, ino si persadeva, de bi ga réfhil. „Oh,“ jim rezhe, „nikar ga ne ubijajte! Raji ga she versíte v' tišti le vodnják!“ Pa to je le sa to rekel, ker mu je mislil fkrivaj spet is njega pomagati, ino ga k' ozhetu domu peljati. Kedar tedaj Joshef do bratov pride, mu bersh pisano fuknjo s' shivòta potegnejo, ino ga vershejo v' vodnják. Štara kapniza je bila, ki se je desh va-njo natekal; po vsi frezhi pa ravno ni bilo vode v' njej. Potlej sédejo jést. Ruben pa ne more jésti. Gre ino misli, kako bi brata otél. Kar pridejo ptuji kup-

zi f' fvojimi velbljudi s' goré. Juda tedaj rezhe svojim bratom: „Kák dobizhek imamo, zhe brata umorimò? Bolje ga je prodati. Šej je vendar le nash brat.“ Kedar tedaj kupzi blis do njih pridejo, bratje Joshefa is vodnjáka potégnejo, ino jim ga prodajo sa dvajset frebernikov. Joshef britko joka, prósi; pa nizh ne pomága. Ptujzi ga peljejo na Egiptovsko. Ruben ni vli-ga tega nizh védil. Ko své, vpije ino tarna. Uni bratje si pa is tega nizh ne štoré; kòsla sakóljejo, Joshefovo pífano fuknjo v' kri pomozhijo, ino vfo kervavo ozhetu poshljejo, ino sporozhé: „To fuknjo le fmo nashli. Poglejte vendar, ko bi utegníla fuknja vafhiga fina biti!“ Jakop jo prezej fposna, ino vef shaloften na glaf fpuftí jok: „Mojiga fina fuknja je! Derézha svér je mojiga Joshefa rastergala!“ Dolgo zhasa je fvojiga fina objokoval, ino se ni dal potolashiti. Oh, v' kake štrahne pregréhe perprávi nevofhljivoft!

18. Joshef na Putifarjevim domu.

Bogabojezhiga, umniga, svestiga ino poshteniga zhloveka ni fkerb, zhe mora tudi svoj kraj sapuftiti, ino iti v' ptuje deshèle. Povfod je Bog per njem; povfod najde dobre ljudi.

Uni kupzi fo Joshefa v' Egipt perpeljali. Putifar, imeniten gopod, ga kúpi. Joshef flushi fvojimu gopodarju svestó ino poshtèno. Sa to ga ima pa tudi Bog rad. Kar koli Joshef pozhne, povfod mu Bog da frezho ino ték. Toraj mu je gopodar vef vdán, njega famiga si ima sa poštreshbo. Srozhí mu vse gopodarstvo. Povfod

pa so tudi hudobni ljudje, katerih se je treba várovati. Joshef je bil grosno sal mladenezh. Putifarjeva shena se mu smiraj perlisuje, ino ga hozhe v' greh pregovoriti. On pa ne pervóli tega, ino rezhe: „Kako bi mogel storiti tako hudobijo, ino greshti soper svojiga Boga!“ Vender smiraj postópa sa njim; on se je pa povsod ogiblje. Enkrat je bil Joshef sam v' hifhi. Tedaj ga sgrabi sa plajsh, ino ga spet v' ostudni greh nagovárja; Joshef pa ji popusti plajsh v' rokah, ino beshi is hifhe.

Shena se na to filno rastogoti. Prijasnost hudobnih ljudi namrezh se velikokrat v' smertno sovrashtvo prevershe. Na ves glas sazhe vpiti, ino vse domazhe fklizovati. „Glejte, glejte!“ jim pravi, „kaziga hudobnesha je moj mosh v' hifho pervlékel. Lés v' hifho pride, ino se me lóti. Jás pa savpijem, kolikor sim mogla; tedaj je plajsh popústil, ino je bëshal!“ Plajsh je sraven febe hranila, dokler ni bilo moshá domu. Ko mosh domu pride, mu pravi vse te lashi, ino de bi ji bolj verjél, mu plajsh pokashe. Gospodar se rasferdi, ino per tej prizhi rëzhe Joshefa v' jezho vrëzhi.

Pomislite to, ljubi otrozi! Jaki, nedolshni ino vojshafshki mladenezh Joshef vam daje tukaj prav lép sgled. Ob fkušnjavi misli v' Boga. Še váruje drushine hudobnih ljudi. Nedolshnost mu je ljubshi od vse frëzhe fvetá. Zhednosti ne ljubi is posvetniga dobízhka. Oteti svojo zhednost se fhe le vfiga vána, vse posemljske zhasti, vfiga veselja ino dobizhka, ino gré ráji v' jëzho, kakor de bi soper voljo boshjo storil. Pazh ref,

naj lepšhi dar je ta Bogu! V fkušnjavah tudi vi storite tako.

19. Nedolshni Joshef v' jezhi.

Joshef je sdaj v' jezhi med hudodelniki. Pa Bog, ktéri nedolshnih ljudi nikoli ne sapuſti, ga tudi v' jézhi ni sapuſtil. Š' ſvojim lepim vedénjem ino f' poſebno pomozhjo boshjo je Joshef per jezharji kmal saupanje ino ljubesen naſhel, ino vſe jetnike mu je dal pod oblaſt. Joshef dobi sdaj perloſhnoſt veliko dobriga ſtoriti.

Kmal po tém rezhe kralj dva imenitna dvorna flushabnika, véliziga tozhaja ino veliziga peka, ki ſta bila pred njim satóshena, v' ravno to jezho pahníti. Dolgo zhafa ſta ſhe v' njej. Eniga jutra ji Joshef, ko je k' njima priſhel, nekako opárjena ino pobíta najde. Veſ uſmiljem ji vpraſha: „Kaj ſe danſ tako gerdó derſhità?“ Odgovorità: „Šánje ſva iméla, pa nimava nikogar, de bi nama jih raſlóſhil.“ Joshef je védil, de ſo navadne fanjſke iſláge prasne vráshe; jima tedaj rézhe: „Iſlága je boshja rézh, le ſam Bog vé, ali kàj naſhe fanje pomenijo, ino káj; pa vender povéjta, kaj ſe vama je fanjalo? Véliki tozhaj tedaj pové: „Šanjalo ſe mi je, de vidim vinſko tertó f' trémi mladikami. Raſtla je, ſhe odgnala, odzvetela, ino grósdje doſorila. Jáſ pa ſim králjev koſariz imel v' rokak, vſa-mem grósd, ga oſhmém v' koſariz, ino podám ga kralju.“ Joshef je imel poſébnó raſodetje boshje, ino mu rézhe: „Šáuſ iſlága je tá: Zheſ tri dni te bo kralj ſpet v' poprejšnjo flushbo

vsél. Pa spomni se takrat tudi mene, ino prófi kralja, de me odrefhi is té jézhe.“

Vélikí pék vidi, de je Joshef tozhaju fanje dobro rasloshil, ino mu rëzhe: „Mëni se je pa sanjalo, de imam tri jerbafë na glávi. V' verhnim jerbafu fo bile sa kralja mnoge jedi pékovfkiga déla. Pa ptize fo mi jih snad glave is jerbafa jédle.“ Joshef rëzhe: „Zhes tri dni te bo kralj rékel obéfite, ino ptize bodo mefo kavfale f' tebe.“

Tri dni potlej je bil králjev gód, ino vse se je po islági sgodilo. Veliziga péka fo obesili; veliki tozhaj pa je bil spét v' flushbo vsét.

Pa tozhaj se v' svoji frézhí ne spomni Joshefa. Nehvaleshni, gerdi tozhaj! —

20. Joshef povifhan.

Dve lêti potlej je pa kralj imel fánje. Sde-lo se mu je, de je stal per Nilu réki. Kar pride fedem lepih debélíh krav is vode, ino se ob réki po travi pasejo. Sa njimi pride pa fedem gerdíh f-hujfhaníh krav is nje. Š-hujfhane kra-ve pa fo unih debélíh fedem posherle. V' tim se kralj prebudi, pa spet saspí. Prezej se mu spet fánja od fedem lepih polníh klasóv, ktéri fo bili od drusíh fedem drobníh in fnetjávíh klasov posherti. Te fanje fo kralja slo prestráfihle. Bersh ko se je sdanilo, je poslal po vse modre ino islágavze po Egiptu. Pa kralju ne more nihzhe fanj rasloshiti. Sadnjízh se nehvaleshni tozhaj spomni Joshefa v' jézhi, ino rëzhe kralju: „V' jézhi je Israelfk mladenezh, ktéri je meni ino péku ime-

nitne sanje na tanko raslóshil.“ Kralj pofhlje per tej prizhi po Joshefa. V' lépfhi oblazhila ga preoblézhejo, ino postavijo pred kralja. Kralj mu rězhe: „Sanje fim imel; pa ni zhloveka, de bi mi jih védil rasloshíti. Od tebe pa flifhim, de véfh vfe sanje gladko raslagati.“ Ponishni Joshef je odgovoril: „Jàs nizz fam is febe ne vém. Le Bog samóre kralju frezhen odgovor dati.“ Kralj mu sdaj pové oboje sanje: od debélih ino f-hujfhanih krav, ino pa od polniga ino fnetjáviga klasja.

Tedaj Joshef rězhe: „Bog osnanuje kralju, kar misli ftoriti. Šedem debélih krav ino sedem polnih klasóv poméni sedem rodovitnih létin; sedem f-hujfhanih krav pa ino sedem fnetnjávihi klasov poméni sedem nerodovitnih létin, ktere bodo sa rodovitnimi prifhle, ino njih obilnoft pojédle. Štrafhna dragína bo vfo deshélo ftfkala. Bog bo gotovo ino fkórej ftoril, kar je fklenil ftoriti. Kralj naj tedaj umniga ino neutrujeniga mosha poifhe, kteri bo obilnoft bogatih létin v' shitnize fpravljaj, de bo ob dragini kaj jéfti.“

To govorjenje je bilo kralju slo vfhez, to-raj rězhe: „Kjé dobimo koga, de bi bil kakor ti od Boga rasfvetljen? Glej, postavim te zhes ves Egipt! Vfi moji podloshni se morajo po tvojim povelji ravnati. Vífhi od tebe v' nobeni rězhi nozhem býti; le famo kraljévi fédesih fi perhránim.“ Na to snáme kralj svoj perftan, ino ga Joshefu na roko natákne; oblézhe ga v' drago bélo tenzhizo, obéfi mu slato verígizo ali kětnizo okoli vratú, pofadí ga v' svojo drugo kozhijo, ino klizati rězhe pred njim:

„Deshelni ozhe je tale!“

Otrozi! sgodbo od Joshefa she enkrat premislite, ino uzhite se verovati vse svoje shive dni: „Bog jim, kateri ga ljubijo, vse v' prid obraza. Kakor Bog gotovo shivi, se mora pobošnim ino pravízhnim ljudém vsaj sadnjizh dobro goditi.“

21. Joshefovi bratje v' jézhi.

Šedem rodovitnih létin sdaj pride, kakor je Joshef prerokoval. Joshef gré, ino spravlja shito v' shitnize; neisrezhenó obilno ga je bilo. Pa tudi sedem hudih létin je nastopilo, kakor je prerokoval. Velika lakota perhaja po vsih deshélah. Joshef odklene tedaj shitnize, ino prevíduje f' kruham vef Egipt. Tudi is blishnjih deshél hodijo od Joshefa shita kupovat.

Tudi po Kanánfkim pertifne velika dragina. Jakop tedaj rězhe svojim finam: „Stopite doli v' Egipt, ino nakupite nam kruha ali shita, de vsaj lakote ne umerjemo.“ Defet Joshefovih bratov gre tedaj v' Egipt. Benamina pa, kateri je bil tistikrat she otrok, ko so bili Joshefa prodali, obdershé ozhe doma. Djáli so namrezh ozhe: „Utegnílo bi se mu po poti kaj hudiga pergoditi.“

Šrezhno pridejo v' Egipt do Joshefa. Pa Joshefa ne posnajo, ino s' veliko zhaftjo popadajo pred-nj na obras. Joshef jih je bersh sposnal, se spomni sanj svoje mladosti, ino mífli v' prezhudno previdnost boshjo.

Joshef se nesnaniga déla proti njim, govori ojštro s' njimi, ino rězhe: „Ogledúhi šte! deshele

šte prišli ogledovat.“ Vsi prestrašeni mu odgovoré: „Gospod, tega ne! Le shivesha pridemo kupovat. Poshteni ljudje smo; dvanajst bratov naš je. Naš ozhe še šive na Kanánskim. Naj mlajši brat je doma per ozhetu. Uniga drusiga pa — sdaj so bleso malo jezali — uniga drusiga vézh ni.“ „Vidite no!“ rézhe Joshef, gotovo je, vam ni upati. Kakor gotovo jáš ino kralj shiviva, de mi ne pojdete od tod, dokler vashiga naj mlajšhiga brata ne bo. Koga smed sebe poshljite po-nj! Vi drugi šte pa ta zhaš moji jetniki.“ V' jezho jih rézhe peljati. — Nekedaj so svojiga brata vergli v' vodnjak, sdaj pa oni tižé v' jézhi.

Práv zhlovek se nikoli ne mahuje nad sovrasnikam; tudi Joshef se ne mahuje nad svojimi hudobnimi brati. Le poboljšhati jih hozhe. Zhes tri dni jih ukashe is jézhe perpeljati, ino jim rézhe: „Jáš se Boga bojim, ino nikomur ne delam krivize. Zhe šte poshteni ljudje, pustite eniga smed sebe tukaj perpertiga; vi drugi pa pojdite f' kupljenim shitam domu. Perpeljite mi potlej svojiga mladiga brata; ino vam bom verjel, in odšli šte smerti.“

Vdajo se v' to, ino si pravijo med seboj: „Tega smo se nad Joshefam, svojim bratom, sadolshili! Vidili smo britkost njegove dushe, milo naš je profil; pa ga nismo ušlihali! Sa to pride ta nadloga nad naš.“

Tako se vzhási vést še posno sbudi. Pa niso mislili, de jih Joshef umé; sakaj po tolmažhi je govoril s' njimi. Joshef, flishijozh ta pogovor, se od njih oberne, ino jóka. Šerze se mu od lju-

besni tája, bersh ko zhuti, de jim je shal. Pa de bi svédil, ali jim je refniza, fe spet va-nje oberne, ino rëzhe Šimeona, kteri je bil bleso naj neufmiljenfhi proti njemu, vprizho njih sve-sati. Švojim flushabnikam pa rëzhe, jim vrëzhe ali shakle s' shitam nafúti, ino va-nje vřakimu fvoj denár djati, ino jim fhe shivesha sa po poti dati. Potlej otovórijo fvoje ôfle, in odrinejo domú.

Doma povedó ozhetu vse, kar fe jim je permérilo, Štari ozhe pa tarnajo rekozh: „Ob vse moje otroke me bořte perpravili. Joshefa vëzh ni, Šimeon fedí sapert; sdaj pa mi hozhete fhe Benjamina vseti! Ne bo hodil nè s' vami v' Egipt.“ Kedar vrëzhe prasnijo, ino vřak fvoj denar v' njih najde. fe vři grosno preřtráfhiyo.

22. Benjamin gré v' Egipt.

Med tém je shito pohajalo; ino ozhe filijo spet finóve v' Egipt. Juda pa právi: „Moshu, ki ondi sapoveduje, fe ne smémo bres fvoji-ga naj manjšhiga brata pred ozhi perkasati. Toraj mladenzha s' menojo dajte. Jàs fim sa-nj pôrok!“

Tedaj rezhe Jakop: „Zhe je le táka, naj bo. Pa vsemite feboj, kar rařte nar boljřhiga v' desheli, ino neřite v' dar moshu. Šhè toliko denárjev vsemite feboj, ino pa denarje, ki řte jih per verhu vrëzh nafhli; morebiti fe je bila kaka smóta sgodila. Bog pa vřigamogozhni vam daj milořt sadobiti per moshi, de vam da nasaj sapertiga brata ino tudi mojiga ljubiga Benjami-

na. Oh, jás sim pa kakor kdo, ki je ob vse svoje otroke perpravljen!“

Joshefovi bratje dojdejo s' Benjaminam ino s' darmi frezhno v' Egipt. Kedar Joshef své, de je Benjamin per njih, sapové fvojimu hišniku jim dobro obédo napraviti. Ta mosh jih pélje v' hišho. Šhè med vratmi ga opomni-jo savoljo denarjev, ktere so bili v' vrézhah nafhli. Pa jim rezhe bres fkerbi biti, jim perpelje Simeona, pokláde njih oflam, ino jim napové, de bodo opoldne tukaj jedli. Prédén je Joshef domú prifhel, so svoje dari perpravili. Kedar v' hišho stópi, padejo vsi na koléna, vsak f' fvojim daram v' roki. Joshef jih prijasno posdravi, ino rezhe: „Šo li sdravi vašh stari ozhe, ki ste mi pravili od njih? she shivé?“ Odgovoré mu: „Sdravi so nafh ozhe, tvoj hlapez; she shivé, ino se jim dobro godi!“ Joshef sagléda Benjamin, ino vprasha: „Je li ta vašh mlaji brat? — Bog ti daj dobro, moj sin!“ mu rezhe, ino urno gré is hišhe; ushalilo namrezh is ljubesni se mu je nad bratam. Šolse ga filijo; gré na famno, ino se isjoka. Ó, kako lepa je refnizhna bratovska ljubesen!

Ko si je Joshef obras ismil, pride nasaj, se premaguje, ino rezhe: „Jedí sdaj na miso dajte! Posadite jih po starosti, naj starfhiga od sgorej, ino naj mlajfhiga pa od spodej.“ Nad tem se vsi savsamejo. Šdaj nosijo jed sa jedjo na miso. Pa Benjamin dobi vsiga pétkrat vezh kakor uni drugi. Jédli so, pili, ino bili veséle volje.

23. Joshefova freberna kupa.

Joshef dene svoje brate, de bi se od njih poboljšhanja popolnoma preprizhal, fhe na eno terdo poskušnjo. Svojimu hifhniku sapové: „Napolni moshém vrézhe s' shitam, kar ga gré va-nje. Dèni na verh shita vsakimu svoje denárje v' vrézho; v' mlajshiga vrézho pa fhe mojo freberno kupo.“ Hifhnik storí tako, ino drugo jutro ko se dan sasna, odrinejo f' svojimi ofli proti domu. Komej so od mesta odshli, ukashe Joshef hifhniku sa njimi hitéti, ino jih savoljo kupe terdó prijéti.

Dohiti jih hifhnik, ino jim rézhe: „Kupo, ki moj gospod pije is nje, fte ukradli! Tako f' hudim povrazhujete dobróte?“ Na to vsi ostermé, in odgovoré: „Kaj mi bi bili kaj tako hudiga storili? Umerje smed nas naj tisti, per kterim se kupa najde. Pa fhe tvoji fushni naj bomo vsi drugi po verhu.“ Ko bi mignil, vsamejo vrezhe s' oflov, in odvesujejo vsak svojo vrézho. Sakaj v' tej rézhi so bili dobre vestí, ino toraj vsi ferzhni. Hifhnik preiskuje vse vrézhe od naj starjiga do naj mlajiga. Kar kupo najde v' vrézhi Benjaminovi. Osterméli so vsi, ino verníli se k' Joshefu, Juda od spred. Pred-nj na kolena popadajo vsi. Joshef jim rezhe: „Sakaj fte tako naredili?“ Juda odgovori: „Gospod, kaj ti hozhemo odgovarjati! Bog je nashel krivizo nad nami; sa to se nam táka godi. Glej, on, ki se je kupa nashla per njem, ino vsi mi smo tvoji fushni!“ Joshef rézhe: „Tega me Bog

varuj! Kupe tat bo moj fushen; vi drugi pojdite k' ozhetu per míru domu.

Juda sdaj blishe stopi k' Joshefu, ino rèzhe: „Gospod, kralju enak! prosim, naj smém rezhi besedo, tvoj hlapez! Unikrat si nam ukasal feboj perpeljati svojiga naj mlajshiga brata. Ozhe ga niso radi ispuštili, ker ga ljubijo, kakor svoje shivljenje. Jàs sim se jim poroka storil sa mladenzha, jàs naj bom tedaj tvoj fushen, de le mladenezh gré s' brati domu. Kako neki bi mogel bres njega k' ozhetu! Vsfaj britkošti ne bom vidil, ktéra jih zháka!“ Ta Judova je bila lépa.

24. Joshef se da sposnati.

Joshef se sdaj ne more nizh vezh premagovati. Rezhe Egipzhanam, ki so okoli njega: „Pojdite is hifhe vsi.“ Ko ni bilo nikogar ptujiga sra-ven, ino ko je bil Joshef per bratih sam sdaj; ispuštil na glaf jók, ino rèzhe: „Joshef, vash brat, sim jàs! She shivé moj ozhe?“ Bratje oterpnejo od strahu, ino kar besédize ne morejo pregovoriti. Vsa kriviza, ki so jo Joshefu storili, jim hodi na mísel.

Joshef pa, ves prijasen, jim rèzhe: „Blishe, le blishe do mène! Joshef sim, ki ste me bili na Egiptovsko prodali. Pa vender nikar se ne bojte sa to! Vam v' prid me je Bog pred vami les poslal, de ste vi lakote ino smerti otéti. Sa to me je knésa naredil po vsi Egiptovski deshéli. Hitite tedaj do mojiga ozheta, ino rezite jim: Joshef, vash sin, vam sporozhi: Bog me je gospoda postavil vse Egiptovske deshèle. Doli

pridite k' meni, ne mudíte fe. V' naj lepšhim kraji deshele bošite prebivali; blis mène bošite vi ino vse, kar imate. Šhe pét lét bo lakota. Hitro hodite, kmal nasaj pridite, ino mojiga ozhetá feboj perpeljite.

Ino sdaj fe Joshef Benjaminá fvojiga brata okléne, ino joka, ino tudi Benjamin fe jòka. Ino vse brate kufhne, ino jòka.

Otrozi! kdo tukaj ne bo f' folsnimi ozhmi v' nebo pogledoval, ino ne porèzhe s' omezhènim ferzam: „Oh, kako si ti dober, o Bog!“

25. Ozheta jakopa veselje.

Tudi kralj je saflifhal, de so prifhli Joshefovi bratje. Kralj ino vsi per dvóru so tega veselí. Švoje lastne vosove je dal kralj, de so fhli po Joshefoviga ozheta, ino pa po njegovih bratov shene in otroke. Joshef da she vsakimu dvoje prashnje oblazhílo, Benjaminu pa tri što frebbernikov ino petéro prashnje oblazhílo. Ravno toliko denárjev ino preblék je ozhetu poslal, ino verhi tega she desetéro s' Egiptovškim blagam otovórjenih oflov ino desetéro s' shitam ino shiveshem sa po poti obloshènih ofliz. Tako jih odpravi, ino per odhodu jim rezhe: „Ne kregajte fe mi po poti savoljo nekedanjiga, vse bodi posábljeno!“

Štari ozhe so jih med tem shalofni perzhakovali. Kar pridejo s' Benjaminam, ino bersh, ko v' hišho štopijo, povedó: „Joshef, vašh sin, she shiví, ino je gospodar všiga Egipta!“ Jakop jim pa ne verjáme, dokler ni vidil kraljevih vo-

sóv ino toliko drasih daróv. Sdaj mu je, kakor ko bi se is hudih fanj prebudil. „Došti mi je,“ rezhe, „de moj sin Joshef fhe shivi! Grém, vidil ga bom, preden umerjem!“

Potlej je poboshni starzhik k' Bogu mólil, ino Bog mu je govóril ponozhi v' perkasni: „Nizh se ne boj! Is tvojih otrók hozhem v' Egiptu velik narod storiti, ino jih spet nasaj perpeljati.“ Sdaj se vsdigne na pot v' Egipt. Na meji Kananfke deshele je fhe Jakop Bogu dar opravil. Juda gre naprej, ozheta napovedat. Joshef se mu naproti pelje. De le ozheta sagléda, plane is kozhije, se jih okléne, ino se od samiga veselja joka. Štari ozhe pa rezhejo: „Rad umerjem sdaj, de te le vidim fhe enkrat!“

Joshef v' svojim velizhastvu se ni framoval ozheta, pred kralja jih pelje. Kralj se je slo veselil, de je ozheta taziga poboshniga sina vidil, ino ukashe na Egiptovskim mu dati naj lepši deshelo, — Gefensko. Onda je Joshef njega ino njegove s' vřim obilno preskerbel.

Otrozi! od Joshefa se uzhite s'voje starfhe ljubiti.

26. Jakopova ino Joshefova smert.

Jakop je řto ředem ino řhtirdefet lét doshivel. Kedar se je njegova smert perblishevala, pošlje po Joshefa, řvojiga sina. Joshef pride, ino pa tudi řvoja řinka, Eprařma ino Manaseta, k' řtari-mu ozhetu perpelje. Jakop, malo pred řmertjo, se řklóne na poštelji, vsame otrozhizha v' narózhje, ři kufhuje ino blagofřlovi. Joshefu pa řezhe:

„Glej! jàs umerjem, pa Bog bo per vas, ino vas bo spet perpeljal v' deshelo vafhij ozhetov. She en dél vezh ko tvojim bratam dam tèbi, Šihemfko fèlo.“

Na to fe Jakop fniti rëzhe vřim řvojim řinovam, ino mólí nad řřimi. Judu řhe řofebno rëzhe: „Kraljéva paliza ne bo preřhla od Juda, ne vojvodřtvo od mlajřhev njegovih, dokler ne bo tiřtiga, ki je namenjen biti pořlan, to je, sveřizharja. Naródje bodo upali va-nj.“

Vřim řkupej rëzhe: „Pokopajte me v' dvojni jámi na Kananřkim, kjér Abraham ino řara, Isak ino Rebëka pozhivajo!“ Ko je to isrekel, fe poravná nasaj v' pořteljo, ino umerje.

Josheř, to viditi, pađe ozhetu po obrasu, jóka, ino jih kuřhuje, ino na Kananřkim jih pokóplje, kakor řo ři řheléli. — Dobri otrozi ljubijo řvoje řtarřhe zelo do řmerti, ino řpolnijo jim tudi voljo řhe po řmerti.

Josheř je řto ino defet lét dořhivel. Kedar fe njegov kónëz perblisha, rezhe řvojim bratam: „Jàs umerjem řdaj. Pa Bog vas bo varoval, ino vas v' deshelo perpeljal, ktero je nařhim ozhetam obljudil. Tiřti zhař vřemíte tudi moje kořhíze feboj.“ Obljuditi mu morajo to. Ino pořlej je umerl, poln vére v' bořhje obljudbe, mirno ino veřélo. Veliko, veliko řóls je bilo preřitih po njem. Tukaj per Josheřovi trugi, ljubí otrózi! řklenite po njegovim řgledu pobošno řhiveti, de bořte tudi vi nekedaj mirni umerli kakor Josheř.

27. Otrok Mosef v' bizhnatim jerbafzhku.

Is Jakopovih otrók se je fzhafama velik narod sarédil. Po njih ozhetu Jakopu, ki mu je bilo tudi Israel imé, se jim je reklo Israelov narod, ino so bili v' dvanajst rodóv rasdeljeni.

Tífti ftari, dobri kralj na Egiptovskim je bil mertev. Novi kralj pa ni hotel nizeh vediti sa Joshefa. Tolikanj ptujiga naroda v' njegovi deshéli mu pergréva. Šklene ga tedaj satirati. Po zéglovnizah ino na polji so mogli hudo hudo tlako opravljati, ino preteshke déla delati. Ino vse vnóvizeh rojene Israelfke dézhke je ukasal fhe zelo v' vodo pometati. Bila je tíftikrat neka dobra, vfa bogabojezha Israelfka mati. Le toliko salo dete je imela. Zhes vse ga je ljubila, ino v' strahu fkrivala zéle tri mesze. Pa sdaj ga nizh vezh ne móre perkrivati. Is bizhevja tedaj splete jerbafzhek, ga snotraj safmolí, poloshí déte va-nj, ino déne jerbafzhek per kraji Nila v' lozhje. Míflila si je: Morebiti vender Bog koga pošlje, de se ufmili lepiga otróka.

Otrókova feftra pa se je od délezh uftavila, ino gléda, kaj se bo s' otrokam godílo. Ino míli Bog je tako naklonil, de je ravno tífti zhaf králjeva hzhi k' vódi prífhla. Sagleda jerbafzhek v' lozhji, ino prezej rezhe svojih dekel eni po-nj iti. Ko ga odprè, sagléda otróka v' njem. Ino glej, dete je vekálo! Králjevi hzhéri se smili, ino rezhe: „Oh, Israelfkih otrók ti bo kteri!“

Kedar je otrokova feftra od délezh vidila, de je králjeva hzhi tako prijasna, ino de se ji

déte tako fmili; stopi ferzhno k' njej, ino ji rëzhe: „Naj grëm naj, ino kako Hebréjko poklizhem, de bo déte dojíla.“ Králjeva hzhi rëzhe: „Le idi, le!“ Dékliza tezhe vfa vefëla domu po mater. Mati je jaderno prifhla, ino kraljeva hzhi ji rëzhe: „Vsemito tega otroka, ino redite mi ga; vam bom she dobro plazhála.“

Pazh je bila mati vefela, pazh je hvalila Boga, ino f' hvaleshnoftjo fvojiga otróka fpet v' narózhje vsëla! Ljubesnživiga dézhka je is njega sredíla. Kraljeva hzhi ga je sa fvojiga fina vsëla, ino imé *Mosef* mu dála. — Tako le fkerbi do-brotljivi Bog tudi sa otroke.

28. Mosef per ftudenzi.

Kedar je Mosef shé dobro odraftel, vidi nadló-go Israelzov, fvojih bratov. To ga je v' shívo bolélo. Raji hozhe s' satíranim ljudftvam révesh biti, kakor f' hudobneshi vfe Egiptovfke bogaftva vshivati. V' Boga, njega nevídniga, obrázha ozhi, kakor de bi ga vidil, ino fe sa fvoje ftifkane brate ferzhno ponáfha. Kralj mu je toraj po shivljenji strégel, ino Mosef pobégne is Egipta. Pa Bog tega jaziga mosha ni sapustil.

Mosef je na Madjanfko béshal. Truden ino vef f-hójen féde per nekim ftudenzu. V' tiftim kraji je prebival bogabojezh duhoven. Jetro mu je bilo imé, ino je imel fedem hzher. Ozhetove ovze so pafle, ino ravno so zhede pergnále k' ftudenzu napajat. Mosef jim vodo sajéma, ino korita naliva. Drugi pastirji — kakor préd saro-

bljenzi — hozhejo dekleta odpaháti. Pa Mosef se sa-je potégne, ino jim ovze napoji.

Ko so domu prifhle paftarize, povedó ozhé-tu vse to. Ozhe rëzhejo: „Sakaj niste tega mo-sha, ki vam je dobro storil, seboj perpeljale? Poklizhite ga, de sajme s' nami.“ Bersh ga poklizhejo, ino Mosef pride k' bogabojezhimu Jètru. Kmál sta si bila vshezh. Mosef mora Jètru obljubiti, de ostane per njem, ino Jetro mu pa svojo hzher Šeporo dá sa sheno.

29. Gorezhi germ.

Mosef je sdaj Jetrove ovze pafel. Enkrat jih shene delezih delezih v' pufhavo, zelo do Horeba gore. Tukaj po teh famòtah, kjer drusiga ni bilo, kakor femterje kak germ, je Mosef vezhkrat v' révo svojih bratov v' Egiptu mislil, ino k' Bogu molil. Vef v' to samifhljen sagleda na enkrat v' germu vèlik plamen. Zhudi se, de germ ne sgorí, ino gre blishe njega. Ker ga glaf is plamena ogovorí: „Mosef, Mosef!“ Mosef rëzhe: „Tù sim!“ Glaf rëzhe: „Jàs sim Bog tvojiga ozheta, Bog Abrahamov, Isakov ino Jakopov.“ Mosef, poln svétiga strahú, obras fkrije, Bog pa dalje govori. „Vidil sim révo svojiga ljudstva v' Egiptu, ino flifhal njegovo sdihovanje. Refhiti jih hozhem is rók Egipzhanov, ino jih peljáti v' dobro prostorno deshèlo, ki se mleko ino méd po njej zedi; na Kananfko jih popeljem. Toraj idi, ino ispelji moje ljudstvo is Egipta.

Mosef je is pokorfhine ino is ponishnosti

storil po boshjim povelji. Vsame od Jetra flovo, prime palizo v' roko, ino gre v' Egipt.

V' pufhavi ga Aron, njegov brat, frézha. Mosef mu pové, po kaj ga Bog pófhlje. Toraj grefta oba vkup v' Egipt, ino tam fklizheta vse ftarashíne Israelfkiga ljudstva. Aron jim per-povedúje vse beséde, ki jih je Bog govoril; Mosef déla zhudeshe f' palizo. Vse ljudstvo je vérovalo, ino Boga molilo.

30. Boshji zhudeshi.

Mosef ino Aron, po ofemdefet lét ftára fiv-zhika, stópita pred kralja sdaj, ino mu napovéfta boshje povélje. Rezheta mu: „Tako pravi Gospod: Ispusti moje ljudstvo, de mi gré godú obhajati v' pufhavi.“ Kralj odgovori ves prevséten: „Ne vém Gospoda nobeniga, de bi mu jàs bil v' stráhu. Ljudstva ne nam is deshèle.“

Škasati tedaj, de ga je ref Bog poslal, stori Mosef v' Gospodovim iménu vezh zhudeshev. Vérgel je palizo na tlá, ino svergla se je v' kazho. Pa ne sméni se sa to kralj; fhe bolj je ljudi stískal ko préd. — Mosef udari f' palizo vprizho kralja na réko Nil. Ino vsa voda se svershe v' krí; ribe pomerjejo v' njej, ino nihzhe je ne more vezh piti. Pa kralj se oberne, ino mu ne gre k' ferzu.

Na to pokrijejo po boshjim povelji mnoge shivali, shabe, komarji, kobilize, ves Egipt. Po polji, po hífah, po f-hrambah ino zelo po králjevim poslópji jih je bilo vse shivo. — Štrahna kuga je shivino moríla. Zherni mehurji

fe ispahnejo po ljudeh ino po shivini. — Štrafšno vrème, polno tózhe ino tréfka, pokonzhuje vfo selenjavo na polji, pobija ljudi ino shivino.

Tako nastopi defetéro štifk saporedama, ena hujšhi ko druga. Kralj pa oštáne le šhe terdovraten; ali pa, zhe je ravno ob zhafu štifke obljubil ljudstvo ispuštiti, fe bersh fkuja, ko štifka na Mosefovo prošnjo odjenja.

Pa kar je Bog fklénil, fe vender le mora sgoditi. Kralj ne more boshjiga ljudstva refhenja ubraniti. Kaj neki je zhlovek, de bi fe vfiga-mogozhnimu Bogu v' bran štavil!

31. Vezhérja ino odhod is Egipta.

Mosef ino Aron štopita sdaj sadnjizh pred kralja, ino mu rezheta: „Tako pravi Gospod: Opolnozhi bo umerlo vse pervorojeno po Egiptu. Per Israelovih otrozih pa kar pes ne bo zherhnil. Potlej pojdem is Egipta ino vse ljudstvo Israelfko s' menoj.“ Kralj je oštal terdovraten.

Nozh fe déla. Vsfak Israelfk gospodar mora kakor je Bog po svoji ozhetovi fkerbi ukasal, jagnje sakláti, ino ga spēzhi, de fe na pót pokrepzhajo. Vsfaka gospodinja mora vmesiti, de so iméli krúha sa po pótí. Vsi na pót perpravljenni, palizo v' rokah ino zhévlje na nogah, se-dejo k' jédi. Tudi so mogli s' jagnjetovo ker-vjo hifhne podbóje ino naddurje sasnámovati.

Polnozhi je sdaj. Po vsih Israelfkih hifhah je vse veliko ino majhno okoli pezhèniga jágnjeta sbráno. Nihzhe ne fmé is hifhe. Šdaj fe je boshje shuganje spolnilo. Egiptovski pervén-

zi ali pervorojeni otrózi fo merli, od králjeviga perviga sinu do perviga sinu nar manjšiga najémnika. Tudi vsa pervénšhina shivine zerka. Vsi prestrašheni púhnejo kralj ino vse ljudstvo is spanja. Nesnan krik je po vsem Egiptu. Ne hífhe ni, v' kateri bi ne bilo merlizha.

Kralj poklízhe fhe ponozhi Mosefa ino Aro-
na, ino jima rezhe: „Pojdite, ino odtegníte vsi,
vidva ino Israelovi otrozi vsi! Tudi govédino ino
drobnizo shenite feboj, ino blagoflovíta me fhe,
preden gresta!“ Egipzhanje fo jih filili, de naj
hité is deshèle. Israelzi fo tedaj mógli v' na-
glizi frovo testó sadéti, fhe preden se je prekvasilo.
Šhe Joshefove kósti vsamejo, ino pa bersh
bersh gredó vsi Israelzi is Egipta.

32. Potópev Egipzhanov.

Bog je Israelze s' velikimi zhudeshi is Egip-
ta ispeljal. Šhestkrat sto jesar mosh jih je bilo
bres shen in otrók. Zhuden oblak hodi pred
njimi, ino jim pot kashe. Podnevi je temen,
ponozhi pa ves ognjen. Oblak jih je perpéljal
v' dolíno sraven rudézhiga morja. V' njej med
dvema gorama fo fhotore raspeli.

Sdaj se je kralj fkefal, de je ljudstvo ispu-
stil. „Na nóge,“ pravi kralj, „ino hitímo sa
njimi!“ Per tej prízhi hiti kralj f' svojo vojsko
sa njimi, ino jih dojde ob morji v' dolini.

Nozh je shé bila. Israelovi otrozi fo sdaj
od vsih krajev saperti. Špredej je morje, po
obéh stranéh štermo pezhevje, sadej sovrasnik.
Štráh ino trepet jih opáda. Mosef jim ferze de-

la rekozh: „Ne bojte se! Gospod Bog se bo sa vas vojskoval!“ Sdaj vsdigne svojo roko, ino v' Gospodovim imenu istegne palizo nad morjem. Kar rasgerne se voda. Shgozh veter je dno posúhil. Israelovi otrozi gredó po fredí morja — po fuhim skosi. Na desnízi ino levízi jim stoji vòda ko síd.

Kralj, konjniki, vsa vojska, vse vse je planilo v' morje sa njimi. Ali na enkrat se is oblaka uderó bliskí ino strele na Egipzhane. Kola ino koleša, vse se potáre, ino morje f' strašnim hrupam savesne Egipzhane. Vosovi ino konjniki ino vsa králjeva mozh je v' vodi poginila. Ne eden ni ušel.

Tako je Bog réfhil svoje ljudstvo, ino fhtralfal grefhnike.

33. Boshji zhudeshi v' pufhavi.

Israelovi otrozi so bili sdaj zhes morje, ino so v' pufhavi fhtoríli. Ta pufhava je bila neismerno velika, vsa nerodovitna ino divja, nikoder ni ne bajte ne njíve. Kmal niso iméli kaj jesti. Lakota prihaja smiraj vezhi. Od kódi bi se kruha dobilo sa toliko sto jésar ljudi? Bog jim je do sdaj tako prezhudno pomagal; tudi sdaj jim pomága. Kedar sjutrej rósa sgíne, glej, je vsa pufhava lepo béla ko sneg, ino kakor f' fláno opádena. Zelo májhne béle ser-niza so to bile, v' uftih pa kakor medéna potíza. Israelovi otrozi, to viditi, vsi ostermé, ino savpijejo: „O jej! kaj je néki to?“ Mosef rézhe: „Glejte, kruh je to, kτέρiga vam Bog poshlje.

Naberite si ga.“ Vse ga nabira! Vlak ga tóliko dobi, kolikor ga potrebuje. Š' tem kruham, ki so mu *mana* rékli, jih je Bog ves zhas shívil, dokler so bili v' pufhavi.

Dobrotljivi Bog daje tudi nam ravno tako zhudno vsakdanji kruh is semlje, ino flehern kof-zhek kruha dobimo le od njega.

V' drusim kraji pufhave niso iméli vode. Le kapljize je ni bilo dobiti. Sheje so fkorej poginili; otrozi so vekali ino vpili, shivina je mukála. Špet jim pomaga Bog. Po njegovim povelji udári Mosef vprizho vsih f' palizo na skalo. Študenez mersle vode pervrè is nje, ino vse si shejo lahko ogasi.

34. Sapovedi boshje ino Israelzov nesvestòba.

Israelzi so prishli po pufhavi do Šinajfke gore. Mosef gré na goro. Na njej Bog govori s' njim, ino mu rèzhe: „Zhes tri dni, ko bo sapèla trobenta, naj vse ljudstvo obstopi goró; do tistih mal pa naj se po prashnje naprávi.“ Sgodilo se je to. Vsi so se snáshno oblèkli, kakor v' dan velik ino svet. Tretji dan pride. Jutro napózhi. Ino glej, blifka se, flifhi se germèti. Temen oblak pokriva goró. Glasno trobenta buzhi. Prestrafhi se ljudstvo vse. Is fhotorov jih Mosef vse pélje Bogu naproti. Ustavili so se pod goró. V' dimu, plamenu ino v' potrèfu je vsa gora. Smiram glasnejfhi je pèla trobenta.

Vse tiho je sdaj, ino Bog govori. Dobro se flifhi glas is oblaka: „Jàs sim Gospod, tvoj Bog, ki sim te réfhil is Egiptovfke fushnosti. Ve-

ruj eniga famiga Boga! — Ne imenuj po nemarnim iména svojiga Boga! — Posvezhuj sabóto! — Špofhtuj ozheta ino mater, de bosh dolgo shivel, ino de ti bo dóbno na semlji! — Ne ubijaj! — Ne delaj nezhistosti! — Ne kradi! — Ne prizhuj po krivim! — Ne shéli svojiga blishnjiga shene! — Ne shéli svojiga blishnjiga blaga! —

V' stráhu ino trepétu je stalo ljudstvo ob gori, ino f' fvetim straham savpije: „Vse bomo storili, kar je rekel Gospod.“

Sapovedi boshje naf napeljujejo *k' pravi popolnamaſti ino frézhi, k' svetóſti ino svelizhanju*. Vse svoje shive dni shivímo sveſto po njih.

Defiravno je to ljudstvo take ino tólikofhne dobrote od Boga prejelo, mu je bilo vender le velikokrat nehvaleshno, nesaupno ino nepokorno. Enkrat je Israelfko ljudstvo ulito slato tele molilo, kakor neverniki. Velikokrat ſo sanizhevali Mosefa, zhe ſe jim ni po volji godílo, ino ſo godernjali nad Bogam. Josve ino Kaleb ino defet drusih mósh je fhlo naprej gledat deshele, ktero jim je Bog dati obljudil, de bi svédili, kako ſe kaj v' njej shivi. Ko nasaj pridejo, pové tiſtih defet mósh veliko lashí; možhno grajajo deshèlo, ino pravijo, de jih v' njej drusiga ne zhaka ko fmert. Tem lashém verjamejo Israelzi bolj kakor boshji befédi. Po vſih fhtorih ſo jók ſagnáli, ino ſpet hozhejo nasaj v' Egipt, ali pa v' puſhavi umreti. Ta greh je bil velik v' boshjih ozhéh. Šhtir-defet lét ſo ſe mógli sato po puſhavi potikati. Vſih fheſt ſto jéser mósh, kar jih je bilo is Egipta pri-fhlo, je v' puſhávi pomerlo: le Josve ino Kaleb

nè. Nov sarod je podrástel. Sgoli mladi ljudje so bili sdaj, per fhtirdefetih létih ali fhe mlajfhi.

35. Mosefova smert.

Mosef je sdaj shé fto ino dvajfet lét doshivel. Blishala se je ura njegove smerti. Tudi njemu ni dano príti v' obljubljeno deshelo. Enkrat le ni prav terdno v' Boga saupal, kedar namrezh ni prezej voda is fkale pertekla, ko je f' palizo bil na-njo udaril. Sa ta greh ga Bog ni puftil v' obljubljeno deshelo. Nefkonzhno fvetimu Bogu se ftúdi nad vfakim fhe tako majhnim gréham. Pred smertjo poklizhe Mosef fhe enkrat vse Israelove otroke pred se, se posloví, ino jim ko umirajozh ozhe prav k' ferzu govori.

„Glejte!“ jim rezhe, „v' tej pufhavi móram umréti, ino ne pojdem zhes réko Jordan. Ví pa pojdete zhes-njo, ino prejéli bofte v' laft dobro deshelo. Oh, oftanite sveftí Gospodu, fvojimu Bogu, kateri je toliko veliziga ino dobriga ftoril nad vami! Ljubite Gospoda, njegov glas poslufhajte, njega se dershte sveftó, njemu bodite pokórni.“

She to imenítno oblubo je Mosef dal ljudftvu rekozh: „Glejte, preróka vam bo, kakor mene, obudil Gospod vafh Bog smed vafhih bratov. Njega poslufhajte, kar koli vam porèzhe. Kdor pa ne bo maral sa njegovo befédo, naj bo potrebljen smed ljudftva.“

Kako imenítna je ta obluba, ino nad kóm se je spolnila, bomo flifhali posneje.

Na to poloshi Mosef po boshjim povèlji na

Josveta roke, ino ga postávi pred vse ljudstvo, de naj bo odslíhmal njemu pokorno.

Ino sdaj gré Mosef, kakor mu je Bog ukasal, na goro *Nebo*. Ondi se mu je Bog perkásal, ino mu je snad nje raskasal vso Kananfko deshelo. „Glej jo,“ je rékel; „to je deshèla, ktero sim Abrahamu, Isaku ino Jakopu f' persego obljudil. S' ozhmi jo sdaj vídís; va-njo pa ne pojdesíh.“ Nad te deshèle prelépim rasgledam je njegova dufha veliziga veselja vfa is sebe; savoljo ljubiga ljudstva ga veselí; sahvali Boga, ino pohlévno ino blágo ugáfne. Tako umerje poboshni; tako se lózhi pravizhni od tega fvetá.

36. Israelzi gredó v' obljudljeno deshelo.

Zhaf se je perblishal, de Israelfko ljudstvo doséshe lepó, she sdavnej obljudljeno deshelo. Junafhko jih Josve pelje va-njo med zhudeshi ino snamnji, ki jih je Bog delal. Jordan, réka tekózha med pufhavo ino obljudljeno deshelo, se rasdeli, ino fhli so fkos-njo f' fuho nogo. Jerihunfhkiga mesta sidovi se na glas trobent fosujejo. Prebivavze Kananfke deshele, ki so bili s' gerdimi hudobijami mero svojih grehov dopolnili, je Josve s' bójem premagal.

Potlej je Josve deshelo rasdelil med dvanaíst Israelovih rodov. — Prav dobra je bila ta deshela. Študenzi ino potóki so napajali hribe ino doline. Raftla je lepa pfheniza ino jezhmen, terta je obilno rodila, jablane ino smokve ali fige so bile polne sadu. Vfiga dosti je bilo; olja,

pašhe, medu ino vřiga. Toraj fo ji rekli deshe-la, po kateri se mleko ino med zedi.

Kako veselí fo bili sdaj Israelzi, ko fo po tolizih nadlogah obljubljeno deshelo prejéli v' last! Na hribu Hebalu fo postavili altar, ino Boga sa-hvalili sa vse dobróto, ki jim jih je storil.

Tudi nam je obljubljeno kraljestvo, od Kananfke deshèle vse boljřhi, — nebesřko kraljestvo. Vse svoje shive dni imejte per ferzu to bõshjo obljubo, ino va-nj si persadevajte refnizhno. Ondi je pokoj, ondi veselje, ondi nash pravi dom!

37. Ruta pobóshna ino dóbra fináha v' Israelu.

Enkrat je Bog Israelzam na Kananfkim sa-voljo njih grehov veliko dragino poslal. On namrezh samore rodovitnost dati deshéli, ali pa ji jo vséti. Neki mosh is Betlehemřkiga mesta se tedaj preséli s' sheno ino sinovama v' Moabřko deshelo. Njemu je bilo imé Elimelek, njej Noéma. Dolgo fo she bili v' tej desheli. Elimelek umerje. Defet lét posneje umerjeta tudi sinova, pa oshenila řta se bila per Moabljankah. Noema, njuna mati, se verne na Kananfko v' svojo domazho deshelo. Njene finahi, ki řte bile vdovi, Orfa ino Ruta, jo pa spremite.

Ko řte jo she delezh spremile, jima Noema rezhe: „Sdaj pa se vernite na máterin dom! Bog vama poverni, kar řte sa-me ino sa ranjke storile!“ Ino kufhnila je obé. One pa jok sashenete ino pravite: „S' vami greve k' vašhim ljudem.“ Noema rezhe: „Obernite se, hzheri! zhimú pojdete s' menoj? Šej vama ne morem vezh nizh

pomagati. Vajna reva bi le moja pomnoshila. Glejte, bogata ino oblagodarjena sim prifhla k' vam, ubogo ino sapuſheno me Bog nasaj pelje.“ She vezhi jók ſpuſtite obé. Orfa ſe ſadnjizh da pogovoriti, vsame od taſhe flovo, jo kuſhne, ino ſe verne. Ruta pa oſtane. Noema ji rezhe: „Glej ſvákinjo, domú gre; pojdi s' njo!“ Ruta rezhe: „Mati! ne govorite mi vſaj vezh, de bi vaſ ſapuſtila. Kamor greſte ví, grem tudi jáš, ino kjer bodo vaſ pokopáli, naj ſagernejo tudi mene.“ Na to jo Noema puſti. Reſnízhen ljubesen ſo iméle te ſorodnize ali ſhlahtnize med ſeboj; f' tako ljubesnijo ſe je ſorodovina dolſhna ljubiti.

Noema ino Ruta, révne obé, pridete v' Betlehem. Ravno ſo shéli tam. Ruta rézhe Noemi: „Klaſja grem pobirat ſa ſhenjzi, zhe vam je prav, kjer mi ga kak dober goſpodar pobirati perpuſti.“ Noema rezhe: „Prav, hzhi! le idi.“ Ruta gré, ino lavka. Bog pa oberne, de je lávkala ravno po Bózovi njivi, moſhá poſhteniga ino bogatiga. Ko je Bóz k' ſhenjzam priſhel, jih vpraſha rekozh: „Kdo je ta lavkefhka?“ Mu odgovoré: „Moabljanka je, Noémina ſináha. Proſila je, de ſmé ſa ſhenjzi lavkati. Od davi je ſhe na njivi, ino ſe ni ganíla domú.“ Bóz ji rézhe: „Šliſhifh, hzhi! le mojih dekel ſe derſhi, ino ſa njimi hòdi, kamor pojdejo ſhet. Sapovédal bom hlapzam, de ti nizh ſhaliga ne ſtoré. Ino kedar ſi ſhejna, le pij is poſóde, is ktere moji ljudje pijejo.“ Ruta odgovorí lepo ponishno: „S' zhem ſafluſhim doſezhi tako miloſt per vaſ, jáš ptujka?“ Bóz rézhe: „She vem vſe, kar ſi ſvoji taſhi ſtoríla po mo-

shevi smerti. Bog ti poverni, kar si ji dobri-ga storila!“ Ruta rezhe: „Povrazhila dosti, ker dočêšem milost per vas, desiravno me ni naj manji vafhe dêkle.“

Ko je bila júshina, poklízhe Boz Ruto, ino rezhe: „Šem le pojdi, ino s' nami sàjmi!“ Ruta perféde k' shenjzam. Bóz ji naloshi. Jedla, ino fhe nekoliko sa tafho je djala na stran. Po tem je prezej vftala, ino do vezhera lavkala. Bóz je fhe hlapzam ukasal popufhati nalafh kaj snopja femtertje, de ga bres rudezhíze lahko pobere. Svezher otêpe klasje f' zépzhikam, ino je per-nêfla jezhmena polovízo dobre mêre svoji tafhi domu.

Tukaj sta dva sgleda lépe zhednosti. Bogáti Bóz je tak usmiljen ino dobrotljiv; revna Ruta pa tako pridna, flúshljiva, pametna ino hvale-shna. To je Bózu nad bogabojézho ino dobro vdovo tako selò dopadlo, de jo, ako ravno je ubóga, vsame. Ko prêd dober mosh, si je nam-rezh Bóz mislil: *Naj boljšhi dota je zhednost.* Ino pazh réf je to; kjer zhednost prebiva, ondi je frézhha, ondi gré vse lepo od rók. Tako je bila tudi Noema fhe v' svoji starosti oveseljena. Bog ne sapusti poboshnih.

38. Helitova hudóbna sinova ino El-kanov dóbri sin.

Israelzi so imeli tudi kraj sa ozhítno flushbo boshjo. She v' pufhavi je bil Mosef po boshjim povelji sa-njo napravil lep fhotor, ino va-nj djali s' slatam obdelano fkrinjo saveše, ktéri so bile

hranjene tabli sapovéd boshjih, ki so tako rekozh saveso delale med Bogam ino Israelzi. V' ta fhotor so imeli navado se fniti, kedar koli so Boga posebno zhaftili, ino mu darovali; toraj mu *fnidniza* pravimo.

Bila je sdaj *fnidniza* v' Šiluntu, ino per njej je imel véliki duhoven Heli svoj dom. Vsi gospodarji v' desheli so tje nosili pervino svojih zhed ino desetino svojih perdélkov, jih darovali Gospod Bogú, ino obhajali darine.

Heli je imel dva sinóva, Opnja ino Pinesa. Bila sta hudobna ino spridena. Ni jima bilo már ne sa Boga, ne sa ljudi. Kedar ljudje pridejo v' *Šilunt*, ino se *fnidejo* na darino; per tej pri-zhi sta sraven f' svojimi vilizami, ino kradeta mefo is lonzov, fhe preden je kuhano. Pa fhe druge hudobe sta pozhenjala na fkrivnim. Heli, njun ozhe, ji je fizer svaril savoljo tega; pa ni jima mar sa ozhetovo svarjenje, ino huji strah jima dati je bil starzhik vse premehák.

Tistikrat sta bila perpeljála dva poboshna sakonska, Elkan ino Ana, svojiga sinzhika, kteriga sta si bila od Boga sprofila, k' vélikimu duhovnu Helitu, de bi bil vse svoje shive dni Gospodu posvezhen, ino bi mu per *fnidnizi* stré-gel. Šínu je bilo *Šamuel* imé. Prav pobóshen dézhek je bil, na vláko pokoren, ino ves v' Bogu sbran, ko je stré-gel per altarji. Od Helitovih hudobnih sinov se ni dal sapeljati. Sa to je bil pa tudi Bogu ino ljudem prijéten.

Šamuel spi enkrat v' *fnidnizi*, ki je fkrinja savése v' njej stala. Pred fkrinjo je górel slat svézchnik f' sedmémi luzhmi. Heli je prezej sra-

ven njega neki drugej spal. Kar Bog Šamuela saklizhe: „Šamuel, Šamuel!“ Šamuel je ménil, de ga Heli klizhe. Vstane gré k' Helitu, ino rezhe: „Tù sim! klizali ste me.“ Heli odgovorí: „Nifim te klizal nè; le ídi, ino saspi.“ Ravno tisti glas ga vdruzgizh klizhe. Šamuel spet vstane, gre k' Helitu, ino dobí ravno tak odgovor. Tako se je vtretjizh sgodilo. Tedaj ga je Heli poduzhil: „Zhe she enkrat flifhifh klizati, rezi: „Gospod! govòri, tvoj flushabnik poslušha.“ Šamuel gré, ino spet léshe. Ino réf, she enkrat klizhe Glas: „Šamuel, Šamuel!“ Šamuel rezhe, kakor ga je Heli uzhil, namrezh: „Gospod! govòri, tvoj flushabnik poslušha.“ Gospod Bog tedaj rezhe: „Prishel je dan, de Helita ino njegova sinova fhtrafam. Vedil je Heli, kako neframno se sinova vèdeta, pa ji ni štrahoval.“

Heli rèzhe sjutrej Šamuelu: „Kaj je Gospod Bog f' teboj govoril? Nizh mi ne samolzhi!“ Šamuel, desiravno teshko, mu vse na ravnošt pové.

Otrozi! od Šamuela se uzhite pokorfhine, ino ravno tako voljni flushajte svoje starfhe, uzhenike ino prednike! Njih glas vam bodi glas boshji! Bodite pa tudi po Šamuelovo odkritoserzhni vselej, kedar vas kaj poprafhajo starfhi.

Kmal se je spolnilo, kar je Bog rasodel Šamuelu. Škrinja savese je prishla sovrašniku v' róke, ino v' vojfki sta bila obá Helitova sinova pobíta. Heli, flifhati to nefrézho, snak pade f' stola, si ulómi otilnik, ino umerje.

Štrašno kasnuje Bog nad otrozi nepokor-
fhino, ino nad starfhi preveliko mehkôto. Ostu-
dnost v' Gospodovih ozheh je obôje.

39. David pastir.

Pervi kralj Israeloviga naroda je bil Šavl, lépe ino zhédne postave, zélo glavo vézhi od vſih rojákov. — Š' perviga je bil zél vojſhak ino pa vef dóber; pa kraljéva zhaſt ga je pre-
vsétniga, ino frezha per vojſki rópnika ſtorila. Ker ni maral sa boſhje ſapovedi, ga je Bog ſa-
vergel, ino je nekoga iſvolil, kteri je bil bolji od Šavla. David je bil ta, Isajev naj mlajſhi ſin, Betlehemljan, prav lep mladénezh. Ravno ovze je paſel, kedar je Šamuel na dom njegoviga ozheta priſhel poſlan od Bogá. Na paſho mora-
jo po-nj iti. Tedaj vsáme Šamuel róg ali pú-
fhiza s' oljem, ino v' frédi njegovih bratov ga je kralja pomasal. Odfihmal je Duh boſhji ſofebno v' njem prebival.

Bog poſná tudi paſtirzhika ſhe tako ubosi-
ga v' hóſti; ljubi ga, zhe je nedolſhen. Ino ravno ták je bil David. Na paſhi per ovzah ſgoli ſam je ſerze ino miſli povſigoval k' Bogu; je premiſhljeval lépe déla boſhje, nebo ino ſemljo, ſolnze, luno ino ſvéſde, róshe ino fadje, kako lepo je vſe fkupej. To je njegovo notranje ginilo, de je ozhi ino roke nakviſhko povſdignil, ino Boga mólil. K' zhaſti boſhji je vſefkóſi prepéval lepe peſmi, ki jih je ſam slóſhil, ino je per petji na harpo brenkal.

Ker je ſnal tako lepo péti, ino brenkati na

harpo, ga je kralj na svoj dvor poklizal. Vefelje je kralju Šavlu delalo to petje ino brénkanje; prevedrilo ga je, kedar fo se ga kalne misli lotile. Sa to ga je rad imel Šavl, she raji pa králjev sin *Jonata*. Ta je sosebno ljubil Davida poboshniga, ino savéso šta storilo, de se bošta ljubila vse svoje shive dni.

40. Goljat velikàn.

David pride enkrat, ko je bil she zelò mlad, v' Israelfki štán. Prezej uno stran doline fo bili Filifhzhani sovrashniki ino njih štán. Tedaj pride is Filifhzhanskiga štána grosovíten velikàn, Goljat po iménu. Vezh ko fhéft komolzov velik je bil. — Š' štrafhnim oroshjem se ustavi, sabávlja, se kofhátí, ino vpije na Israelze rekozh: „Dajte mi koga! Kdo je, de si upa s' menoj se poskúfíti?“ Le viditi ga, ali pa flifhati, prepa-de she štrah Israelze. Ko David Filifhzhana se tolikanj ustiti flifhi, rèzhe: „Kdo je ta, de se predersne boshje ljudstvo takò safmehovati? Jàs grem, ino se fkúsim s' njim.“ Kralj, to govorjenje flifhati, ga oblezhe v' svoje lastno oròshje, mu déne na glavo svoj bronzhéni grebenák, ga opné s' lastnim oklepam, ino s' lastnim mèzhem opáfhe. David poskufha iti; pa ne vé se nizh prav kam djati, ino rezhe: „Ne morem ne tak hoditi.“ Vse je spet flékel, prijel pastífsko palizo, sbral si pet gladkih kamnizhkov is vòde, vsél frázho, ino tak gre velikánu naproti. Filifhzhán ga saframuje rekozh: „Šim mar pes, de pridefh í' palizo nad-me? Pa le pridi!“ Da-

vid odgovori: „Ti f' fulizo, s' mèzhem ino fhkitam pridefh nad-me; jàs pa grem nad-te v' imènu Boga, ki si ga ti oponáfhal.“ Tedaj se vsdi-gne velikàn nad Davida. David mu hití napro-ti, féshe urno v' tvorbo, vsame is nje kamen, ino ga f' frazho sadegá v' Filifhzhana. V' zhèlo na ravnost mu ga je safádil. Velikàn se sverne na obras; David pa mu mezh isdère, ino glavo od-féka. Štrah pobíje vfo Filifhzhanfko vojsko, ino ulíli so jo.

Vidite, kaj vse samóre Bog; tudi f' flabimi ljudmi smága naj mozhnejfhiga. V' Gospodovim imènu je storil to David, ino zépne prevsetni velikàn.

Pofihmal David vezh ni imel dobriga ozhé-fa od Šavla; nevosfhljiv mu je kralj bil savoljo zhafti, ki fo jo njegovimu vojashtvu péli po de-shèli. Pregarjal ga je, kar ga je mógel.

Jonata, králjev sin, je vezhkrat sa Davida profil; pa nizh ni pomagalo. Šavl mu povsod po shivljenji štréshe. David si nikjer shivljenja ni fvést, ino sbeshí v' pufhavo. Po temni hosti je hòdil. Š' smertnimi nevarnostmi je bil sa-prèshen od vsih strani. Komu bi v' takim ne upadlo ferzé? Le Davidu ne upade; sakaj v' Boga je saupal, ino tako le prepeval:

„Kdor v' savétji Narvis'hga prebiva,
Kdor pod flémenam Vfigamogozh'ga nozhí;
Moje perbesháljhe si, rezhe Bogu, ino tabor
si moj!

Moj Bog si, v' tebe saupam.
Perute me pokrivajo Tvoje,
Ves sim pod perjem Tvojim saveten;

Tvoja sveščoba m' je bramba in fhkit.

Ne bojim se ponòzhniga stráha,

Ne pfhize podnévi fhvigajózhe,

Ne kuge, ki hodi o mráku,

Ne file, ki opoldne hlastá,

Glédát' dasf mi svelizhanje Tvoje.

Saupanje v' Boga ga sfóri serzhniga ino mirniga, kdor je pobóshen, pridejo naj tudi fhe take nevarnosti.

Velikokrat bi bil David lahko fhkodoval Šavlu, fvojimu fovrashniku. Pa kar sfvárize mu shaliga ne sfóri, ino zhafti nad Šavlam kralja od Boga postavljeniga, s' Gospodovim oljem pomásaniga, nad katerim se ne sme nihzhe pregresfhiti.

Šavl je sadnjizh v' nefrézhni vojfki strafen konez vsel, ino ljudstvo je Davida kralja isvolilo.

41. David, pobóshni kralj.

V' Jerusalemfkim mestu si je David kraljévi fédesh isbrál. Dober kralj je bil. Šerze je imel polno ljubesni ino pokorfhine do Boga, ino si je tudi na vfo mozh persadeval fvoje ljudsto boga-bojézhe ino frezhno sforiti. Navdáti je shelel Israelze f' poboshnimi obzhutljeji ino f' pravim fvetim sfraham. Toraj sfóri sa obzhjo ali ozhitno flushbo boshjo, kar mu je v' mòzhi.

Kmal sraven Jerusalemfkiga mesta je bil lép hrib, lepáva, tako rekozh, zele deshèle. Na njem je David fkrinji savése brehek fhtor po-

stavil. Va-nj fo s' veliko zhaſtjo ſkrinjo ſavéſe prenéſli. Raſlega ſe glaſ péſem, trobent ino bobnov, — neisrezhenó veſélje je bilo.

Ker je bil David takofhen, ino kakor ſve-to piſmo pravi, *moſh po volji boſhji*; mu je pa tudi Goſpodov duh maſſikaj prihodnjiga raſ-odel. V' prihodnje zhaſe je na tanko vidil, ino govóril prerokbe imenitné tudi ſhe ſa naſ. Bog mu je veliko obljubo ſtoril, de bo is njegoviga rodú priſhel vézhni kralj, kteriga kraljeſtvo ne bo imelo konza. Tako je ſhe David vidil v' duhu boſhjiga odreſheníka veſoljniga ſvetá, ino je njegovo velizhaſtvo v' peſmih prepeval.

Nam vſim je to vézhno kraljeſtvo namé-njeno; nebeſhko kraljeſtvo je, po njem moramo hrepenéti.

42. Šalomon, Iſraelfki kralj.

Šalomon je bil Davidov ſin. Na ſmertni póſtelji fo ga oblagoflovíli pobošni ozhe, ino ga ferzhno opominjali, de naj voljno ſlúſhi Goſpodu. Ko je Šalomon kraljeváti perzhel, je Boga is ferza ljubil. Goſpod ſe mu tedaj ponožhi v' ſánjah perkaſhe, ino mu rězhe: „Próſi, kar hozhelſh, dal ti bom.“ Šalomon ni proſil ne bogaſtva, ne zhaſti, ampak modroſti ino imenit-noſti, to je, praviga ſpoſnanja ſvojih dolſhnoſti, de bi prav vládal ſvoje ljudſtvo, ga ſveſtiga ohranil Bogú, ino ofrezhil.

Bogu je bila prav vſhezh ta proſhnja. Rezhe mu: „Ker to proſiſh; glej, tako modroſt ino tak um ti bom dal, de tebi enaziga kralja ni

bilo, ino ga ne bo. Pa dal ti bom tudi, zhefar nisi profil, bogastvo, zhaft, flavo ino dolgo shivljenje.

Modrost ino zhednost ste bres mére boljishi ko blago. Modrosti ino zhednosti profimo vsak dan Boga, ino vse drugo nam bo pervergel.

Zhaftito je bilo Šalomonovo kraljevanje, pravizhne njegove sodbe, ino frezhne njegove dela. Nad njegovo modrostjo, nad njegovim velizhastvam so se posemeljski kralji ino knesi zhudili. Vidil se je blagoslov boshji nad njim.

Šalomon je Bogu v' Jerusalemu tudi sídal tisti véliki ino lepi tempelj, ki so mu ga bili she ranjki ozhe staviti ukasali, ino mu sa-nj nabrali veliko slata ino frebra. Vse stene so bile s' zedrovim lésam obdjane, ino s' slatim roshizami ino drevesi opifane. Altar, vsih desét svézhnikov po obeh stranéh, vsa posoda ino vse kadilnice so bile is famozhístiga slatá. Zelò sheblji so bili slati. Tla so bile s' slatam vloshène, ino vrata s' slatam prevlézhene. Tako lépiga tempeljna she ni bilo na svétu.

V' ta tempelj so se Israelzi s-hajali, zhaftit ozhitno ediniga Boga. Mi ga móramo v' zerkvah moliti.

Pa kakor lépe perve, tako shalostne so bile poslednje léta Šalomonoviga kraljevanja. Oh, pádel je v' velíke pregréhe, ino she zelo v' malikovánje! Milošt boshja ga sapuští. Odsihmal se Šalomonovo velizhástvo satemnúje. Puntje ino premétje mu zéle deshèle odkrushijo. Roboamu, njegovimu sinu ino kraljéstva nastopniku, je ustópilo desét rodov Israelskiga ljudstva, ino so no-

vo kraljestvo postavili, *Israelsko* po imenu. Unimu pa so rekli kraljestvo *Judovo* ali *Judovsko*, ino je bilo veliko manjši. Veliko mesto Judovskega kraljestva je bil Jerusalem; Samarija pa Israelskiga.

Hude vojske ste té kraljestvi fkorej vedno imele med seboj. Kralji, naj bodo Judovski ali Israelski, zhe se jih nekaj dobrih odbere, so bili hudobni vsi od krája. Ljudstvo je léso v' nevednost, v' grehe ino hudobije. Smiram je manj práviga zhefhenja boshjiga. Obzhja ali ljudska frézha je sgimila. Sa greham pervrè nadloga kakor per posamesnih ljudeh, tako per zelim ljudstvu.

Poboljšhat ljudstvo ino kralje je Bog od zhafa do zhafa poshiljal bogabojezhe svete mošhé, katerim se je reklo *preroki*. Ti so vrédni, de fhe sdaj posebno va-nje ozhi oberremo. Bog se je po njih zhaštiga rasodéval, ino posebno s' njih prerokovanjem sprizhal, de vse vé, de tudi prihodne rezhi vídi.

43. Elija prerok.

Ahab je bil nar huji Israelski kralj. Nobeden drug ni storil toliko hudiga v' Boga. Maliku Balu, isrésani podobi, je zelò altarje delal, ino ljudstvo v' malikovanje sapeljeval.

Prerok Elija tedaj stopi pred kralja, ino mu rezhe: „Kakor shivi Gospod Israelski Bog, pred katerim stojim, ne bo ne deshja, ne rose té léta, dokler jáš ne porezhem.“ Ahab se sa to nizh ne sméni, fhe le po shivljenji stréshe Eliju fkri-

vėj. Toraj rezhe Bog Eliju: „Idi od tod, ino perkrij se per potoku Karitu. Pij is potoka; shiviti te sim she orlam ukasal.“ Elija bersh gre, ino je prebival v' samoti per potoku. Pil je vodo is potoka, ino orli mu nosijo sjutrej ino svezher kruha ino mefa. Bog preskerbi vfelej fvoje flushabnike.

Pa fzhafama je tudi ta potok ufahnil, ker po vsi desheli ni bilo deshja. Elija fedi ondi, ino nima kaj piti. Bog mu pa spet pomaga is file. „Vsdigni se,“ mu je djal, „ino idi v' Šarepto na Šidonfko; vdovi te bom rekel ondi shiviti.“ Elija gre. Pred mestnimi vrati jo najde, ko je ravno dreva pobirala. Rezhe ji: „Pil bi rad; pernesi mi, pernesi vode v' kòrzu.“ Vdova je prav voljna ino postreshna. Ko bi mignil, mu gre po vode. Prerok savpije fhe sa njo: „Prosim, tudi kak grishljeje kruha mi pernesi!“ Odgovori: „Kakor shivi Gospod, tvoj Bog, de ga nimam kar fkorjize. Le peshizo moke imam fhe v' predalu ino bitvizo olja v' verzhi. Glej, ravno fkleftkov nabiram, de spezhem fhe to bitev sa-se ino sa sinu. She to bova pojedla, preden umerjeva.“ Gotovo fo ji folsé igrate v' ozheh, kedar je to rekla. Elija ji rezhe: „Le nikar ne fkerbi toliko sa prihodni zhaf! Idi, ino spèzi is pesti moke kak grishljeje kruha.“ Špekla ga je. Jedel je Elija, vdova ino njen sin, f' kakofhnim hvaleshnim veseljem, fe vé. Od tistiga zhafa ne smanka ne moke v' predalu, ne olja v' verzhi. Kako je Bog vender mogozhen!

Tri leta ino fhest mešov je she bilo, kar

ni le kapljize deshja kanilo na semljo. Študenzi ufahnejo, polje je enako pufhavi, vša deshela shaluje. Toliko rév se perzhne, zhe Bog ljudém svojih dobrót le eno okрати!

Israelzam se sdaj ozhi odpírajó, ino spet mislijo v' Boga. Bog poshlje tedaj Elija spet v' deshelo. Prerok stopi pred kralja, ino mu reze: „Poshlji, ino na hrib Karmel mi spravi vse Israelze, pa tudi unih shtiristo ino petdeset Balovih prerokov.“ Ahab je storil tako. Elija reze sbranimu ljudstvu: „Dajte sdaj dva junza, Balovi preroki naj si eniga isberejo, raskosijo, ino denejo na germado, pa ognja ne pod-njo; jas pa bom uniga vsel, ino ravno tako storil. Potlej naj oni v' svojiga Boga klizhejo, de jim dar s' ognjem spod neba poshgi; jas pa bom svojiga Boga tega profil. Kteri Bog se s' ognjem oglasi, bodi si moj ali vašh; njega zhaštíte vsi praviga Boga.“ Vse ljudstvo je savpilo: „To je prav, to!“

Naj pervizh vsamejo Balovi preroki junza, ga sakoljejo, ino klizhejo od jutra do poldne neprenéhama: „Bal, uflisfi nas!“ Ino kolena upogujejo, ter fkazhejo okoli altarja med vpitjem. Pa ni ga odgovora. Opoldne klizhejo s'he glasneje, ino tako zelò do vezhera. Pa ni ga odgovora, ne uflishanja.

Svezher poklizhe Elija ljudstvo k' sebi. Vsame dvanajst kamnov po shtevilu dvanajst Israel-fkih rodóv, ino popravi poderti boshji altar. Okoli altarja naredí fhirok, globok graben. Potlej sloshi dreva na altar, rasfeka junza, ino ga dene na dreva. Po tem reze: Pernešite

fhtiri zhebre vode, ino polijte dar ino germado!“ Štoré trikrat tako, ino voda se ozeja ob altarji, ter naštópi do verha po grabnu.

Sdaj stopi Elija pred altar, ino je molil: „Gospod, Abrahamov, Isakov ino Jakopov Bog, uflifhi me, ino pokashi danf, de si tí Bog po Israelfkim.“ Kar ogenj se je s' neba uderl, ino povshil je darilo, dreva ino kamnje, ino pa tudi vodó polishe po grabnu. Ljudštvo, to viditi, popada na obras, ino krizhalo je: Elijev Gospod je pravi Bog!“ — Elija rezhe kralju: „Hiti domú, velik desh flifhim perfhumeti.“ On sam je fhel na verh hriba, poklekne, ino je molil. Tú se je vidilo, koliko premore molitev pravizhniga. Šhe preden si je kdo fvest, se vsdigne vihar, nebo se satemní, ino velik desh je povfod, kteriga fo Israelzi she tako dolgo zhafa profili. Takrat se je prav vidilo, kaka dobrota boshja je vlashen desh.

44. Elisej.

Elija je Bog ob viharji s' semlje vsel. V' ognjenim vosu s' ognjenimi konji se je peljal proti nebu. Njegov naštópnik je bil Elisej. Tudi on je velike ino zhudne rezhi delal.

Náman, Širfkiga kralja vélíki vojvoda, je bil bogat, ino v' veliki zhafsti; pa je bil gobov. Gobe fo she veliko gerfhi bolésen kakor kosé. Per njem je Israelfko dekle flushilo. Ta rezhe eniga dne Namanovi sheni: „Oh, naj bi bili nafh Gospod per preroku v' Šamaríi, gotovo bi jim

gobe odpravil! Kedar Naman to své, se pèlje do Eliseja, ino vsame sa-nj veliko slata ino frebra feboj. Ko se ta imenitni gospod pred Elisejevo hišo perpelje, mu prerok porozhi po svojim flushabniku: „Idi, ino operi se sedemkrat v' Jordanu, potlej bošh ozhišhen od gob.“ Naman, ves prevseten, je bil nevoljen, de ni prerok sam is hiše k' njem prišel, ino rezhe: „Zhimu bi se neki mogel ravno v' Jordanu umivati? Kaj niso našhe Širške vode boljshi?“ Pa njegov flushabnik ga tolashi, de naj se le po prerokovih besedah v' Jordanu umije.“ Umil se je, ino gobe so minile. Kar vernil k' preroku se je s' svojo družhino, gre k' njemu v' hišo, ino mu ponudi drasih daril, slata, frebra ino lepih oblazhil. Elisej pa rezhe: „Kakor shiví Bog, vprizho kteriga stojim, kar trohe ne vsamem. Le s' Bogam idi!“ Ino ref zelo nizh ni vsel. Šlushabnik boshji namrezh ne smè biti dobizhka sheljen. — Vidite, kako tudi otrozi, ako so dobri, lahko kaj dobriga storé. Tista dékliza je pokasala pot po kteri je ta imenitni gospod dobil sdravje ino vero v' Boga.

Gijezi, Elisejev flushabnik, pa ni bil tako zhišt od dobizhkasheljnosti, kakor je bil prerok. Kedar Naman odide, letí Gijezi sa njim, ino mu rezhe: „Moj gospod me pošhlje, ino vam sporozhi, de bi mu dali en talent frebra ino pa dve prashnje prebleki sa dva preroshka mladenzha.“ Naman mu da dva talenta ino prebleki. Gijezi pride domu, pa je vse skril pred prerokam. Potlej gre k' svojimu gospodu, zhe ga bo treba. Elisej ga vprasha: „Gijezi, od kod pri-

defh?“ Gijezi odgovori: „Sej fe she is hishe nisim ganil.“ Elisej pa rezhe: „Menish, de me ni bilo sraven v' duhu, ko je mosh is vosa stopil, ino ti prishel naproti? Je bilo sdaj zhaf frebro ino oblazhila jemati? Namanove gobe fe te prijemajo, ino ostale ti bodo vef zhaf.“ Gijezi je bil bersh vef gobov.

Terdo svarilo je to vřim, kteri so po njegovo hlinjivi, lakomni, lashnjivi ino svijazhni.

45. Jona.

Ob tem zhafu je tudi prerok Jona shivel. Bog mu ukashe v' véliko mesto Ninive iti, ondi ljudi uzhiti, ino k' pokori opominjati. Pa Jona fe boji tje iti, ker so bili Ninivljani neisrezheno hudobni. Umakniti se hozhe Bogu, dobi ajdovsko barko, plazha vosnino, stopi va-njo, ino jo misli potegniti po morji. Pa kdo more Bogu ubeshati? Sej naf Bog povřod vidi, sej povřod sa naf vé!

Bog obudi hud vihar, ino strashno vreme fe vsdigne na morji. Barka je v' nevarnosti iti na kofze, ino brodniki sgubé she vse upanje fe reřhiti. Vse je molilo, vřak je klizal na pomozh svojiga Boga. Jona je vef prestrashen, pa si vender ne upa moliti, ker je imel nepokojno vesh. Nar na dno je fhel v' barko, ino fe sili spati. Neverni brodniki so si mislili, de bi med njimi utegnili kak velik hudodeliz biti. Vadjajo ali lófajo, de bi svédili, kdo jim je kriv te nefrezhe. Predersno je bilo to; pa Bog je tako obernil, de je Jona sadelo. Jona pové brodnikam svo-

jo pregreho, ino jim rezhe: „**Primate, ino ver-**
site me v' morje, ino pokojno bo morje!“ Ver-
shejo ga tedaj is barke v' morje, ino ko bi s' ozhmi
trenil, je utihnilo.

Bog je obernil, de je prifhla velika morfka
riba. **Posherla** je **Jona**, ino fhla s' njim v' glo-
bozhino morja. **Pa Bog** ga je v' ribnim trebu-
hu ohranil per shivljenji. **Sdaj** je molil, ter k'
Bogu sa refhenje sdihoval. **Bog** ga je uflifhal.
Tretji dan ga da riba spet shiviga is febe na
fuho. **Tako vé Bog** krotiti, pa tako vé spet
refhiti.

Sdaj je **Jona Bogu** pokoren, ino per tej
prizhi gre v' **Ninive**. **Ninive** so bile véliko me-
sto **Asirfkiga** kraljestva. Bile so veliko flovézhe
mesto, tri dni hodá je imelo v' okrogljeji. **Jona**
gré dan hodá po mestu, ino je vpil: „**She fhtir-**
deset dni, ino Niniv bo konez!“ **Ninivljani** so
v' **Boga** vérovali, ino jéli pokoro délati; kralj
ino vsi prebivavzi so se poboljšhali. Vse je pro-
fílo odpuštenja. Ino **Bog**, kateri je vselej per-
pravljen odpuštiti, se jih je usmilil, ino jim je
persanefel.

Jona gre is mesta, ino se ufede v' fenzo pod
klóshzhevino, de bi vidil, kakofhna bo s' me-
stam. **Kedar** vidi, de se mestu le nizh ne sgodi,
ga je nevolja obfhla. **Ves hud** je, toshi **Bogu**,
ino sheli umreti. **Ta** je bila od preroka selò na-
pazhna. **Pa Bog** ga je milo posvaril. **Drugi dan**,
preden je sarja napozhila, je dal **Bog** zherva v'
klóshzhevino. **Spodjedel** jo je, ino se ufufhi. **Ke-**
dar se folnze rasfije, shge **Jona** selo v' glavo.
Jona si sdaj vnovizh vófhi smert. **Bog** mu rezhe:

„Tebi je toliko shal sa klofzhhevino, ki je nifi ne fadil ne redil; ino meni bi se pa Ninive ne fmilile, ki je v' njih nad sto ino dvajset jeser ljudi, kateri so se sdaj poboljfhali!“ Oh, de bi bili pazh vsi ljudje po boshje tazih ljubesnjivih mifel!

46. Tobija v' Afirski fushnosti.

Vsi fhe toliki zhudeshi ino nauki prerokov niso kaj sdali per Israelzih. Israelzi so bili smiraj rasujsdanifhi, Bogu smiram nepokornifhi. Sadnjizh jih je boshja fhiba sadela. Salmanafar, Afirski kralj, je prifhel f' ftrafhno vojsko v' Israelfsko kraljestvo, je ushugal Samarijo, njegovo veliko mesto, ino vse Israelze v' fushnost gnal na Afirsko. Onda so mogli dolgo biti, ino veliko preftati. Velikokrat nimajo ne grishljeja kruha, de bi si lakoto potolashili, ne oblazhila, de bi se poshteno oblekli. Veliko so jih pomorili, ino njih trupla zhes mestni sid pometali, de so jih ropne ptize ino divje sveri fmedle.

Ta zhaf se je fosebno lepo rasodevala dobrodelnost poboshniga Tobija v' Ninivah. Vjete Israelze, svoje brate po veri, je obiskoval, jih opominjal ino tolashil, ino jim od fvojiga premoshenja delil. Shivil je lazhne, oblazhil nage, ino pokopoval mertve. Kedar je flifhal, de kak ubit Israeliz na kazim kraji leshi, pusti kofilo, gre po truplo, ino ga pernese na svoj dom, de ga je ponozhi pokopal.

S' tem se je kralju tako selo sameril, de mu je vse premoshenje pobral, ino fhe po shi-

vlenji šfregel. Tobija je tedaj mogel ubog pobegniti, ino s' sheno ino sinam se perkrivati per dobrih ljudeh. Pa Bog ga ni sapuſtil. Pet ino ſhtirideſet dni po tem je bil kralj umorjen. Tobija pride ſpet domu, ino prejme vſe ſvoje premoſhenje.

Pa ſhe potlej je po boſhji volji nadloga ſkuſhala tega pobošniga moſha. Enkrat je priſhel od pokopovanja veſ truden domu. Pod ſteno je legel, ino ſaſpi. Gorek laſtovjek is laſtoviga gnjeſda mu je v' ozhi perletel, ino oflepi. Tudi to je Tobija poterpeſhljivo preterpel, ino ſe v' boſhjo voljo vdal.

Ana, njegova shena, ga je o preji ſhivila. Enkrat je ſa prédſhino dobila koſlízha, ino ga je domu perneſla. Šlepi Tbija ga flifhi meketati. Vedil je, de perpreſti tóliko ni mògla. Toraj ji rezhe: „Pa ne, ko bi bil ukraden? Zhe ni naſh, naſaj mu ga berſh dajte, zhigar je. Sakaj tatvine ne ſmemo imeti, ſhe dotakniti ſe je nè.“ Vidite, kako tanko veſt je imel! Te beſede ſo Ano groſno sbòdle; smerjala ga, ino veliko mu jih je ozhitala. Tobija je poterpel molzhé to ragljanje, je natihama jokal, ino k' Bogu sdihoval.

Tobija je sdaj menil, de bo kmal umerl. Tedaj poklizhe ſvojiga ſina, ino mu rezhe:

„Šin! ſpoſhtuj ſvojo mater, dokler ſhivé, ino pomni, koliko ſo ſavoljo tebe preſtali. Kedar ti umerjejo, jih ſraven mene pokòplji.“

„Boga imej pred ozhmi vſe ſvoje ſhive dni. de ne boſh nikoli v' kak greh pervolil, ali kaj taziga ſtoril, kar bi bilo ſoper boſhje ſapovedi.“

„Vbogajme dajaj od svojiga premoshenja. Zhe imafh veliko, daj veliko; zhe imafh malo, daj tudi malo is dobriga ferza. Nizh ne maraj, moj sin! uboshno fizer shivimo; pa veliko do-
briga bomo vender le imeli, zhe se Boga boji-
mo, greha varujemo, ino pa prav storimo.“

Šin mu odgovori: „Ozhe! vse bom storil, kar ste mi rekli.“ Ino svesto je spolnoval, kar je obljubil. Otrozi, tudi vi tako storite!

Dobri ozhe pa niso takrat umerli. Bog jim je dal fhe veliko veselje doshiveti nad svojim si-
nam. Štari Tobija poshlje svojiga sina na Ma-
djanfko nekaziga stariga dolga tirjat. Angelj
Rafael se mu v' podobi mladenzha ponudi to-
varfha, ino gre s' njim; pa mladi Tobija ga ni
posnal.

Pervi dan hodá si je mladi Tobija v' reko
Tigrid nog fhel umivat, kar se velika riba po-
shene is vode, ino sine po njem. Pa po ange-
ljevim povelji jo je sgrabil sa plavute, ino pote-
gnil is vode. Nje mefo fta jedla po poti; ferze,
jetra ino shelzh je pa Tobija f-hranil, sa sdravilo.—
Angelj ga je peljal k' nekomu, ki mu je bil v' rò-
du, ino je imel edino hzher, pa veliko premoshe-
nja. Šara je bilo hzheri ime, ino vfa bogabojezha
je bila. Angelj je po boshji volji tako obernil, de
mladi Tobija bogabojezho Šaro vsame sa shenó.
Tudi denarje is Ragesa mu je pernefel. Potlej
se angelj imo mladi Tobija hitro verneta domu.
Sa njima gre njegova shena s' deklami ino vel-
bljudi. Štarfhi doma so she teshko perzhakovali
svojiga sina. Mati je dan na dan hodila na hrib
gledat, zhe bo kaj kmal prifhel. Sadnjizh ga od

delezh sagleda, leti hitro domu, ino savpije: „Sin she gré!“ Komej je isrekla te befede, kar she plizhek pertezhe, ki ga je bil sin feboj vsel, ino je prijasno migal s' repam, kakor de bi hotel prihod napovedati. Veliko vefelje je bilo. Naproti mu vfi tezhejo; ozhe tudi se dajo hlápzu sa roko peljati, ino mu hitè naproti. Od vefelja sasheneta jok ozhe ino máti, in objemata ino kufhujeta fvojiga fina. Boga hvalijo sdaj vfi sa frezhni prihod. Potlej pomashe sin flepimu ozhetu ozhi s' ribinim shelzhem. Tako mu je bil namrezh angelj ukasal. Imo ftari Tobija je pregledal. Kako selo so se vefelili! Tem ljudém je Bog po nadlogi vse te dobrote dodélil! Kako je Bog pazh dobrotljiv! Kdo bi ga ne ljubil?

47. Daniel v' Babilonfki fushnofti.

Kakorfhna fe je Israelfkimu kraljestvu sa- voljo njegovih grehov sgodila, ravno taka fe je tudi Judovfkimu kraljestvu.

Nabuhodonosor, Babilonfki kralj, je pri- fhel f' svojo vojfko v' Judovfko kraljestvo, pre- maga mefto Jerusalem, pelje kralja ino podlo- shne v' fushnoft na Babilonfko, ino poshgè me- fto ino tempelj.

Vmes vjetih Judov so bili tudi mladenzhi kraljeve ino kneshje kervi. Naj umétnifhi, lép- fhi ino perljudnifhi je rékel kralj odbrati v' nje- govo postreshbo, ino jim jed ód njegove mise dajati.

Ali Daniel, naj boljfihi Judovfki mladénezh, fi je to v' greh fhel. Nektere jedi namrezh so

Judam v' njih postavi prepovedane. Tedaj profi véliziga kraljeviga hifhnika lepò, dè bi mu perpuštil, ne ješti tazih jedí, ki so Judam prepovedane. Tudi trije drugi mladenzhi, *Ananija*, *Azarija* ino *Misael* po iménu, so tako storili. Králjevimu hifhniku je bila vshezh ta njih prošnja; tode bal se je kralja, ino si ne upa vanjo dovoliti. „Utegnili bi,“ je rekel, „mladenzhi slabših jedí obledéti ino smedléti, ino sa glavo bi se mi majalo.“ Daniel pa she le profi: „Poskusi naš le deset dni, ino gole opresnine ino vode nam dajaj, zhe bomo kaj s-hujšhali proti mladenzhem, kateri s' králjeve mise jedó. Potlej stóri s' nami, kakor previdišh.“ Králjev flushabnik je storil tako, ino prošnja dobriga Daniela je bila ušlišhana. Ino glej, ko je tistih deset dni preteklo, so bile liza teh shtirih mladenzhev lepšhi, shivejšhi ino bolj polne, kakor liza drugih mladenzhev. Njih lepa sdershnošt je bila Bogu vshezh, ino sato jim je dal, de so bili tudi bolj sdravi ino umni, kakor vsi drugi mladenzhi.

Babilonzhani, med ktérimi so Judje v' fushnosti shiveli, so bili tako nespametni, de so mertve podobe ino divje sveri molili. V' svojem tempelju so imeli bronašto podobo. Bala po iménu, ino potlej pa drakona, to je, kazhjo poshast. Tudi Daniela so šilili, de bi ji molil. Pa Daniel, svesti flushabnik boshji, se je v' bran postavil, ino je Bala sdrobil, ino drakona umoril. Š' tem si je veliko fovrashnikov storil. Pogovoré se, grede h' kralju, ino rekó: „Daj nam Daniela v' róke, ali pa pomorimo tebe ino tvoje!“ Kralj vi-

di, de mu hozhejo filo delati; toraj jim da s' britkim ferzam Daniela v' roke. Sgrabili so ga, ino vergli v' levnjak, ki je bilo sedem hudih levov v' njem. Dvé zhloveshki trupli ino dvoje ovz fo jim dajali v'fak dan; pa sdaj jim zeló nizh ne dajo fhest dni, de bi se raji Daniela lotili, ino ga rastergali.

Bogabojezhi Daniel fedi v' levnjaku, sapu-fhen od ljudi, med levi; pa Bog ga ni sapustil, tudi v' levnjaku mu je pomagal. Levi mu ne ftoře nizh shaliga. Škosi toliko dni mu je sa-zhela lakota perhajati. Ravno ob tem zhasu se je prerok Habakuk napravil na polje, de bi svo-jim shnjizam nefeł kruha. Pa angelj boshji mu rezhe: „Nefi to júshino Danielu, ki je v' Babi-lonu v' levnjaku!“ Habakuk odgovori: „Gospod, svoje shive dni nifim bil v' Babilonu, ino tudi, kje je levnjak, ne vém.“ Tedaj ga angelj pri-me, ga nefe ko vihar po nebu, ino v' Babilonu pred levnjakam ga na tla spusti. Habakuk je sa-klizal Daniela, ino rezhe: „Šlushabnik boshji! na júshino, ki ti jo Bog poshlje!“ Daniel rezhe: „O Bog, vender me le nifi posabil!“ Je vftal ino fné, ino angelj nefe Habakuka fpet v' nje-gov kraj.

Šedmi dan je prifhel kralj k' levnjaku po Danielu jokat. Vef rad ga je namrezh imel, ino levi, je miflil, fo ga gotovo rastergali. Kedar v' levnjak pogleda, kar fedi Daniel bres vse fhko-de med levi, sdrav ino vefel, kakor pastirzhek med jagnjeti. Kralj sashene glaf rekozh: „Oh, Gospod, ti Danielov Bog, velik si ti, ino le ti si Bog, ino pa nihzhe drug!“ Per tej prizhi je

Daniela rekel is levnjaka vseti, ino namesti nje-
ga vse tilte v' levnjak pometati, kteri so mu po
shivljenji stregli. Ino ko bi trenil, so jih levi
pohrustali. Po tem zhudeshi je vse Babilonfko
kraljestvo prifhlo k' fposnanju praviga Boga.

Bog je Danielu, svojimu flushabniku, mar-
fikake prihodne rezhi rasodel, f' kterimi je fu-
shne Jude tolashil. Obljubil mu je, de pojdejo
kmal nasaj v' svojo ljubo deshelo, ino de bo fhtiri-
sto ino devetdeset let po tem Odrefhenik na fvet
prifhel. Ta obljuba se je na tanko spolnila. Vidi-
te, otrozi! kako Bog svoje obljuje vselej spolni.

48. Tempelj ino mesto fta vnovizh sidana.

Persanfki kralj, Zir po iménu, je ushugal
Babilonfko ino Afirfko kraljestvo, kjer so pre-
bivali Israelzi v' svoji fushnosti. Ta kralj je pervo
leto svojiga kraljevanja rekel po vsm kraljestvu
oklizati: „Pòjdite, kolikor vas je boshjiga ljud-
stva, v' Jerusalem sidat Gospodoviga tempeljna,
ino Gospod bodi s' vami!“ Tudi je ukasal vje-
tim Judam dati slate ino freberne posode, ktere
je bil Nabuhodonosor is tempeljna poropal.

Tako je prifhlo veliko ljudstva nasaj na Ka-
nanfko v' sapufhene mesta. Potlej se v' Jerusa-
lemu fsidejo. Duhovni so v' trobente trobili,
ino rekli: „Hvalite Gospoda, ker je dobrotljiv,
ino bres konza je njegova dobrota!“ Vse ljud-
stvo je od veselja ukalo. Ino tako so sazheli s'
veseljem spet tempelj sidati. Špet je bil tempelj
zhafit ino lep, kakor je bil Bog po prerokih
napovédal.

Ko je bil tempelj dosidan, fo sazheli tudi poderto mesto Jerusalem popravljati, defiravno s' velikim trudam ino s' veliko nevarnostjo, Blishnji neverni narodje fo jim hotli sidanje po fili ubraniti. Toraj fo mogli Judje s' oroshjem v' rokah sidati, ko bi morebiti sovashniki nadnje planili. Tako fo s' boshjo pomozhjo sidove dosidali, ino pozhasi mesto postavili. Vefeli neisrezheno fo bili Judje: f' trobentami, harpami ino svonzhkulji ino s' lepimi pesmimi fo hvalili Boga sa milost, ki jo je storil nad njimi, ter ga v' refnizi molili, ino mirni ino sadovoljni fo sdaj spet v' svoji desheli prebivali.

49. Šedem Makabejskih bratov.

Šzhafama fo Judje spet v' grehe sagasili, ino Bog jih je dal spet sovrashnikom v' roke. Naj huji med temi je bil Antijoh, Širski kralj. Ropil je nad Jerusalem, ino ga ushuga; vse svete posode je pobral is tempeljna, ino vse ljudstvo je hotel perfiliti, de bi se postavili svojih ozhetov odpovedali, ino malike molili, ino de bi, to spri-zhati, fvinjsko mесо jedli, ktero jim je Bog prepovedal jesti. Veliko Judov, ki so se branili, je bilo pomorjenih.

Kralj Antijoh poklizhe tudi néko mater f' fedmémi sinovi pred-se, ino jim ukashe per tej prizhi fvinjsko mесо jesti. Rekò mu: „Nafha postava nam ga prepové jesti, toraj ga ne smémo ino ne moremo jesti.“ Kralj jih teda ukashe s' bizhi ino shilami tepsti.

Pa naj starji brat rezhe kralju: „Umerjemo raji, kakor de bi boshjo postavo svojih ozhakov prelomili.“ Kralj se je rastogotil, ino rezhe jesik mu isrováti, ga is koshe djati, ino mu roke ino noge odsekati. Potlej ga dénejo na rasbéljen rashenj, ino ga shiviga pekó. Drugi bratje ino mati so mogli gledati. Štanovitno je umerl.

Sdaj so drusiga brata perpeljali, ino ga muzhili ali terpinzhili, potlej tretjiga, po tem zhe-tertiga, ino tako jih je en dan vsih sedem umerlo. Boga so se vsi štanovitno dershali, ino fhe v' smertnih teshavah so s' velikim saupanjem od vezhniga shivljenja govorili. Sa njimi so tudi matter muzhili, ino f' tako štanovitnostjo kakor oni je svoje shivljenje Bogu v' dar dala.

Otrozi! tudi vi mislite: „Bolje je umreti, kakor pa grefhiti,“ ino teh misel se dershite, kedar vas bo kdo v' greh napeljeval.

50. Bog spet pomaga.

Tega Antijoha, kateri je bil do drusih tako neisrezhenó neufmiljen, ino se ni bal ne ljudi ne Boga, je kmal tudi saflushena fhiba sadela. Bog mu je ostudno bolesen poslal. Shiv je sazhel gnjiti; zhervi so se po njem sadelali, ino grosen smrad je fhel od njega, kteriga niso mogli ne on ne drugi preftati. Tako je umerl bres upanja ino tolashbe med grisenjem svoje teshke vesti.

Sdaj so se Judje svojiga naj hujshiga sovrashnika snebili. She nekoliko zhafa so smed svojiga naroda imeli kralje, kateri so Judovo

kraljevo palizo nosili. Poslednjizh pa so se Rimljani, ki so bili takrat naj mozhnejši narod na semlji, Judovski deshele polastili. Deshezniga oblastnika so va-njo poslali. Ptujiz, Herod po imenu, je s' njih dovoljenjem le s'he ime kralja imel.

Zat je dotekel, ko je bila kraljeva paliza odvseta Judovskimu narodu, ino ko je imel priti Odrashnik svetá, po katerim je imela, kakor je Bog dolgo osnenoval, svétu velika frézha doiti, ino kteriga so vse svete dushe svelizharja zhloveshkiga rodú perzhakovali.

Prishel je, ino njegovo sveto ime (s' veliko zhastjo ga isrezimo!) je **Jesuf Krístuf**.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

S g o d b e

Ivétiga píſma noviga sakona.

1. Zaharija ino Elisabeta.

Ob zhaſih kralja Heroda je v' Judovſkih gorah v' nékim meſtu ſhivel bogabojezh duhoven, Zaharija po imenu. Njegovi ſheni ſe je reklo Elisabeta. Bila ſta v' fredí med hudobnimi ljudmi, vender per Bogu obá pravizhna ino bres madesha. Otrók niſta iméla. Britko grosno ſe jima déla, ino Boga próſita pogofito ino ferzhno, de bi jima ſinú dal. Pa ſdi ſe, kakor de bi bila ſaſtonj njuna molitev; bila ſta namrezh oba ſhe prezej perlétna. Ino nizh drusiga, kakor pred vſe bogabojezhe duſhe na ſemlji, niſta ſheléla, kakor ſhe doſhiveti rojſtvo obljubljeniga kralja. Kar je ſpet enkrat Zaharija ſadéla verſta v' tempeljnu boſhjím flushbo opravljati. Gré tedaj v' Jeruſalem. Duhovni ſo takrat vadjáli ali loſali, kaj bo ta ali ta v' tempeljnu opravljal. Zaharija je to pot ſadéla, (po boſhji volji, ſe vé,) v' ſvetinjíſhi kadilo ſaſhigati. Zaharija gré, po duhovſko oblezhen, s' slato kadilnizo v' rokah, ſa ſagrinjalo, ktero je ſvetinjíſhe ſakrivalo, ino

stopi pred altar. She se kadilo valí proti nebu. Ljudstvo je osunaj, ino moli. Na enkrat sagleda Zaharija na desni strani altarja angelja. Štrah ga opade. Angelj ga prijasno ogovori rekozh: „Ne ustrafhi se, Zaharija! Uflifhana je tvoja molitev. Tvoja shena Elisabeta bo sinú rodila, Janesa ga imenuj. Veliko vefelje ti bo delal; she njegoviga rojstva fe jih bo veliko vefelilo, ker bo velik per Bogu. Vina ino mozhnih pijázh ne bo pil; she pred rojstvam bo f' svetim Duham napolnjen. Veliko Israelzov bo k' Gospod Bogu spreobernil. She vezh: v' duhu ino v' mozhi preroka Elija pojde pred Odfreshenikam, de bo ljudi uzhil, ino njih ferza na njegov prihod perpravil.“ Zaharija ostermi, ino fe fkorej ne savé. Sinú imeti fe mu je fkorej nemogozhe sdélo; torej rezhe angelju: „Kaj me hozhe tega preprizhati? Jas sim štar, ino moja shena je she perletna.“ Angelj mu odgovori: „Jas sim Gabrijel, ki pred fédeshem boshjim stojim. Bog me poshlje ti osnanit to vefelje. Ino glej, ker nisi véroval mojim besedam, bosh mutašt do dneva, dokler fe ne spolnijo.“

Angelj sgine, ino Zaharija je ref mutašt. Dolgo od štraha nizh ne more. Ljudstvo ga zhaka, ino ne vé, sakaj fe tako dolgo v' svetinjifhi mudí. Kedar is svetinjifha pride, fe nad njim prezej vidi, de fe mu je kaj posebniga pergodilo. Pa kar besédize ne more povedati, le v' nebo kashe, ino daje na snanje, de je imel perkasen s' nebef. Ko fo dnevi njegoviga oprava minili, fe verne s' vefelim ferzam domú.

S' to perkasnijo v' tempeljnu fe perzhnó blishnje sgodbe obljubljeniga Odrefhenika. Kolikor zhištejshi fo nashe ferza, toliko umévnishi ino prijetnishi nam bo svéta sgodba od Odrefhenika svéta.

2. M a r i j a.

V' Nazaretu, majhnim méstizu na Galilejskim, je uboga deviza natihama prebivala. Od dela svojih rok je shivela, desiravno je bila rodovine kralja Davida. Joshefu, ubogimu sténárju ali zimpermanu, ki je bil vef bogabojezh, je bila v' sakon obljubljena. Pa kakor uboga zhasniga blaga, tako je bila bogata lepih zhednost. Vsa zhišta, nedolshna ino ponishna je bila. Marija ji je bilo imé. Vsa je hrepenéla po Odrefhenikovim prihodu is nebes. Ravno je premishljevala veliko svelizhanje, ktero bo po njem Israelskimu ljudstvu, ino je bleso v' pohlevno molitev samaknjena v' svoji tihi stanizi pred Bogam klezhala, kar Gabrijel, angelj boshji, na enkrat k' njej stopi v' stanizo. S' nebeshko prijasnostjo jo posdrávi: „Zheshehena bodi, Marija, milosti polna, Gospod je f' teboj! Naj frezhnishi svojiga spola si ti.“

Marija fe prestrašhi angelja, she bolj pa njegoviga ogovora. Šemtertje pomishljeuje, kaj bi pomenilo to posdravljenje. Angelj jo pa prijasno potolashi rekozh: „Ne boj se, Marija! Milost si dosegla per Bogu. Mati bosh Sinú boshjiga. Imé Jesus mu daj. Velik bo, ino sin Najvisihiga se mu porezhe. Gospod Bog mu

bo dal fedesh njegoviga ozheta Davida. V' Jakopovi hifhi bo kraljeval vekomej; njegoviga kraljestva ne bo konza.“

Bogabojezha deviza, desiravno she Joshefu obljudljena, she ni mislila v' nobeno poroko. S' devishko framoshljivostjo rezhe: „Kako je to mogozhe? Od nobeniga mosha she ne vem!“ Angelj rezhe: „Šveti Duh bo nad te prifhel, ino mozh Najvisihiga te bo obfénzhila. Toraj se tvojimu fvetimu detetu porezhe Šin boshji. Ino le pomisli, Elisabeta, tvoja tete, bo svoje stare dni tudi finú dobila. Bogu namrezh ni nizh nemogozhiga.“

Marija se perklone, polna molitve ino hvale, ter pravi: „Dekla Gospodova sim, sgòdi se mi po tvoji besedi.“ Ino angelj jo je sapustil.

Angelj osnani, de je tisti she blis, od kteriga so preroki she sdavnej prerokovali. Naj zhistejshi, naj nedolshnisthi, naj ponishnisthi deviza v' Israelu je Odrefhenikova mati isvoljena.

3. Marija ino Elisabeta.

Marija se je prezej vsdignila, ino gré jaderno zhes goro k' svoji teti Elisabeti, de bi se s' njo vred v' Bogu veselila. Tretji dan pride neprevidama v' Elisabetino hifho, jo posdravi, ino ji voshi frezho do milosti, ktero je Bog tudi poboshni Elisabeti storil. Elisabeta, sasilshati to posdravljenje, je bila od fvetiga Duha rasvetljena; rasodel ji je, po kaj je Marija k' njej prifhla. Polna zhafti ino fvetiga veselja rezhe

Marii: „O ti oblagodarjena med vřimi shenami! Od kod ta zhařt ino frezha, de me mati mojiga Gospoda obifhe? O frezhna, kř si verovala! Kar ti je Gospod obljudil, fe bo vře řpolnilo.“

Ko fe Marija mater Gospodovo řlifhi ime-novati, fe zhudi, de je Bog ne le njej Elisa-betino řkrřvnořt, ampak tudi Elisabeti njeno řkrřvnořt rasodel. Nje vefeľje fe narařha, nje duh kipi proti nebu, řerze jo smaguje; ne more fe vezh sdershati, hvalo sashene Bogu na glaf, ino poje:

„Moja duřha povelizhuje Gospoda,
V' Bogu, Svelizharji mojim, mi duh pořkakuje!
Oserl fe je na řvoje dekle niřkřřt.
Glej, odřihmal mi *řrezhna* rodřvi vři porekř;
On mogozhni je řtoril velike rezhi nad menoř!
řSveti je njemu imė.
Kteri fe njega bojė, jim milořt njegova
Gre od roda do roda.
Veliko rezhi on dela ř' řvojo rokř:
Naklepe prevřetnih podira,
ř' ředeshev premogozhne pořaja,
Ino ponishne na njė povřdiguje;
řStradavzam daje obilnořt,
Bogatinze pa prasne odpravľja.
Israela, řvoj'ga řlushabnika, je poprijėľ;
Pomnil je, kakor je nařhim ozhakam obljudil,
Abrahamu ln njega sarřdu, do vekomeř milořt.“

Kako zhřta je mogla Marija biti, ker fe nad ľjubim, řvestim ino řvetim Bogam tako vefeľi! Vefeľje nad Bogam, ta nebeřhka rořha, perřvete le is tal zhřřtiga řerza.

Marija je bila blis treh meszov per Elisabeti. Teshko ste se lozhile; toliko je bilo obéh veselje nad Bogam, tolika ljubesen ene do druge.

4. Janesovo rojstvo.

Zaharija ino Elisabeta sta ref sinú dobila, kteriga jima je bil Bog po angelji obljubil. Obéma je déte sgoli dar boshji; veselá ino vsa hvaleshna sta Bogú. „To veselje,“ pravi Elisabeta, „mi Gospod fhe na moje stare dni da!“

„S' Elisabeto vred so se njena rodovina ino njeni sosedje prav ferzama veselili. Oni so mislili, de morajo déte po imenu njegoviga ozheta imenovati.“ Elisabeta pa pravi. „Ne, ne, tega ne! Janes naj bo.“ Ji rekó: „Sej nima po zeli rodovini nihzhe tega imena.“ Pomignejo ozhetu, kakofhno imé mu on hozhe dati. Ozhe je bil fhe smiraj mutaft. Vsame tedaj tablizo, ino sapifhe na-njo: „Janes mu je imé.“ Tako je bil angelj v' tempeljnu ukasal. — Nad tem so se vsi sazhudili. De je Zaharija le imé svojiga sina sapisal, ino de je bilo le vse spolnjeno, kar je angelj od rojstva tega otroka prerokoval; je Zaharija prezej spregovoril. Ko bi trenil, sazhne na glas ino ves ginjen Boga hvaliti. Poln fvetiga Duha rezhe Zaharija:

„Hvaljen bodi Gospod, Israelov Bog.
De obifhe svoj polk, ino déla njegovo odrefhenje.
Podporo perpravlja svelizhanja nam

njemu rasodel. Gospodov angelj se mu v' spanji perkashe rekozh: „Joshef, sin Davidov! bres pomislika vsemi k' febi svojo sheno Marijo. Mati je Šinú boshjiga. Imé *Jesuf* daj njeni-mu sinu, ker bo svoje ljudstvo od njih grehov refhil!“ Joshef je storil, kar mu je angelj rekel. Je vsel k' febi Marijo, ino šta v' Nazaretu shivéla, polna hvale boshje, v' pokoji ino ljubeshni, vša nedolshna, kakor dva angelja boshja.

Joshef ino Marija šta sdaj vsak dan vefelo perzhakovala, kedáj de se bo boshja obluba spolnila. Kar se ukas zefarja Avgusta oklizhe: „Vši podloshni po vsih deshelah Rimskiga zefarstva morajo k' popisovanju. Vsak naj gre v' mesto svoje rodovine, de se da sapifati.“ Joshef ino Marija šta bila rodú kralja Davida. Toraj morata iti v' Betlehem, v' Davidovo rojstno mesto. Taka daljna pot jima je teshko djala. Pa pokorna šta zefarju, ino bres odlashtanja odrineta od doma.

Svezher posno dojdeta v' Betlehem. Vše polno je bilo she ljudi, kteri so prishli k' popisovanju. Joshef ishe sa-se ino sa devizo, svojo sheno, kake hifhe, de bi prenozhila v' njej. Pa povsod jima velévajo iti; noben kotizhek se jima ne pervoshi, de bi v' njem nozh prebila.

Shalostna je bila sdaj s' Joshefam ino Marijo. Vša s-hojena šta, nozh pertiska, ino vse duri so jima saklenjene. Pa pohlevna ino s' vsim sadovoljna, kar jima Bog da, se tudi v' to vdašta. Na konzu mestiza je bila štена ali hlév, ki so pastirji tistiga kralja v' njem prebivali,

ino zhede va-nj vganjali. V' ta hlev se správita zhes nozh. Ino tukaj, ljubi otrozi! (kdor bere, naj pomisli, ino kdor flifhi, naj dobro preudari!) tukaj na tem kraji je prishel Jesus Kristus, Šin boshji, na svét. Bogu bodi zhašt ino hvala sa to! Marija povije déte boshje v' plenize, ino ker ni boljfhiga kraja, ga v' jašli poloshi.

V' taki revfhini, takó v' tihi nozhi, tako bres vfiga fhumu je bil Šin boshji fhtiri tavshent let po stvarjenji fvetá rojen. Tako je bila volja nebesfhkiga Ozheta, mislim posvetnjakov fizer nasprotna, vender pa vfa modra ino fvéta. Posvetna zhašt nima v' boshjih ozheh nobene zene, ino v' kraljestvu, ki ga je Jesus prishel napravljat, drusiga ne veljá, kakor zhednost ino fvetost.

6. Pastirji per jašlih.

Bilo je she posno ponozhi. V' Betlehemu je she vse spalo. Le nekaj ubosih pastirjev je bilo na polji per zhedah fhe po konzu. Dobro, nedolshne dúfhe fo bili ino poboshniga ferza, kakor pastirzhik David, kateri je nékedaj ravno na teh planjavah pafel ozhétove ovze.

Kedar fo tako v' temi eden per drugim zhuli, kar stoji angelj Gospodov v' nebesfhki zhašti pred njimi. Nebeshka svetloba jih obsije. Vsi se prestrašhijo. Pa angelj jim rezhe: „Ne bojte se! Glejte, osnanim vam veliko veselje, ktero sadene vse ljudstvo. Nozój vam je v'

meštu Davidovim rojen Svelizhar, Kristuf Gospod. De ga boš te pa sposnali, vam bodi to le v' snamnje: Nafhli boš te dete, ktero je v' plenize povito, ino v' jaflih leshi.“

Komej je angelj isgovoril, she se je drusih angeljev bres fhtevila perkasalo. Vsi hvallijo Boga, ino pojó sveto pesem: „Slava Bogú po vishávah, ino mir ljudém dobre volje na semlji!“ Pastirji niso fhe nikoli kaj taziga ne vidili, ne flifhali; toraj so se vsi veseli zhudili.

Angelji so fhli spet v' nebo. Pastirji pa rekó med seboj: „Le bersh pojdimo v' Betlehem gledat, kar nam je angelj osnanil!“ Urno gredó. Pridejo v' snani hlev, najdejo Joshefa ino Marijo, ino v' jaflih sagledajo preljubesnivo dete. Š' pohlevno, sveto zhaštjo se blišhajo detetu, so vsi samaknjeni va-nj, ino ga molijo. Marija ino Joshef se zhudita ino veselita, de she ti moshjé vedó rojstvo nebeshki-ga otroka; pa fhe le bolj šta se veselila, ko jima pastirji povedó, de jim ga je sam angelj boshji osnanil. Vesele se vsi fkupej ino hvalijo Boga.

Pastirji so se sdaj spet domú vernili, ino hvalijo Boga sa vse, kar so vidili ino flifhali. Rasglafovali tudi vse prék so to pergodbo, ino kdor koli jo je flifhal, se je zhudil nad njo. Marija pa je fleherno besedo, ki so jo pastirji bili rekli, v' ferzu ohranila ino premishljevala.

Tudi mi to sveto sgodbo po Mariinim sgled-

du v' ferzu ohranimo. Kteri so dobre volje, bodo veselje imeli nad njo; sej le takim je Jesus v' svelizhanje.

7. Jesus v' tempeljnu Bogu darovan.

Perva hoja Marije, ko je po rojstvu svojiga sina is doma fhla, je bila v' tempelj. Tako je Mosefova sapoved ukasovala. Marija je tudi to is ponishnosti ino pokorfhine spolnila. Š' kako zhaftjo ino poboshnostjo je Marija pazh v' tempelj boshji stopila, ino nebeshkimu Ozhetu njegoviga ediniga Šina v' narozhji srozhevala, to se ne da fhe misliti, nikar pa dopovedati! Tudi dvoje golobov, kakor je bilo sa uboge shene sapovedano, je v' dar opravila, ker jagnjeta savoljo ubofhtva ni mōgla darovati.

Pa is refnizhniga ferza je darovala, ino to Bogu naj bolj dopade.

Duhovni ino ljudstvo, kteri so dete Jesufa v' tempelj vidili pernefti, ga niso posnali, ino se niso smenili, kdo je to dete. Prenesveti so bili. Le nekaj dobrim dufham v' Jerusalemu je Bog to rasodel. Shivel je ondi zhaftitljiv fharzhik, Šimeon po imenu. Vef pravizhen ino bogabojezh je bil. Toraj je ferzhno hrepenel po Israelfkim veselji, po Odrefheniku fvetá. Šveti Duh, ki je bil v' njem, mu je obljubil, de ne bo umerl, dokler Kristusa, Gospodoviga masiljenza ne bo vidil. Ko fta Marija ino Joshef s' detetam Jesusam v' tempeljnu bila, pride tudi Šimeon od fvetiga Duha gnan va-nj. Šimeon

sagleda Jesufa, ino bersh sposna prihodniga Odrefhenika nad njim. V' svoje narozhje ga vsame, ino glaf s' ozhefam v' nebo vpertim sashene rekozh: „Sdaj pa, Gospod, lozhi v' miru svojiga flushabnika, kakor si rekel, ker so moje ozhi vidile tvoje svelizhanje, ki si ga v'fim narodam perpravil; luzh v' rasfvetljenje nevernikov, ino flavo svojiga Israelskiga polka!“ S' milim, pa vender prijasnim ozhefam se oberne sivzhik po tem k' Marii, detetovi materi, ino ji rezhe: „Glej, ta jim je v' Israelu postavljen v' padez ino v'ftajenje; v' snamuje jim bo, nad katerim se bodo prizhali. Ino tvoje ferze bo mezh prefunil, de se bodo mnosih misli rasodele.“

Šimeon je fhe govoril, kar Ana pride. Vdova per fhtiri in osemdesetih letih je bila. Bogu je flushila vse svoje dni, veliko molila, terdo se postila, ino sheljno perzhakovala obljubljeniga Odrefhenika. Ino Bog ji je storil vefelje, de ga je pred smertjo fhe f' svojimi telesnimi ozhmi vidila. Š' Šimeonam se toraj strine v' hvali boshji, ino perpoveduje v'fim dobrim, kaj je vidila.

Bog se jim rad da sposnati, kateri ga renizhno ifhijo.

8. Modri od jutra.

Svelizhar je bil she v' tempelj Bogu v' dar pernefen. Pa le nekoliko dobrih dufh se ga je natihama vefelilo; vezhi del ljudi v' Jerusalemu ino na Israelskim fhe besédize nifo védili

od njega. Sdaj hozhe Bog tudi tem rojstvo svojiga sina osnaniti.

Is daljne deshele, od folnzhniga is-hoda, pridejo imenitni modri moshje v' Jerusalem. Njih pervo vprašanje je bilo: „Kjé je Judovski novorojeni kralj? Njegovo svesdo smo vidili na Jutrovskim, ino molit smo ga prishli.“ Prihod tih imenitnih mosh ino njih vprašanje sta v' Jerusalemu velik shum napravila. Kralj se prestrašil na svojim sedeshi, ino vsi Jerusalemljani s' njim vred, ker niso imeli dobre vesti; ino pa kralj se je tudi bal krone sgubiti. Hudobni se ondi trefejo, kjer se pravizni veselé.

Nihzhe ne vé modrim na njih vprašanje odgovoriti. Herod rezhe nategama se sniti veliki-mu sboru, to je, veliki duhovshini ino boljshim pismoukam, ino jim da vprašanje: „Kje bo Kristus rojen?“ Veliki sbor je odgovor dal: „V' Betlehemu na Judovim. Sakaj tako je pifano per Miheji preroku: Ti, Betlehem na Judovim, nisi nikakor naj manjšhi mesto Judovih kneshij, ker is tebe pojde vojvoda, kateri bo moj Israelski polk vodil, kteriga is-hod je od sazhetka in od vezhnih dni.“ Na to poklizhe Herod modre na fkrivnim k' sebi, ino jih prav na tanko preprašha, kedáj prav se jim je svesda perkasala. Poshteni moshjé mu povedó. Potlej jim rezhe v' Betlehem iti. „Pojdite,“ jim pravi, „oprašhujte fkerbno po detetu, ino kedar ga najdete, mi pridite povédát, de ga tudi jas pojdem molit.“ Rekel pa je to le is perhuljene

hinávfhine, ker je she popréj fklenil déte na fkrivnim poiskati ino umoriti.

Modri odrinejo, v' Betlehem, kateri je bil le kake dvě uri od Jerusalema. Špet ugledajo svésdo, ktero so na Jutrovskim vidili, lepo ino prijasno na nebu. Gré pred njimi, ino obstoji nad hišho, v' ktero se je bila med tém Marija s' détetam vfelila, ravno kakor de bi govorila: „*Tukaj le je dete!*“ Modrih veselja ni bilo sdaj isrezhi. Šhli so v' hišho, ino najdejo dete ino njegovo mater Marijo. Pred otroka pokleknejo, ino ga molijo. Po tem odpró svoje sakláde, ino darujejo detetu slato, kadilo ino miro. Is ferza so se veselili nad otrokam, ino so hvalili Boga, kateri jim ji bil déte dal najti ino sposnati.

Modri mislijo sdaj h' kralju Herodu se ver-niti, ino mu povedati vse. Pa Bog, kateri je vi-dil Herodove hude naklepe, je modrim v' sanjah rekel, de naj ne hodijo k' Herodu. Pokorni so bili boshjimu povelju, ino po drugi poti se vernejo v' svoj kraj, ino zhašté Boga, ko jih je tako frezhno vodil.

Bég na Egiptovsko.

Herod je modrih she grosno teshko zhakal. Ko vidi, de jih saštonj zhaká, da neusmiljeno povelje, vse dezhke v' Betlehemu ino okrog Betlehema, kar jih je bilo dve leti ali manj štarih, naglo pomoriti. Tako le, si misli, ne bo moglo dete, ki ga sovrashim, oditi mojimu me-zhu. Tode Bog vé vse zhlovešhke naklepe, ino jih lahko podkoplje. Angelj se v' spanji Joshe-

fu perkashe, ino mu pravi: „Vstani, vsemi dete ino mater, ino pobégni na Egiptovsko! Ondi oftani, dokler te spet ne poklizhem. Sakaj Herod bo vse isifkal, de bi dete nashel ino umoril.“ Joshef prezej vstane, ino pobegne v' terdi nozhi s' detetam ino s' materjo. Grosno teshka, se vé, jima je bila ta pot. Pa tako je Bog hotel, ino tako sta storila vsa pokorna ino hvaleshna Bogu, kateri nad nedolshnostjo zhuje, ino je varuje.

Dete Jesuf je otéto ino v' savétji, kar morivzi, ki jim je Herod rekel, ropijo v' Betlehem. S' golimi mezhmi uderô po vsih hishah. Is narozhja in od perf tergajo materam nedolshne otrozhizhe, ino jih moré. O, kako neisrezheni so vpili otrozi ino matere!

Sdaj misli hudobni kralj, de je njegova krona prav uterjena; pa kako seló se je goljfal! Njegov mezh ni mogel na Egiptovsko do Jesufa fezhí, ino nektere leta po tisti morii je prishel ob shivljenje ino krono.

Prezej po Herodovi smerti se je angelj Gospodov na Egiptovskim Joshefu spet v' spanji perkasal, ino rezhe: „Vstani, vsemi dete ino njegovo mater, ino verni se na Israelfko; kralj, kateri je detetu po shivljenji stregel, je she umerl.“ Spotama se Joshef ino Marija s' boshjim detetam vsdigneta, ino na Israelfki meji jima angelj ukashe na Galilejsko iti. Tako le sta, she dolgo zhafa is doma, spet prishla v' Nazaret svoje domazhe mesto, kjer sta od svojih rok shivela, ino fkerbno od Boga srozhéno dete redila. Bog je bil nad njima.

10. Jesuf, star dvanajst let, v' tempeljnu.

V' Nazaretu je Jesuf v' hifhi svojih staršev nakviško rastlel. Bil je vef ljubesnjiv, vef boshji, ino she mladenzhik poln boshje modrofti. Joshef ino Marija ſta vſako leto hodila v' Jerusaleml na velikonožni prasník. Sapoved namrezh je Israel-zam tako veléla. Kedar je bil Jesuf dvanajst let ſtar, ſta tudi njega ſeboj vsela. Deſiravno je bila dolga ino teshavna ta pot, ga je vender prav vefelila. She mu je moglo ferze utripati, ko je od delezh ſveto meſto ino viſóki tempelj ſagledal, ko je mladenizh pervizh v' tempelj ſtopil! Vef je v' Boga ſamaknjen, vef v' molitvi, vef v' vefelji ino hvali.

Prasnizhni dnevi ſo h' konzu fhli. Israelzi ſe domú vrazhajo. Joshef ino Marija ſta tudi ſhe na poti proti domu. Jesuf le ſe ſhe v' tempeljnu mudi. Med potam ga ſtarſhi pogreſhé. Ker ſe nikoli bres njih dovoljenja ni ſmaknil od njih, ſo menili, de je per tovarſhih, ino prej-dejo prvi dan hodá. Svezher oprafhujejo per vſi ſorodovini po njem; pa nikjer ga ni, ino nihzhe ne vé ſa-nj. Kako ſeló ſe tedaj ſtarſhi preſtraſhijo! Vſa v' fkerbi greſta oba v' Jerusaleml zelo daljo naſaj. Povſod, po vſih ulizah tólizi-ga meſta ga preiſheta, povſod v' potifku med tolikanj ljudmí oprafhújeta po njem. Tretji dan ſhe je bil. Vezhi ino vezhi prihaja njuna fkerb. She v' tempelj ga greſta ifkat, ino glej, tukaj tukaj v' boshjim tempeljnu ſagledata mladenzhika Jeſufa v' fredí uzhenikov! Poſluſha, vpraſhu-

je jih, in odgovarja jim. Veliko ljudi je okoli njega; vsi imajo v' njem ozhí, vsi steshejo na njegovo govorjenje, vsak se zhudi njegovi modrosti ino njegovim odgovoram. Njegova mati, ki je bila savoljo njega v' veliki skerbi te dni, mu rezhe: „Sin! sakaj si nama vender to storil? Glej, shalošna sva te ozhe ino jàs ifkala!“ Jesus je krotko ino prijasno odgovoril: „Zhimu šte me ifkali? Kaj niste védili, de moram biti v' hišhi svojiga Ozheta?“ — Ljubi otrozi! ta beseda rezhe veliko.

Is Jerusalema se je Jesus spet v' Nazaret vernil na tihi, revni dom svojih staršev. Tukaj je preshivel svoje mlade leta, ino prav tukaj, ljubi otrozi! vam je naj lepši sgled. V' serzi si ohranite sgodbo njegove mladosti, skrajšhana je le v' te le besede: „Jesus je bil svojim staršem pokoren, ino je rastel kakor v' starosti, tako tudi v' modrosti ino ljubesnivoosti per Bogu ino ljudeh.“ — Otrozi! bodite mu še v' mladosti podobni, ino posnemajte ga. On vam je v' sgled; po njegovim sgledu morate tudi vi vedno modrejši prihajati, de vas bodo ljubili Bog ino vsi dobri ljudje.

11. Janes v' pufhavi.

Zhaf se je perblisheval, ko je Jesus Kristus ozhitno imel uzhiti, in odreshenje zhloveshkiga rodú perzheti. Janes je imel ljudi na Odreshenikov prihod perpravljati. Tudi Janes je svoje mlade leta v' svetoosti preshivel, ino v' samoti, v' tihi pufhavi se perpravljajal na svoje opravilo. Sdaj

dobi od Boga povelje, de naj sazhne uzhati. Tedaj je prišel bolj is pufhave v' kraje ob reki Jordanu, kamor so ljudje she bolj sahajali. Nofil je oistro oblazhilo is velbljudjih dlak, ino ufnjat pas okoli ledja. Jedel je le take jedi, ktere pufhava rodi, slasti hostni med ino nekake vezhi kobilize. Pijazho je is studenza sajemal. Prebival pa je v' kaki skalnizi. Per Jordanu je sazhel ozhitno osnanovati: „*Delajte pokoro, boshje kraljestvo se blisha*;“ Odfreshnik, kteri ga bo postavil, je she prišel na svet. To je bil naj vezhi sapopadik njegovih nauk. Kteri so si to k' ferzu vseli, in obljubili se refnizhno poboljšhati; jih je s' vodo kerstil, v' snamnje, de se morajo snotrej od grehov ozhifiti. — Le famo takim, kteri se refnizhno shelé poboljšhati, so tudi she dan danafhnji duri v' to kraljestvo odperte.

Savoljo Janesoviga shivljenja ino uzhenja je velik fhum vstal. Ne le Objordanzi, ampak tudi is Jerusalema ino fkorej is vse Judeje so vreli k' njemu v' pufhavo. Dajó se kerstiti, ino se ispovedujejo svojih grehov. Tudi vrashni hinavski Fariseji ino neverni Saduzeji so hodili f' svojim spazhenim ferzam. Oni niso imeli praviga duha, ki je h' kerstu potreben. Toraj jih Janes mozhno ino oistro ogovori rekozh: „Gadja rodovina! kdo vas je uzhil, ali vam rekel, de je mogozhe boshje jese ogniti se bres pokore ino poboljšhanja shivljenja? Vreden sad pokore dajte od sebe. Le nikar ne rezite: Abrahama imamo ozheta. Savoljo tega famo, ko ste Abrahamovi otrozi, niste nizh bolji per Bogu; sakaj

vam povém, de Bog tudi is teh le kamnov Abrahamu lahko otrók obudi. Enaki ste nerodovit-nimu drevesu, ki je fekira she namerjena v' njegovo korenino. Drevó, ktero dobriga sadu ne rodi, se poseka, ino v' ogenj vershe.“

To Janesovo govorjenje je veliko poslušav-zov omezhilo, v' kterih so se refnizhne shelje vnele poboljšhate se. Toraj ga vprafhajo, kaj bi jim bilo storiti. Janes pravi: „Kdor ima dvě súknji, naj da tistimu eno, ki nima nobene. Kdor ima shivesha od vezh, naj ravno to stori.“ Tudi zolnarji ino vojaki so k' njemu prifhli, ino mu djali: „Uzhenik! kaj pa je nam storiti?“ Janes je odgovoril zolnarjem: „Nikar vezh ne jem-ljite, kakor kar vam je postavljeniga.“ Voja-kam pa je djali: „Nikomur ne delajte file, ni-kogar ne toshite po krivim, ino bodite dovoljni f' svojim plazhila.“

Sdaj, ko se Janesovi poslušavzi v' refnizi boljšhajo, se tudi shelje v' njih vnemajo, de bi Odrefhenika le kaj kmal sposnali, ino sami per sebi mislijo: „Vše lahko, de je ravno Ja-nes *Kristuf*.“ Nekteri uzheniki, ki so jih is Jerusalema do njega poslali, ga zelo vprafhajo: „Ali si ti *Kristuf*?“ — Janes pravi: „Jas nisim *Kristuf*, pa kmal bo prifhel. On je vezhi od mene; jas mu jermenov per zhevljih nisim vre-den odpenjati. Jas kerfhujem s' vodo, de vas k' pokori perpravljam; on vas bo pa s' ognjem, f' svetim Duham kerstil. Velnizo ima v' rokah, ino skedenj bo pozhedil. Pfhenizo bo v' shitni-zo spravil, pléve pa s' neugafljivim ognjem poshgal.“

12. Jesuf je kerfhen, ino gre v' pufhavo.

Kedar se je ljudstvo Janesu kerstiti dajalo, je tudi Jesuf k' njemu na Jordan prifhel, de bi ga kerstil. Ko hozhe Jesuf v' rèko stopiti, mu Janes is zhafti, kí jo ima do njega, brani rekozh: „Jas potrebujem tvojiga kersta, pa ti k' meni hodifh?“ Jesuf odgovori: „Naj bo sa sdaj, ker se spodobi, de se vřim boshjim fklepam podvershemo.“ Janes je tedaj odjenjal, ino ga je v' Jordanu kerstil. Po kerstu stopi Jesuf is reke ino moli. Ino glej, nebefa se odpró nad njim; sveti Duh je s' viřhiga prifhel v' podobi goloba, ter nad njim obřtal, ino glaf boshji se sařliřhi s' neba: „Ta je moj ljubesnřivi řin, ki imam dopadenje nad njim.“ — Tako je bilo ozhitno osnanjeno, de je Jesuf řin boshji; nebeshki Ozhe řam ga je řvojiga řina imenoval.

Jesuf gre sdaj po nagibu řvetiga Duha od reke Jordana v' řamoten kraj pufhave. Gole gore le řo bile okoli njega. V' tej řamoti je bil Jesuf řhtirřeset dni ino řhtirřeset nozhi, je molil, premifhljeval, se pořtil, ino tako na řvoj uk se perpravljal. Ko se je Jesuf řhtirřeset dni ino nozhi bil prepořtil, je bil lazhen. Kar se mu řkuřhnjaviz v' pufhavi perblřsha. Ko je toliko od řvelizřarja ino njegove řefkonzhne mozhi řhe řliřhal, bi ga sdaj rad řkuřil, zhe je řin boshji ali ne. ř' hinavřko zhařtjo se pred řesufa vřtopi, ino mu pravi: „Zhe ři řin boshji, rezi řem kamnam, de bo kruh is njih.“ Jesuf mu pa odgovori: „řapifano je: řhlovek ne řhivi le od

kruha, ampak od vsake besede, ki is uft boshjih is-haja.“ —

Šatan ga kmal vdrugizh fkusi. V' Jerusalema na verh tempeljna pelje Jesufa, ino ga na rob postavi. Špodej v' neisrezheni globozhini se vidi véliko mésto po vsi fhirjavi. Šatan mu tedaj rezhe v' podobí angelja: „Zhe si Šin boshji, fkòzhi tù doli; sej je pífano: Švojim angeljem te je rekel povsod varovati; na rokah te ponefó, de se s' nogo ob kak kamen ne udarish.“ Ali Jesuf gleda le na voljo svojiga Ozheta; toraj spet ne pervoli v' fkufhnjavo, ino rezhe: „Pífano je: Ne fkufhaj Gospoda svojiga Boga.“ Bres file namrezh se v' nevarnost podajati, ino vender upati, de naf bo Bog f' svojo pomozhjo rešhil, to je pregreshna predersnost.

Šatan fhe ni jenjal, temuzh se loti tretje fkufhnjave. Na prāv visok hrib pelje Jesufa, neisrezhenó delezhe se je vidilo s' njega ino pa v' mnoge deshele ino kraljestva s' vso njih lepoto. To mu raskasuje, ino pravi: „Glej, vse te deshele, ino kar imajo, ti bom dal, zhe poklekneš, ino me molish.“ Ali terdo ino s' vso ojštroštjo je Jesuf rekel: „Pobèri se, fatan! sakaj pífano je: Gospoda svojiga Boga mòli, ino nje-mu samimu flushi.“ Štréla so bile fatanu te besede. Popred je menil, de ga nihzhe ne posná, ker je v' podobi angelja prishel; ko ga je pa Jesuf po imenu imenoval, se je prestrašhil, ter je sbeshal. Ino per tej prizhi so angelji is nebes prishli, ino šteshejo Jesufu.

Ne pervolimo tudi mi nikoli v' nobeno fkufhnjavo. Jesuf nam bo pomagal, zhe se v' njej

ferzhno vojskujemo, ino angelji naš bodo veseli, ako jo premagamo.

13. Janes fkasuje Jesufa ljudém. Jesufovi prvi uzhenzi.

Veliko ljudi je bilo ravno okoli Janesa, kar pride Jesuf is pufhave k' njemu na Jordan. De ga Janes le sagleda, pokashe prezej s' roko na-nj, ino vef vesel ino s' veliko zhaftjo rezhe: „Glejte! ta je jagnje boshje, ki grehe svetá odjemlje. Ta je, ki vam smiraj od njega pravim, de nekdo sa menoj pride, kateri je visli od mene, kateri je bil poprej kakor jas.“

Drugi dan gré Jesuf spet per Jordanu memo Janesa. Ta pokashe spet na-nj, ino povsame: „Glejte jagnje boshje, ki grehe svetá odjemlje!“ Dva Janesovih uzhenzov, to je, dva taka, ki sta vérovala, kar je Janes uzhil, se poboljšhala, ino kerstiti dala, sta sheléla Jesufa bolje sposnati. Pozhafi ino strahama gresta sa njim. Kedar se mu vsa bojezha perblishata, se Jesuf osrè, ino ji vef prijasen ogovori rekozh: „Kaj bi rada?“ Rezheta: „Uzhenik! kje stanú-jesh?“ Ljubesnivo jima rezhe: „Pojdita s' meno, vidila bolsta.“ Vsa vesela sta s' njim fhla, kjer je stanová, ino per njem ostala vef tisti dan. Enimu tih uzhenzov je bilo Janes imé, enimu pa Andrej. Oba sta bila potlej Jesufova aposteljna ino prav posebna prijatla.

Andrej je imel brata, kterimu je bilo Šimon imé. Vesel mu gré prezej pravit: „Kristufa fva s' Janesam nafhla!“ Šimon ga sasheli bersh vi-

diti, ino Andrej ga pelje k' Jesufu. Gospod pogleda Šimona, ino v' snamnje, de ga dobro posna, mu rezhe: „Ti si Šimon, Jonov sin; pa odsihmal se ti *Peter* porezhe,“ to je, Škalnik. Štemi besedami je Jesuf, boshji kralj, Petra k' febi vsel. Posihmal je bil Peter Jesufov uzhenez.

Drugi dan se je Jesuf na Galilejsko napravil. Med potam frezha Filipa. Jesuf je vidil, de je Filip dobriga serza, toraj mu rezhe: „Hodi sa menoj.“ Gospodova ljubesnjevost je Filipa ginila, ino *Filip* je posihmal Jesufov uzhenez.

Filip je imel prijatla, ki se mu je Natanael reklo. Is Kane je bil doma, vef tudi je bil bogabojezh, ino je hrepenel po Odrefheniku. Toraj mu Filip tezhe pravít, de ga je nafhel. Natanael je bil tisti dan ravno nekoliko pod figovim drevéfam. Ta zhaf je mogel sa-nj kaj veliziga biti. Sakaj ravno, tega sveto pismo ne pové; pa gotovo bo, ob ljubim tihim jutru unfam, pod milim Bogam je ondi molil poboshno, ino shelje po Svelizharji fo ga prehajale. De le Natanael spod drevesa vftane, ga Filip frezha. Vef v' vefelji mu rezhe: „Nafhli smo ga, kteriga fo Mosef ino preroki popisali. Jesuf, sin Joshefov is Nazareta, je.“ Natanael, prenagel v' fodbi, pravi: „She bo is Nazareta kaj prida hodilo!“ Filip, kterimu je serze od nebeshkiga vefelja poskakovalo, si ni bil svest taziga mersliga odgovora; rezhe mu: „Pojdi, ino poglej!“ Ino Natanael gre prezej s' njim gledat. Kedar Jesuf Natanaela sagleda, rezhe: „Vidite ga praviga Israelza, ki je ni svijazhe v' njem!“ Natanael se sazhudi temu govorjenju, ino pravi: „Od kod

me pa posnafh?“ Š' pogledam, kateri je Natanaelu ferze presunil, mu Jezus rezhe: „Preden je Filip k' tebi prishel, ko si bil she pod figovim drevesam, sim te she vidil.“ Natanael ostermí. Na enkrat je v' njegovi dushi vse jasno. Šposnal je, de je vsigaveden, pred komur stoji. Vse ginjen ino poln svete zhafti savpije: „Uzhenik, ti si Šin boshji, ti si Israelski kralj!“ Jezus mu rezhe: „Ker sim ti rekel, de sim te pod figovim drevesam vidil, mi vérjamešh. Šhe vezhi rezhi, ko je to, bosh vidil. Gotovo vam povem,“ pravi Jezus, „nebega bošče odsihmal vidili odperte, ino angelje boshje gori ino doli hoditi nad zhlovékovim sinam.“ Natanael je bil posihmal Jesufov uzhenéz; *Jernej* tudi se mu je reklo.

Jesus se je naj raji zhlovékoviga sinu imenoval. Dobre dushe se per Jesusu rade f-hajajo, in on jih rad sprejema. Kako dobro jim je per njem!

14. Shenitnina v' Kani.

Tri dni potlej je bila shenitnina v' Kani, v' Galilejskim mestizu. Jesufova mati je bila tudi per njej; s' sheninam ali nevésto so si bili v' ròdu, ali pa sizer dobri snanzi. Ravno ta dan je Jezus v' Kano prishel. De le svaťe svedó, ga prezej povabijo s' njegovimi uzhenzi vred. Jezus se da pogovoriti, ino gre f' svojimi uzhenzi na shenitnino.

Shenin ino nevesta sta bila javalne bogata. Vino jim je pre sgodej poteklo. Jesufova mati

je to kmal zhutila, toraj rezhe Jesufu: „Vina nimajo.“ Jesuf ji odgovorí: „Shena! kaj je nama sa to? Moja ura fhe ni pertekla.“ Zhutila je, de Jesuf le perloshniga zhafa perzhakuje. Potlej rezhe flushabnikom: „Vse storite, kar vam poroze.“ — V' hifhi je bilo fhest kamnitih verzhev, de je bilo vse prav snashno. V'fak teh fhest verzhev je dershál dvé ali tri mérize. Jesuf rezhe flushabnikom: „Nalijte te verzhe s' vodo.“ Nalili fo jih do verha. Jesuf rezhe: „Natozhite, ino nesíte starashinu.“ Natozhijo, ino nesó. Starashina pokusi v' vino spremenjeno vodo, kar je vino, de nikoli boljshiga. Ni vedil, kaj se je sgodilo; se savsame, poklizhe shenina, ino rezhe: „V'fak daje f' perviga dóbro vino na miso, ino potlej, kó se gosti she napijejo, fhe le flabshiga: ti pa si dóbriga do sadnjiga hranil.“ Sdaj se ta zhudesh rasglasi. Vse nad njim ostermí. Šposnali fo, de je Šin boshji sa miso per njih, ino fo verovali va-nj. Ta je bil prvi zhudesh, kteriga je Jéusuf ozhitno storil. Kako lepó fvetita is njega njegova obilna dobrotljivost ino njegovo boshje velizhaftvo!

15. Jesuf v' tempeljnu.

Velikonozhni prasník se je perblishevál. Jeser ino jeser ljudi, Israelzi is vse deshele, fhe zeló veliko bogabojezhnih ajdov is blishnjih narodov, fo se v' Jerusalem f-hajali, ino hodili v' tempelj Boga molit. Jesuf gre tudi tjekaj na velikonozhni prasník. Tempelj je bil sidovje, de nikoli taziga. Trije veliki dvori fo bili va-nj.

V' perviga, ki se je va-nj fhlo, fo tudi neverni narodje iméli. Pa is tega dvora fo sdaj shivin-fko semifhe ftorili. Tukaj fo darila prodajali ino kupovali. Ko Jesuf va-nj ftopi, ima na enkrat bres fhtevila ljudi ino shivine, volòv ino dròb-nize, golobarjev ino dnárnih mis, pred ozhmí. Selò ga sabolí, de ajdje tukaj fhe ne najdejo kotizhka, de bi per pokoji Boga molili. Tedaj fi naredí is motòsov tepéshnizo, ino je jel isga-njati fémazhe s' volmí ino dròbnizo is tempeljno-viga preddvora; je mise prebrazhal, de fo se denarji po tleh terkljali, ino je djál golobarjem: „V' ftran f' tem!“ Ino terdo je savpil: „Ne delajte semifha is hífhe mojiga Ozheta!“ Štrah je vse opadel. Vse beshí, nihzhe se ni vftavil, véliki proftor je bil gredozh isprasnjén, ino fpet je fvéta tihota. — Toliko mozh je imel Jesuf v' ferza fhe take! Boshje velizhaftvo se je fvetilo is njega, ino vse je rasodévalo, zhimú de je prifhel na fvet.

Ko je Jesuf na tihim proftoru ves boshji ftal, ftopijo duhovni k' njemu, ino ga vprafhajo: „Š' kakim snamnjem nam bofh fkasal, de imafh to delati oblaft?“ Odgovorí jim f' to le mogozh-no befédo: „Poderite ta tempelj, (na-se pokashe,) ino v' treh dneih ga bom fpet poftavil.“ Jesuf je tukaj fvoje truplo miflil, ino ga je po pravizi tempelj boshji imenoval. Pa duhovni tega govorjenja nifo uméli; menili fo, de govórí od kamnitiga tempeljna. Toraj se mu pofmehujejo rekozh: „Sheft ino fhfirdefet let se je ta tempelj delal, ino ti ga hozhefh v' treh dneih poftaviti?“ Ino f' temi befedami gredó nevoljni

od njega. — Kar je Jesuf od podiranja tempeljna govoril, je njegovo smert pomenilo; kar je pa od noviga postavljanja tempeljna govoril, je pomenilo njegovo od smerti vstajenje. Ino kako reknizhno je v' tej pomembi govoril!

16. Jesuf per Jakopovim vodnjaku.

Jesuf se spet is Jerusalema v' Nazaret verne. Pot je fhla po Šamariskim. Do mesta Šihara, ki se mu je nékedaj Šihem reklo, je pri fhel. Blis njega je bila pristáva, ino per njej vodnjak, kteriga je bil nékedaj Jakop iskopal. Od pota truden se Jesuf per vodnjaku ufede. Njegovi uzhenzi so med tem fhli v' mesto shivesha kupovat. Ko je Jesuf sam per vodnjaku sedel, pride is mesta Šamarijanka po vode. Judje so imeli do Šamarijanov she staro vrashteno sovrashtvo. Jih niso posdravljali, ino niso is ene fklede s' njimi jedli. Tega sovrashtva Jesuf ni poterdil, desiravno so bili Šamarijani v' marlikterih smótah. Le smoto ino greh je sovrashil, ljudi pa nikoli nè. Toraj rezhe sheni ves prijasen: „Daj mi piti!“ Shena se je savsela nad tem prijasnim ogovorom. „Od kod je to,“ mu rezhe, „de me ti piti profish? Jùd si, ino jas sim Šamarijanka!“ Jesuf rezhe: „Ako bi védila, kdo f' teboj govori, bi ti njega profila, ino dal bi ti shive vode.“ Shena fhe ni uméla, kam gre vse to. Mu rezhe: „Sej nimash f' zhem sajeti, ino vodnják je vender le globok. Od kod bofh neki jemál shive vode? Ši li vezhi, ko nash ozhe Jakop, kteri je tudi is njega pil,

pa je vſelej kaziga vedra potreboval?“ **Jesuf** ſhe oſtane per tej priliki. „**Kdor** to vodo pije,“ pravi, „ga ſpet ſheja; **kdor** pa vodo pije, ktero mu jas miſlim dati, vekomaj vezh ne bo ſhejin. Voda, ktero mu jas dam, bo v' njem ſtudeniz vode, tekozhe v' vezhno ſhivljenje.“ **Te** beſede hozhejo rezhi: **Kakor** ſhejni zhlovek po hladni vodi hrepení; ravno tako, **kdor** ſhe ni veſ popazhen, ſmiraj modrejſhi, boljſhi ino ſvelizhan biti ſheli. Ino to duſhino ſhejo obljudi **Jesuf** tukaj ogafiti f' ſvojim naukam ino duham. V' naſhim laſtnim ferzu nam hozhe nepoteklživ ſtudeniz reſnize; ſvetoſti ino ſvelizhanja oſhiviti. **Kaj** ſi bomo boljſhiga voſhili!

Sdaj pové **Jesuf** ſheni néko fkrivnoſt njena ferza. **Kakor** bi jo ſtrela ſadela, ji je bilo. **Savsame** ſe, de ta nesnani uzhenik njeno pregreho vé. **Prav** kakor de bi pred ſodbo **Vſiga** vedniga ſtala, ſe ji ſdi. **Vſa** rudézha ino ſkeſána mu rezhe: „**Gospod!** vidim, de ſi ti prerok.“ **Jesuf** ji je vidil v' ferze, de ſe framuje ino keſá, ino ſe poboljſhati ſheli; toraj ji ne rezhe vezh hude beſédize.

She ga ſhena popraſha: „**Nafhi** ozhetje ſo **Boga** na tem hribu molili; vi **Judje** pa pravite, de ga v' **Jerusalemu** gre moliti.“ **Jesuf** rezhe: „**Shena**, verjemi mi! **Zhaſ** pride, de ne boſte **Ozheta** molili ne na tej gori, ne v' **Jerusalemu**. Vi ne véſte, koga mólite; mi pa vémo, ker vémo, de je **Odreſhenik** is **Judovſkiga** rodu. **Pride** zhaſ, ino **sdaj** je ſhe, ko bodo pravi zhaſtivzi boſhji **Ozheta** v' duhu ino reſnizi molili. In **Ozhe** hozhe ravno take imeti; ſakaj

Bog je duh, ino kateri ga molijo, ga morajo v' duhu ino refnizi moliti.“ — Kako velik ino fvet je ta nauk! Zhlovekov duh je pravi tempelj boshji. Tukaj, v' fvojim duhu molimo Boga, kateri je povfod prizhujozh. Um mora fposnati, ferze obzhutiti, djanje fprizhati, kar ufta govore; fizer je molitev le lash ino hinavfhina.

Šamarijanka rezhe vfa ginjena: „Vem, de bo Odrefhenik fkorej prifhel. Kedar on pride, naf bo vfiga poduzhil.“ Jefuf ji rezhe: „Jas fim, ki f' teboj govorim.“ Šerze ji pofkakuje od vefelja. Popufti verzih per vodnjaku, tezhe v' mefto ino pové vfe ljudem. — Ta shena je bila tako frezhna, de ji je Jefuf pervizih f' takimi golimi befedami povédal, de je on pravi Odrefhenik. Odkritoferzhne dufhe pridejo naj loshe k' fposnanju refnize.

Jefuf je fhe f' Šamarijanko govoril, kar pridejo njegovi uzhenzi s' nakupljenimi jedmi is mefta, ino jih pred-nj poftavijo. On pa rezhe: „Moja jed je, de spolnim voljo tiftiga, kateri me je poflal.“ — Glejte, boshjo voljo spolniti je bilo Jefufu ljubfhi, kakor jefti ali piti! Ravno tako bi mogli tudi vfi biti, kateri fe njegovi uzhenzi, to je, kriftjani imenujejo.

Kedar je bila shena Šamarijanam od Jefufa povedala, fo vfi is Šihara k' Gospodu hitéli, ino ga profili, de bi per njih oftal. Jefuf, ki ni nikomur pametne profhnje odrekel, je dva dni per njih oftal. Uzhil jih je fvoj boshji nauk, ino veliko jih je va-nj vérovalo. — Šrezhni fo, kateri ga nifo vidili, pa vender va-nj vérujejo, ga ljubijo ino flufhajo!

17. Jesufova prva pridiga v' Nazaretu.

Jesuf je spet prišel v' Nazaret na svoj dóm. Prezej prvo sabóto gré po svoji navadi v' f-hodnizo. Ondi so se Judje vsako sabóto, kakor mi v' nedeljo v' zerkvi, sbirali. Kedar so se vsi sbirali, vstane Jesuf v' snamnje, de misli glasno brati. Toraj mu podajo bukve, ki so se ravno brale. Bile so prerokbe preroka Isaija. Ko jih odpré, (Bog je tako naklonil,) sadene na prav imenitno verstizo. Bral jo je f' prijetno besedo na glas rekozh:

„Gospodov Duh je nad menój. Pomasal ino poslal me je, de ubogim veselí nauk osnaujem, ranjene serza osdravljám, jetnikam rešenje ino flepzám pogled napovedujem, satiranze ispušham, ino léto Gospodove milosti oklizujem.“

Po tem je Jesuf bukve saperl, jih flushabniku dal, ino fede. Vsih ozhi so va-nj obernje-ne. Sdaj sazhne: „Danf se spolnuje, kar ste ravno flifhali is fvetiga písmá.“ Ino jim je to na dolgo fkasal. — Pomislite, ljubi otrozi! ako je Jesuf tisti, od kteriga je ravno kar is bukev Isaija preroka bral; ako on to premore ino hوزه, kar je per preroku od njega písmo: kaj lahko od njega vse upamo? Ino pa gotovo, prav on je tisti, ker se nam je s' besedo ino s' djanjem taziga fkasal.

Dokler je govoril, se je vse zhudilo nad ljubesnjjivimi besedami, ki so mu is uft fhle. Pa kmal se v' poslušavzih nevosfhljivoft sbudí. Mi-

flijo si: „Kaj, zhes naf se povsdiguje? Tako reven, ko je, pa se tóliziga dela! Kaj pak de, veliko je flifhati od njega ino njegovih dél; pa ref naj bi vse bilo, sam febi ino svojim bi nar prej pomagal, ino tudi letu bi storil kaj tega.“ Jesuf vidi njih misli. Toraj jih poduzhí, sakaj de med njimi nobeniga zhudesha ne déla, ino jim rezhe: „Noben prerok ni vshezh na svojim domovji. Ob Elijevim zhasu, ko je bila velika lakota, je bilo veliko ubosih vdov na Israelskim; pa le k' vdovi v' Šarepto je bil prerok Elija poslan. In ob Elisejevih zhasih je bilo na Israelskim veliko gobovih; pa noben smed njih, ampak le Širiz Naman je bil osdravljen.“ To flifhati, vsi obdivjájo. Napuh oshivi v' njih, vse vre po njih. „Kaj naf pravoverze, si mislijo, bo sád sa nevernike, sa Šidonze ino Širze deval?“ Nizh vezh ga ne pusté v' besedo. Vse po f-hodnizi se je s' velikim hrupam soper njega vsdignilo. Is f-hodnize ga funejo, shenejo is mesta, vlezhejo verh štermiga hriba, ki je bilo mesto pod njim, ino v' bresen ga hozhejo pahniti. She na kraji bresna je Jesuf stal, kar se oberne, ino gre po fredu med njimi tako mogozhen ino miren, de so ondi stali, kakor de bi bili od straha okamneli. Tako so ti hudobni Nazarezhani svelizhanje od sebe odrinili.

18. Obilni ribji lov.

Jesuf is Nazareta dalje gredé je prifhel k' Genésarfkimu jeseru, ki se mu je tudi Galilej-

fko morje reklo. Kmal je bilo zele trume ljudi per njem. Vſak ga ſhelí viditi ino ſliſhati. Per kraji ſta bila dva zhelna. Eden je bil bratov Petra ino Andreja, eden pa bratov Janesa ino Jakopa. Ravno ſo vſtavili, ino mreshe ispirali. Jeſuf ſtopi v' Petrov zheld, ino ga prijaſno proſi nekoliko od kraja odriniti. Peter mu rad poſtreſhe. Jeſuf ſede v' zheldu ino uzhi, ljudſtvo pa ga ob kraji poſluſha. Ko je nehal uzhiti, rezhe Petru ino Andreju: „V' globóko jeſero ſdaj ſtrujajta, ino pomezhita mreſho v' lov!“ Peter odgovori: „Goſpod! vſo nozh ſva lovila, pa nizh niſva vjela; pa ker ti rezheſh, bom ſhe enkrat mreſho pométal.“ Peter tedaj ino njegov brat ſta veſlála v' globóko jeſero, ino pomezheta mreſho. Ino toliko rib ſta ſajela, de ſe jima mreſha terga. Toraj pomigneta Janesu ino Jakopu, ki ſta bila v' unim zheldu, de naj greſta pomagat. Berſh perveſláta. In obá zhelna na-polnijo s' ribami, de ſe potopljujeta. Ko Peter to vídi, ga ſvet ſtrah ſpreletí. Jeſufu k' nogam pade, ino ſavpije: „Goſpod! pojdi od mene, ker ſim greſhen zhlovek.“ Jeſuf mu rezhe: „Ni-kar ſe ne boj! poſihmal boſh ljudi lovil,“ to je, boſh zele trume ljudi v' kraljeſtvo boſhje nabiral. Tudi unim, ki ſo ravno tako ſtermeli, je Jeſuf prijaſno rekel: „Hodite ſa meno, ino bom ſto-ril, de boſte ljudi lovili.“ Berſh porinejo zhel-na na fuho, popuſté mreshe ino vſe, kar ſo imeli, gredó ſa Jeſufam, in oſtanejo vedno per njem.

Jeſuf je ſhel po tem v' meſto Kaparnavm, kjer ſta bila Peter ino Andrej domà. Janes ino

Jakop sta ga spremila. Petrova tafa je ravno merslizo imela. Peter mu pové, ino ga prósi, de bi ji pomagal. Jesuf gre k' njej, jo prijasno prime sa roko, ino rezhe merslizi od nje. Per tej prizhi jo je mersliza popuстила. Bersh je lahko vftala, ino je Jesufu ino njegovim uzhenzam polna hvale ino veselja per misi stregla. To je kmal po všim mestu saflovélo, ino svezher fo od vših strani bolnike pred Petrove vrata nosili. Jesuf je roke na-nje pokladal, ino vsak je per tej prizhi osdravel, imej bolesen, ktero si bodi. — Koliko mozh ino koliko ljubešen ima Jesuf!

Odfihmal je Jesuf hodil od mesta do mesta, od terga do terga, od vafí do vafí. Povsod je bolnike osdravljál, ino ljudi uzhil. Kratki sapopadek njegovih naukov, fosebno f' perviga, je bila: „*Delajte pokoro! Nebeshko kraljestvo se blisha.*“ Vsi njegovi nauki fo bili polni mozhí.

19. Jesufovi nauki na gori.

Enkrat je Jesuf posebno veliko ljudi imel pred seboj. Na vishavo tedaj gre. Ondi séde. Uzhenzi ga ostopije po obeh straneh; spodej pa je ljudi zele trume. Vsi fo va-nj gledali. Vse utihne, ino Jesuf sazhne uzhiti tako le:

I.

„*Blagor ubogim v' duhu,* je djal, „*njih je nebeshko kraljestvo.*“ S' ubogimi v' duhu, po duhu, po volji méni Jesuf pervizh tilte uboge, kateri s' voljo terpé ubofhtvo, ki jim ga

boshja previdnost poshilja, ino ne shelé vezhiga bogastva, temuzh se she le vefelé, de imajo malo zhasniga blaga; drugizh tiste bogate, kateri na bogastvo ne tvesijo ferza, temuzh ga le v' dobre dela obrazhajo, ino so ga, ako je boshja volja, vsak zhas perpravljeni sgubiti; tretjizh vse tiste ljudi, kateri se is svetiga konza, savoljo nebesfhkiga kraljestva, vsmu zhasnimu blagu odpovedó, kakor so, postavim, aposteljni vse sapustili, ino sa Jesufam fhli. De bo pa le tisti zhlovek v' boshjim kraljestvu del imel, kateri nebesfhke darove bolj ko posemeljske zéni, pazh ni treba v' misel jemáti. — Jesuf s' ubogimi v' duhu tudi ponishne lahko méni, take, kateri previdijo, de jim boljsfhih darov, modrosti ino zhednosti, she permankuje. Svojo nepopolnamast sposnati je namrezh perva stopnja k' popolnamasti; prava ferzhna ponishnost so takó rekozh vrata, ki fkosi nje v' boshje kraljestvo, v' kraljestvo resnize ino zhednosti pridemo.

„*Blagor shalostnim, oveseljeni bodo.*“ Ta Jesufova beseda obfeshe fizer vse, kateri voljno terpé, slasti pa tiste dobre dushe, ki jih grehi pekó ino bolé, de nobena zhasna sguba, nobena telefna bolezhina, nobena posemeljska nesfrezha nè tako. Taka shalost napoveduje prihodno vefelje. Kakor sjutrej obilna rosa po roshah lep dan osnanuje; ravno tako je okó, ki tózhi folse nad sforjenimi grehi, kmal oveseljeno s' saupanjem v' boshje ufmiljenje, ino jafen ino lep se mu dan vezhnosti odpira.

„*Blagor krótkim, semljo bodo posedli.*“ Nihzhe jih ne bo drashil, kateri nad jeso gospodujejo,

se v' prepire ne spufhajo, fhe manj pa v' punte mefhajo; mirni bodo domá v' svoji hifhizi ino v' fenzi pod svojo lipo prebivali, ino vezh tihiga, nedolshniga veselja she na semlji vshili, kakor kdor deshelo na deshelo premaga, unod groba pa uno boljshi deshelo v' posest prejeli.

„*Blagor jim, kateri so lazhni ino shejni pravize; nasiteni bodo.* Bog nam ni nobenih goljúfnih nagibov v' ferze djál. Štvaril je lakoto ino shejo v' naf; pa tudi jed ino pijázho je štvaril. Ker je tedaj fhe lepsi lakoto ino shejo do refnize ino pravize v' naf djál, je li ne bo hotel potolashiti? Kaj, ko bi mi pazh po refnizi ino pravizi, po zhednosti ino všim dobrim hrepeneli, kakor, kdor v' opaljeni ino nerodovitni pufhavi omaguje, po kruhu ino študenzu hrepení!

„*Blagor usmiljenim, usmiljenje bodo dosegli.*“ Kdor ubogim svoje ferze odpira, bo v' síli tudi usmiljene ferza ino postreshne roke nafhel. Bog, kateri vfakimu po saflushenji povrazhuje, bo s' njim ravnál, kakor on s' drugimi, ino bo tudi njemu nékedaj štoril usmiljenje, kteriga vši potrebujemo.

„*Blagor jim, kateri so zhiftiga ferza; Boga bodo gledali.*“ Kdor ima Boga vedno pred ozhmi, ino nizh ne misli, ne sheli, ne gleda, ne govórí ino ne dela, kar bi Boga ino boga-bojezhe ljudi rasshalilo; on ne misli ino ne pošeli radovoljno nizh gerdiga, ne pogleda nizh nepofhteniga, ne govórí ino ne štorí nizh nepodobniga, je zhiftiga ferza. Tak she na semlji Boga bolj ino bolj fposnava, ino nékedaj ga bo gledal oblízhje v' oblízhje. Le zhiftimu študenzu

fe na dno vidi, le v' njem se obližhje solnza perkashe; le zhišta duſha je serkalo ali ſhpegel, ki fe **Bog** is njega vidi.

„*Blagor mirnim, otrozi boshji bodo imenovani.* Mir feboj, s' blishnjim ino s' **Bogam** je naj vezhi blago na semlji. **Kdor** ima tedaj ta mir v' febi, ino ga tudi drugim naklanja in ohrani; on je angelj boshji na semlji, práv otrok nashiga **Boga**, ki fe mu **Bog** mirú pravi, ino ki je njegov edinorojéni **Šin** ravno sa to na ta svet priſhel, de je ta mir ljudem perneſel. Taki otrozi bodo ſvojimu **Ozhetu** tudi nekedaj v' njegovi nebeſhki hiſhi ljubi.

„*Blagor jim, kateri ſavoljo pravize preganjanje terpe; njih je nebeſhko kraljeſtvo.*“ Vſelej ſo bili ref dobri ljudjé od hudobnih preganjani. **Kdor** tedaj hozhe ref dober biti; mora per vſim preganjanji zhednoſti ſveſt oſtati, ino perpravljen biti ſavoljo nje vanati fe zhaſti per ljudéh ino vſe zhaſne frezhe. Take zhednoſti, ktere ne kalí ne ſamopridnoſt, ne lakomnoſt prasne zhaſti, zhaka neſtrohljiva krona v' nebeſih. — Ino ker je **Jesuf** previdil, de bodo ſoſebno njegovi uzhenzi, ki ſo bili ravno okrog njega, od hudobnih ſtraſhno preganjani; sa to je ſhe rekel: „*Blagor vam, zhe vaſ ljudje ſavoljo mene preklinjajo, preganjajo, ino vſiga hudiga po krivim dolshé; veſelite ſe, in od veſelja poſkakujte, vaſhe plazhilo je veliko v' nebeſih.* Ravno tako gerdo ſo ſhe pred vami delali f' preroki, s' moshmi ſhe tako modrimi ino ſvetimi.“

Ljubi moji! povsemimo ſhe enkrat vſe te lepe **Jesufove** nauke. **Kako** lepo podobo prave

svetosti nam Jezus s' malo besedami tukaj popi-
she! Kako obilen studeniz zhišče frezhe nam od-
pre v' našim lastnim serzu! Tak naj bo kdo,
tako odvéšen od posemeljskiga, tako is serza
ponishen, tako tih ino poterpeshljiv v' terpljenji,
tako pohleven ino krotak, tako vnet sa vse do-
bro, tako mil ino usmiljen, tako nedolshen bres
ovinkov ino svijazh, tako miren, tako voljen
savoljo dóbriga vse preterpeti; she bi bil tak
zhlovek ljubesni ino zhašči vreden, Bogu ino
ljúdem prijeten! Kako dobro bi se mu godilo,
kako miren, sadovoljen ino vesel bi bil! — To-
raj vtisnite si te lepe kratke isreke globoko v'
spomin, ino spomnite se jih o pravim zhašči. Zhe
vas, postavim, lakomnost, jesa, hladnost k' hu-
dimu vlezhejo; mislite si: „Blagor ubogim v'
duhu, blagor krotkim, blagor jim, kateri so zhi-
ščiga serza!“ ino pa storite tudi tako. Veliko pla-
zhilo vam bo sa to malo truda. Vse tište velike
ino lepe obljube se bodo nad vami spolnile, ki
jim jih Jezus sa to ino sa uno shivljenje dela,
kateri se po tem nauku ravnajo. Bolj ino bolj
bošče Boga sposnali, smiram bolji, smiram mir-
nišči ino sadovoljnišči bošče; na unim svetu pa
ga bošče do konza sposnali, veselja do šitiga
bošče našli, svelizhanje bošče vshivali, ki ga ni
senza vse zhaščno she toliko veselje.

II.

Potlej je Jezus na tišti gori sapovedi boshje
islagal, posebno sapoved ljubesni do vsih ljudi.
Rekel je:

„Ne mislite, de sim postave ino prerokov prifhel satirat; ne satirat, ampak dopolnit sim jih prifhel. Gotovo, vam povem, pred bošta nebo in semlja preshla, preden bi se le zherka ali pizhiza postave ne spolnila. — Povem vam, de, zhe vasha pravizhnost ne bo vezhi kakor farisejev ino pismoukov, (ti so se Judam prav pravizhni ljudje sdéli,) ne pojdete v' nebeshko kraljestvo.“

„Slifhali ste: de je bilo sprédnikam rezhenó: Ne ubijaj; kdor pa ubija, je sodbe ali smerti kriv. Jas pa vam rezhem: Kdor se nad svojim bratom ali blishnjim rasjesí, je sodbe kriv, (saflushi she smert). Kdor pa brata kolne, je obsoje véliziga sbora kriv, (saflushi she hujshi smert kamnjanja). Kdor pa brata zelò pogublja, je peklenfkiga ognja kriv, (saflushi naj strahnejshi smert ognja). Zhe tedaj svoj dar na altar pernefefh, ino ti she le ondi na misel pride, de ima tvoj brat kaj soper té; popústi dar na altarji, pojdi ino spravi se f' svojim bratom, potlej pridi, in opravi svoj dar. — Spravi se f' svojim sopernikom, dokler sta she na poti. Šizer bi te utegníl sodniku sdati, sodnik pa rabeljnu, ino rabelj te v' jezho sapreti. Gotovo ti povem, ne bo te is nje, dokler do sadnjiga vinarja ne poplazhafh.“

„Kdor ti krivizo dela, ne stavi se mu. Ne mafhuj se nad sovrasnikam, tudi ne prepiraj se s' njim; temuzh zhe te kdo po desnim lizu udari, pomòli mu raji she leviga, kakor de bi s' njim gerdo delal. Zhe se kdo sa tvojo fuknjo f' teboj pravda, raji mu pusti she plajsh, kakor de bi se s' njim tosheval. Ino zhe

te kdo eno miljo s' njim iti sili, rajshi pojdi dve s' njim, kakor de bi mu to delo ljubeshi odrekel.“

„Ljubite svoje sovrasnike; dobro jim vohite, kateri vas kolnejo; dobro jim storite, kateri vas zhertijo; molite sa nje, kateri vas shaliyo ino preganjajo. Potlej bošte pravi otrozi svojiga nebeskiga Ozheta, kateri dobrim ino hudobnim svoje solnze poshilja, ino pravizhnim ino krivizhnim s' deshjem pomozhi. Zhe le tiste ljubite, kateri vas ljubijo; kakoshno saflushenje imate od tega? Kaj ne storé tega tudi zolnarji, (ne storé tega tudi hudobni ljudje)? Ino zhe ste le do bratov (do foródnikov) ljubeshnjivi, kaj je to posebniga? Ali ne storé tudi neverniki tega? — Bodite tedaj popolnoma, kakor je vash Ozhe v' nebesih popolnoma.“

She druge sapovedi je Jesus bolj na tanko rasloshil. Po njegovim nauku ni dosti, le nezhistosti ne delati; on she neframen pogled, she nezhiste shelje v' ferzu ravno tako prepové, kakor gerdo djanje. — Ni dosti, zhe le ne kradeshi; Jesus gladko sapoveduje: „Daj mu, kdor te prosi, ino kdor na posodbo ishe, se mu nikar ne odvrazhaj.“ — Ni dosti, zhe kdo le per sodbi krivo ne prizhuje, ali po krivim ne perfega; Jesus tudi pravi: „Vashe govorjenje bodi: De, de! ne, ne!“ Vshaka beseda, ki nam is ust gre, mora biti gola refniza.

III.

Ravno tako lepi so nauki, ktere je Jesus na dalje na gori dal od molitve ino drusih dobrih del.

„Varujte se,“ je djal „svojih dobrih del vpri-zho ljudi delati, de bi vas vidili; sizer per svo-jim nebeskim Ozhetu nize saflushenja ne boste imeli.“

„Kedar vbogajme delish; naj ne vé tvoja leviza, kaj tvoja defniza stori, de tvoj dar fkrit oftane, ino tvoj Ozhe, kí na fkrivnim vidi, ti ga bo gotovo povernil. — Kedar se postish; ne hòdi klavern kakor hinavzi, temuzh umij si obras, de ne bo nihzhe, kakor le tvoj Ozhe, kateri na fkrivnim vidi, sa tvoj post vedil. Ino tvoj Ozhe, ki na fkrivnim vidi, ti ga bo povernil.“

„Kedar molish; idi v' stanizo, sakleni duri sa feboj, ino ondi mòli svojiga Ozheta, ki je fkrivej prizhujozh, in on bo tvojo molitev ufli-fhal. — Kedar mólite; ne delajte veliko besedí, kakor neverniki, kateri menijo, de bodo savoljo svojiga veliziga blebetanja ufliifhani. Ne ravnajte se po njih. Šej vash Ozhe dobro vé, zhesa potrebuje, she preden ga profite. Tako le molite: Ozhe nash, kateri si v' nebesih; posvezhenò bodi tvoje ime; pridi k' nam tvoje kraljestvo; sgòdi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji; daj nam danš nash vsakdanji kruh; odpústi nam nashe dolgé, kakor tudi mi odpushamo svojim dolshnikom; ino ne vpelji nas v' fkushnjavo, temuzh reshi nas od slega.“

„Zhe ljudém njih spodtike odpustite, vam bo tudi nebeski Ozhe vashé grehe odpustil; zhe pa ljudem njih spodtik ne odpustite, vam pa tudi vash Ozhe v' nebesih vashih grehov ne bo odpustil.“

IV.

Jesuf je fhe na dalje govoral, ino vřim ljudem v' nauk ino poveseľjenje rekel:

„Ne spravljajte si sakladov na semľji, ampak sa nebefa, kjer jih ne řnedó ne rijá ne moľji, kjer jih tudi tatjé ne ukradejo. Kjer je vařh saklad, ondi je vařhe ferze. Zhe tedaj svoje ferze na zhařno blago naveshete, bořte pa Boga posabili; nihzhe ne more dvema gospodama, Bogu ino řvetu, obema kmal flushiti.“

„Rezhem vam: Ne fkerbite sa shivľjenje, kaj bořte jedli ali pili; ne sa shivot, ř' zhim fe bořte oblekli. Taka je le nefrezhna fkerb nevernikov. řej vařh nebeshki Ozhe vé, de vřiga tega potrebujete. Kaj ni shivľjenje bolji od jedi, ino shivot bolji od obleke? Bog, kteri vam je dal shivľjenje ino shivot, bo she tudi sa ohraľjenje shivľjenja ino sa obleko fkerbel. Poglejte ptiz pod nebam: ne fejejo, ne shanjejo, ne spravljajo v' shitnize; ino vařh Ozhe v' nebesh jih vender preshiví. Niste li vi veliko bolji od njih? Poglejte limbarjev na polji: ne delajo ino ne predejo; ino vam povém, fhe řSalomon v' toľiki svoji zhařti ni bil kakor njih kteri oblezhen. Ako pa Bog travo na polji tako lepo oblazhi, ne bo li vam she raji tega dal, vi maloverzi! řhite toraj naj poprej boshjiga kraljestva ino njegove pravize, vse drugo vam bo perversheno. Tudi sa jutriřhnji dan ne fkerbite; on bo she sam sa-fe fkerbel. — Profíte, ino fe vam bo dalo; řhite, ino bořte nafhli; terkajte, ino fe vam bo odperlo.“

V.

Jesuf je nam v' poduzhenje ino poveseljenje fhe rekel :

„Š' kakorshno mero bošte mérili, f' tako se vam bo odmerjalo. Zhimu gledash pesder v' ozhesu svojiga brata, bruna v' svojim ozhesu pa ne vídish? — Kar koli hozhete, de bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim. To je sapopadek postave ino prerokov.“

„Skosi oske duri si persadenite v' nebesa. Sakaj fhiroke so vrata, ino prostorna je zesta, ktera v' pogubljenje pelje, ino veliko jih po njej hódí; silno oske pa so vrata, ino oska je zesta, ktera v' shivljenje pelje, ino malo jih jo najde.“

„Varujte se lashnjivih prerokov (sapeljiv-zov), kateri v' ovzhjim oblazhilu k' vam hodijo, snotrej pa so derezhi volkóvi! Is sadú, to je, is njih del jih bošte sposnali. Ne vsak, kateri mi pravi Gospód, Gospód! temuzh le, kdor voljo mojiga nebeshkiga Ozheta spolnuje, pojde v' nebeshko kraljestvo. Drugim pa sodni dan porozhem: Poberite se spred mene, ker ste hudo delali.“

Temu Jesufovimu govorjenju so se vsi zhudili. Tazih naukov fhe nikoli niso flishali. Lepa tihota je bila med ljudstvam, ino svet strah jih je presunil. Jesuf je te nauke tudi savoljo nas dal. Blagor mu, kdor po njih shiví! Ne zhe te nauke le vémo ali snamo, temuzh zhe jih spolnimo, bomo svelizhani.

20. Jajrova hzhi ino bolniza.

Jesuf je bil per Matévshi v' hifhi, kteriga je bil ravno med fvoje uzhenze pervsel, kar pride poglavár f-hodnize. Jajr mu je bilo imé. Imel je hzher, fhe le dvanajft let ftaro, ino je bila na smertni pòftelji. Komej ugleda Jesufa, pade bersh pred-nj, ino ga milo prófi: „Moja hzhi umira! Pojdi k' meni na dóm, de denesh roke na-njo, shivela bo!“ Jesuf vftane, ino gre s' njim. Njegovi uzhenzi ino veliko ljudi gre sa njim. Vse fe je rilo okoli njega.

Med ljudftvam je bila shena, ktera she dvanajft let boléha. Mnogim sdravnikam je bila she v' rokah; veliko she je prestala; vse fvoje premoshenje zelò je she rasdala. Vender vse nizh ne pomaga; fhe le huje ino huje ji je bilo. Toraj prerije fkosi ljudftvo do Jesufa, mu pride sa herbet, ter fe na tihama njegoviga oblazhila dotakne, ino per tej prizhi je bila sdrava. Menila je, de je to fkrivěj ftorila. Ino ref, nobén zhlovek ni tega vidil. Ali Jesuf je vedil misli njeniga ferza, in on ji je pomagal. Oberne fe, ino rezhe ljudem: „Kdo fe je mojiga oblazhila dotaknil?“ Nihzhe fe ne oglafi. Peter ino drugi uzhenzi mu rekó: „Uzheník! fej vidish, de ljudje od vsih strani v' té tishé, ino fhe vprafhafh: Kdo fe me je dotaknil?“ Pa Jesuf le terdi: „Nekdo fe me je dotaknil, ker vém, de je osdravljajozha mozh fhla is mene.“ Pogleda po sheni, ki je to ftorila, ino jo dobro vé. Ko shena vidi, de se nizh ne da fkriti; je perftopila, ino fe pred-nj vergla. Tako

se je ustrašhila, de vsa trepetá. Pa Jesufova prijasnost ji spet ferze sravná, ino vef strah jo mine. Vse na ravnost je povédala. Vprizho ljudstva pravi, is kake misli se je robú njegovi-ga oblazhila dotaknila, ino kako je na mestu osdra-vila. Jesuf se milo va-njo osrè, ino ji rezhe: „Bodi vesela, moja hzhi! tvoja vera ti je po-magala. Pojdi v' miru, odsihmal naj ne bo nizh vezh tvoje nadloge.“ Vsa sdrava ino vesela je fhla sdaj domú.

Jesuf je she govoril, kar se nekaj flushab-nikov do poglavarja fkosi ljudi perpahá, ino mu rekó: „Umerla je vasha hzhi; toraj vezh ne nadleshujte uzhenika.“ Te besede ino pa strela dóbrimu ozhetu! Vef pobit ostermí. Pa Jesuf mu je rekel: „Ne ustrašhi se; le véruij, ino reshena bo.“ — Jesuf pride na poglavarjev dom. Pa nikomur ne pusti seboj v' hisho, kakor le Petru, Jakopu ino Janesu ino otrokovim star-shem. V' hishi je vse polno nepokoja ino smesh-njave. Vse krizhi ino joka po dekletu. Tudi se je po fhegi tistih zhasov she mertvashka piska-la, ino shalovavke so péle. Jesuf je pokoj lju-bil, hrup ino shum je zhertil. Toraj rezhe: „Kaj ta rasbota? Nehajte, ino rasidite se. Dékliza ni umerla, le spi.“ Tedaj se mu ljudje posme-hujejo, ker so dobro védili, de je dekliza mer-tva. Pa Jesuf se jim spraviti ojstro sapové. Ko so vsi odshli, gré Jesuf v' stanizo, ki je bil mer-lizh v' njej. Le dekletoviga ozheta ino mater ino une tri uzhenze je seboj vsel. Lepó ko ro-sha so otroku malo poprej she liza zvetle; sdaj pa je blede, terdo ino tiho njeno truplo v' mer-

lifhnizi leshalo! Jesus je k' merlizhu stopil. Per njem stojta ozhe ino mati shalofstna ino s' vder-tim bledim obrasam ino s' objokanimi ozhmi. Sdaj ji strah sdaj upanje spreha. Tudi uzhenzi se strahama pogledujejo, kaj bo. Kmal imajo v' Jesusu ozhi, kmal v' merlizhi. Jesus je sdaj merlizhka sa roke prijel, ino kakor bi jo is-panja hotel predramiti, pohlevno ino prijasno ji rezhe: „Dekle, rezhem ti, vstani!“ Ino per tej prizhi je dekle vstalo ino hodilo. Jesus rezhe, de naj dekletu jesti dajo. Tudi jim je fhe terdo prepovedal tega ne drugod praviti. Pa kmal se je vender po vfi desheli rasglasilo od tega veli-ziga zhudëssha. Molimo vfigamogozhniga Boga, ki tudi mertve spet v' shivljenje obuduje.

21. Jesus ino ofem ino trideset letni bolnik.

Jesus je spet prifhel v' Jerusalem k' prasniku. Reveshev je ifkal, sa njimi je hodil, on ljubes-njivi prijatel ljudi.

Per nekîh vratih Jerusalemskiga mesta so bile toplize; v' jesero se je voda nabirala. Ob svojih zhasih je voda v' jeseru kipela; angelj namrezh je va-nj hõdil, ino je vodo smajal. Kdor je prezej v' vodo fhinil, kedar je kipela; je osdravel, imej fhe tako bolesen. Okoli jesera je bilo veliko poslopje, ki so mu rekli *Betesda*, po kranjsko Milostija. V' tem poslopji je le-shalo veliko fleepih, hromih, jétizhnih ino dru-sih bolnikov, ino so zhakali, kedaj bo voda kipela. Med njimi je bil nekdo, ki je bil she

osem ino trideset let bolan. Jesuf ga ugleda. Vedil je, de je she toliko zhafa bolan, ino mu prijasno rezhe: „Sdrav bi bil rad, jeli?“ Bolnik mu je odgovoril: „Gospod! nimam ga zhloveka, de bi mi pomagal v' jesero, kedar voda kipi. Preden pa sam va-njo pridem, me she vselej kdo drug prebiti.“ Jesuf mu je rekel: „Vstani, vsemi pósteljo, ino idi!“ Ko bi trenil, se mosh sdraviga zhuti. Vstane, vsame pósteljo, ino gre ves vesel ino hvaleshen domú. Jesuf pa, ker se je ondi veliko ljudi stekati sazhelo, se je tako naglo umaknil, de ga osdravljeniz she po imenu vprafhati ne utegne.

Tisti dan je bilo v' sabóto, ko je Jesuf bolnika osdravil. Viditi tedaj mosha vsiga zhverstiga ino sdraviga pósteljo nesti, vse nad njim sarohni: „Danf je sabóta, danf ni perpusheno póstelje nositi.“ Je odgovoril: „Tisti, ki me je osdravil, mi je djal: Vsemi pósteljo, ino idi.“ Ga vprafhajo: „Kdo je pa tisti, ki ti je rekel?“ Mosh ga ni vedil imenovati. Jesuf se kmal potlej v' tempeljnu s' njim snide, ino mu rezhe: „Glej, sdaj si sdrav! Ne delaj vezh greha, de se ti she kaj hujshiga ne sgoti.“ — Ta bolnik si je bil tedaj, kakor she vezh drusih, ki so se v' tej bolnistvni valjali, s' grehi svoje mladosti tolikanj terpljenja nakopal. Osem ino trideset let, polnih reve ino nadloge, je bilo plazhilo sa nektare ure ostudniga gerdiga veselja! Preljubi otrozi! naj se vam smiraj studi nad graham, de ne boste tudi vi nefrezhni.

Ko je mosh Jesufa sposnal, gre ino pové Judam: „Jesuf se mu pravi, kateri me je osdravil.“

Ti so bili potlej na Jesufa še bolj hudi, ino še zelo po shivljenji mu streshejo, ker je v' sabóto bolnika osdravil. Jesuf, kateri je vse to dobro vedil, jim rezhe: „Moj Ozhe (ljudem v' prid ne-prenéhama) dosdaj dela, ino ravno tako jas.“ — Ino to se pravi sabóto prasnovati. Le s' dobrimi deli obhajamo po vredno Gospodov dan, s' lenobo pa ga le ofkrunjamo.

22. Jesuf isvoli ino pošlje apósteljne.

Jesuf pride na Galilejsko, ino kmal se ljudi bres shtevila is vse deshele okrog njega nabere. Zelò od Tira ino Šidona in od ofreshkiga morja je flovelo njegovo ime, tudi od ondod jih je bres shtevila. Bolj ino bolj pertifikajo okoli njega. Vsi bolniki se ga ishejo dotakniti, de bi osdraveli; flepi, gluhi, hròmi, mutaſti, obſedeni, mer-tudi. Ino vse je osdravil, desiravno se je malovernih ino greſhnih javalne med njimi man-kalo.

Ko je Jesuf vidil toliko ljudi, ki so ga de-lezh okoli oblegli, ino so eden drugimu nauk pošlushati na poti bili; so se mu v' ſerze ſmi-lili, ker so bili bres pomozhi, kakor raskroplje-ne ovze, ki nimajo paſtirja. Rekel je uzhenzam: „Shetev je velika, pa delavzov je malo. Toraj profite Gospoda shetve, de delavze va-njo pošlje.“ Novo naredbo svelizhanja je ſklenil, ino svezher tega opravzhniga dné je ſhel ne-kam na hrib, ter je ondi vſo nozh v' molitvi prezhul. Per molitvi ſi je njegovo ſerze naj bolj odpópelo.

Kedar se je bil dan napozhil; jih je smed uzhenzov, ki jih je veliko imel, dvanajst odbral, kateri so mu bili naj bolj vshezh, ino jih po posamesi k' sebi poklizhe. Njih imena so: Šimon Peter ino njegov brat Andrej; Jakop ino njegov brat Janes; Filip ino Jernej; Matevsh ino Tomash; Jakop, mlajshi tega imena, ino Juda Tadej; Šimon is Kana ino Juda is Karjota. Te je poslal, ino jim oblast dal ozhitno uzhiti, ino bolnike osdravljati. Toraj jih je imenoval svoje posle, poslanze ali kar je vse eno, aposteljne. Rekel jim je:

„Idite, pa sdaj she ne k' nevernikam, tudi ne v' Šamariske mesta, ampak k' sgubljenim ovzam Israelove hifhe. Povsod osnanujte pokoro, in oklizujte, de je boshje kraljestvo blis. Osdravljajte bolnike, ozhifhujte gobove, obudujte mertve, isganjajte hudizhe. Saftonj ste prejeli, saftonj dajajte.“

„Palizo ino pa nizh drusiga ne jemljite seboj. Delaviz je vreden shivesha. Rezite, kedar v' kako hifho stopite: Mir bodi tej hifhi! Zhe je hifha tega blagoflôva vredna, bo gotovo prišel va-njo; zhe nè, se bo pa vash blagoflôv k' vam vernil.“

Kjer vas ne sprejmejo, ino ne poslušajo vashiga nauka; per vratih is taziga mesta ali is take hifhe pojdite, ino she prah od nog otrešite, v' sprizhljej soper njé. Gotovo, vam povém, Šódomskimu ino Gomórfkimu mestu bo ob dnevu sodbe loshe, kakor takim ljudem, kateri vas nozhejo sprejeti.“

„Vidite, kakor ovze med volkové vaš po-
fhljem. Bodite toraj rasumni kakor kazhe, ino
pa priprosti kakor golobje. Várujte se ljudi, ve-
liko vaš bo zhertilo savoljo mene. Pa sež uzhénez
ni bolji od svojiga uzhénika, ne hlapez bolji od
svojiga gospodarja. Prav bodi uzhenzu, zhe mu
je kakor uzheniku, ino hlapzu, zhe mu je kakor
gospodarju. Ako so gospoda kleli, kolikanj bolj
bodo dhe njegove pošle! Pa ne bojte se jih,
kteri le teló umoré, dufhe pa ne morejo umo-
riti; bojte se le tistiga, kteri samore teló ino
dufho v' pekel pogubiti.“

„Se li ne prodaja dvoje vrabzov po vinarji?
Ino vender dhe eden bres vésti ino volje vašhiga
Ozheta ne pade na tla. Toraj nikar se ne bojte!
Vi ste boljshi kakor vsi vrabzi. Tudi vsi lasje na
glavi so vam preshteti.“

„Kdor bo mene pred ljudmi prizhal, od nje-
ga bom tudi jas per svojim Ozhetu v' nebesih pri-
zhal, de je moj. Kdor bo pa mene per ljudéh
satajil, ino se mene ino mojiga nauka framoval;
njega se bom tudi jas per Ozhetu v' nebesih fra-
moval, ne bom ga svojiga sposnal. — Kdor
ozheta ali mater bolj ljubi ko mene; mene ni
vreden. Kdor sinú ali hzher bolj ljubi ko mene,
mene ni vreden. Kdor svojiga krisha ne sadene,
ino sa menoj ne hódi; mene ni vreden.“

„Kdor vaš sprejme, mene sprejme, ino kdor
mene sprejme, sprejme njega, kteri me je poslal.
Kdor naj manjšimu njih, kteri v' mé vérujejo,
poshírik mersle vode podá, sa to ko je moj
uzhenez; gotovo, vam povem, ne bo bres po-
vrazhila ostal.“

Ko je bil Jēsof te nauke konzhal; fo se njegovi uzhenzi po dva ino dva rasfhli, fo osnawali njegov uk po mestih ino terghih, fo ljudi k' pokori opominjevali, fo napovedovali, de je kraljestvo boshje blis, ino fo bolnike osdravljali. S' drugimi uzhenzi pa je Jēsof od tod drugam fhel, ino je povfod neprenehama uzhil, ter dobrote fkasoval.

2. Jēsofovi nauki v' prilikah.

Jēsof je spet veliko trumo ljudi, ki so ob Genēsarskim jeseru stali, is zhelna uzhil. Sdaj jih je le v' prilikah uzhil.

„Šejáviz,“ je sazhel Jēsof, „je fhel fejàt. Med fétvijo je nekoliko sernja na pot padlo. Pohodijo ga; pa tudi ptize so letale, ino ga posobljejo. Nekoliko ga je na kamnito padlo, kjer je bilo prepefheno, ino preplitvo perfti. Je si-zer naglo pognalo, pa folnze ga je sapeklo, ino se je ufufhilo, ker se ni kam vrafti imelo. Nekoliko ga je med ternje padlo. Ternje je s' njim vred raftlo, ino ga je sadufhilo; toraj tudi ni bilo nizh fadú. Nekoliko pa ga je v' dobro semljo padlo. Pognalo, raftlo, sadelovalo, ino tridefetéri, fheftdefetéri, zelò ftotéri fad je obrodilo.“

„Jēsof sam je to priliko isloshil. „Glejte,“ je djal, „fēme je boshja beseda. Per kterih sernje na pot pada, fo tisti, ki flifhijo boshjo besedo, pa je ne rasumejo. Tedaj pride kmal hudizh, ino pobere is njih ferz, kar je v' njih safejániga, de ne verujejo, ino niso svelizhani. Per kterih ser-

nje na kamnito pade, fo tifti, ki boshjo besedo flifhijo, ino jo prezej s' veseljem sprejmejo, pa ji ne dajo vraſti ſe. Majávi fo, ino le nekaj zhaſa vérujejo; pride naj pa nadloga nad-nje ali preganjanje ſavoljo boshje beſede, ſe pa kmal dajo ſapeljati, in ob ſkuſhnjavi ſpet odſtopíjo. Per kterih ſernje med ternje pada, fo tifti, ki boshjo beſedo ſizer poſluſhajo, pa vender proſtor v' ſvojim ſerzu dajo tudi zhaſnim ſkerbém ino ſadregam. Goljuſno bogaſtvo, ſladnoſt ino druge poſvetne flaſti jih mikajo, ino ſaduſhé beſedo boshjo, de nizh ſadú nima. Per kterih ſernje dobro ſemljo najde, fo tifti, ki beſedo boshjo poſluſhajo ino uméjo, jo s' voljnim ino dobrim ſerzam ſprejmejo in ohranijo, ino s' ſtanovitnoſtjo ſad obrodé, nekteri trideſeteriga, nekteri ſheſt-deſeteriga, ino nekteri ſtoteriga.“

V' drugi prilíki je Jeſuf vſo ſgodovíno boſhjiga kraljeſtva na ſemlji lepo popíſal. Djal je: „Per nebeſhkim kraljeſtvu je ravno tako, kakor per moſhi, kteri njivo s' lepim ſémenam obſeje. Pa ko njegovi ſpé, pride ſovraſhnik, naſéje ljuljke med pſhenízo, ino gre. Kedar ſétev poſhene, ino klaſje déla, ſe tudi ljuljka perkaſhe. Hlapzi gredó k' goſpodarju, ino mu rekó: Goſpod! niſi li dobraſta ſemena na njivo ſejal, od kod je tedaj ljuljka? Goſpodar rezhe: Šovraſhin zhlovek je to ſtoril. Hlapzi rezhejo: Hozheſh li, de gremo, ino jo porújemo? Ne, ne! jim rezhe, s' ljuljko bi utegnili tudi pſhenízo populiti. Naj raſtete ſkupej do ſhetvé; ob ſhetvi pa porezhem ſhenjam: Poberite vpervizh ljuljko,

ino v' fhòpe jo poveshite, de se foshgè; pfhenizo pa mi správide v' fkedenj.“

Tudi to prílíko je Jesuf sam rasloshil. „Šejáviz dóbriga fémena,“ je djal, „je sin zhlovekov. Njiva je svet. Dóbro féme so otrozi boshjiga kraljestva; ljuljka so otrozi hudobije. Šovrashnik, ki je ljuljko sejal, je hudizh. Shenjzi so angelji. Shétev je kónez svetá. Kakor se tedaj ljuljka odbira ino poshiga, ravno tak bo konez svetá. Šin zhlovekov bó poslal angelje, de bodo vse pohujfhevavze ino hudodelnike is njegoviga kraljestva odbrali, ino jih v' plavsh pometali; ondi bo jok ino fhkripanje s' sobmí. Pravízni pa se bodo v' Ozhetovim kraljestvu svetili kakor solnze.“ Na sadnje je Jesuf perdjál: „Kdor ima ufhesa poslushati, poslushaj,“ to je, k' ferzu si vsemi letò, ino po tem ravnaj svoje shivljenje.

24. Nekaj manjih Jesusovih prílík.

„Nebeshko kraljestvo,“ je fhe Jesuf djal, „je podobno gorzhízhninu ali sènofovimu fémenu, ktero kdo vsame, ino na vert vseje. Je fizer naj manjshi fémenze; ko je pa usejáno, poshene na kvishko, ino srafte ko drevó, de ptízhi spod neba hodijo, ino v' njegovi féenzi prebivajo.“ — Kar se od konza majhno vidi, je szhafama veliko v' odrastlikih ali nastopkih. Bodite tedaj tudi v' majhnih rezheh Bogu svešti; fizer bi mu bili kmal tudi v' velizih nesvesti, kakor je pregovor: „Is maliga se sazhne, v' velikim se neha.“

„Nebefhko kraljestvo,“ je djal Jesuf, „je podobno kvasu, ki ga gospodinja vsame, ino trikrat toliko moke s' njim vméfi, de se fkvafi.“ — Naj tudi naf Jesufov duh tako prefhine, de bo vfaka nafha befeda, vfako nafhe délo kaj nebefhkiga imélo v' febi.

„Nebefhko kraljestvo,“ je fhe djal Jesuf, „je podobno sakládu, kateri je fkrit v' njivi; je podobno bíserju ali perljnu, kteriga kdo kupi sa vse, kar ima.“ — Nizh nam ne bodi ljubfhi, ko fvetoft ali pravo kerfhanfko shivljenje ino ko svelizhanje, ktero potlej upati fmemo.

„Drevó fe po fadu fposna. Dóbro drevó rodí dober fad. Ktero pa dobriga fadú ne rodí, fe poseka, ino v' ogenj vershe.“ — Le fвете befede ino dobri fklepi fhe ne ftoré dobriga zhloveka, kakor pérje ino zvétje bres fadú ne ftorí dobriga drevesa.

„Kdo vaf, ki ima fto ovz, ino bi eno smed njih sgubil, bi unih devet ino devetdeset ne popuflil v' puffhavi, ino fhel sgubljene ifkat, dokler je ne najde? Ino kedar jo najde, jo s' vefeljem na ramo sadéne, domú nefe, ter fvoje prijatle ino foféde poklizhe, ino jim rezhe: Vefelite se s' menoj! nafhel fim ovzo, ktera fe je bila sgu-bila.“ — Tako ifhe Jesuf grefhnika. Tako se vefelé angelji nad poboljfhano dufho.

„Kdo vaf,“ pravi Jesuf, „je tak ozhe, de bo kamen dal fvojimu fínu, ko ga kruha prófi; ali kazho, ko ga ribe prófi; ali fkorpjona, ko ga jajza prófi? Ako tedaj ví, defiravno fhe hudobni, fvojim otrokam dóbre daróve véfte da-

jati; kolikanj bolj jim bo vafh nebeshki Ozhe dobriga duha dal, kateri ga tega profijo!“

25. Magdalena fpokorjenka.

Farisej, Šimon po imenu, je bil Jesufa k' jédi povabil. Jesuf je prifhel, inò fede sa miso. Ravno v' tem meſtu je bila ſhenſka, ki je fla-bo flovela, velika greſhniza je bila. Pa kar je Jesufa ſpoſnala, inò uzhití flifhala; je vſa druga, je polna zhaſtí ino ljubeshni do njega, ino ſe is ſerza keſá vſih ſvojih grehov. Ino komej je ſvédila, de je Jesuf v' farifejevi hiſhi, je bila prezej v' njej.

Med jedjó pride v' hiſho. Pa ne upa ſi Jeſufu pred ozhí; ſa herbet mu gre, ino k' nogam ſe mu verſhe. Le beſédize ne ſpregovori; pa ſolſe ſe ji uderejo, ino kapajo Jeſufu na noge. Ko je to vidila, jih otira f' ſvojimi laſmi inò kuſhúje. V' alabáſtrovi poſódi je bila drasiga maſila perneſla; na noge mu ga iſlije.

Farisej, ki je Jesufa goſtil, je molzé gledal, ino ſam per ſebi miſli: „Prerok naj bi bil, ſhe bi védil, kdo je ta ſhenſka, ki ſe ga dotika, de je greſhniza!“ Jesuf je védil njegove miſli, to-raj mu rezhe: „Šimon! nekaj ti imam povedati.“ Šimon je djal: „Le povej mi, uzheník!“ Jesuf pravi: „Poſojeváviz je imel dva dolshnika. Eden mu je bil petdeſet, eden pet ſto ſrebernikov dolshen. Ker ni nobeden ímel f' zhém plazhati, je obéma dolg odpuſtil. Kaj méníſh, kateri tih dveh ga bo bolj ljubil!“ Šimon je odgovoril:

„Jas bi rekel: komur je vezh odpustil.“ Jesuf je djal: „Pràv si rasfodil.“

Farisej fhe ni védil, kam Jesuf f' to príliko méri. Tedaj fe Jesuf v' sheno oberne, ino rezhe Šimónu: „Jo li vidifh to sheno?“ V' tvojo hifho sim prifhel, ino fhe vode na noge mi nifi dal; ona pa mi je f' folsami noge mozhila, ino f' svojimi lasmi otirala. Nifi me kufhnil v' posdravje; ona mi pa ni nehala nog kufhevati, kar je v' hifho stopila. Nifi mi glave s' oljem pomasal! ona mi je pa fhe noge s' dragim masilam polila. Toraj ji je, ti povém, veliko grehov odpufhenih, ker je njena ljubesen velika. Komur je pa mànj odpufheniga, pa tudi mànj ljubi.“ — Shení pa je Jesuf rekel: „Tvoji grehi so ti odpufheni; tvoja vera ti je pomagala, pojdi v' miru!“

Jesuf, poln boshje milosti, grehe odpufha. Koga ne gine ta ljubesen?

26. Posebni Jesulovi nauki per mnogih perloshnostih.

Pismouk je k' Jesufu perstopil, ino ga vprašha: „Uzhenik! ktera je naj vezhi ino perva sapoved v' postavi?“ Jesuf mu odgovorí: „Ljubi Boga svojiga Gospoda is zeliga svojiga ferza, is zeze svoje dufhe, is vfiga svojiga uma ino is vse svoje mozhi. Ta je perva ino naj vezhi sapoved. Druga pa je tej enaka: Ljubi svojiga blishnjiga kakor sam sebe. Vezhi sapovedi, ko ste té dvé, je ni. Vsa postava ino vsi preroki so v' tih dvéh sapovedih.“

Ko je Jezus nékedaj v' fredí veliko ljudi štal, ki jim je bil ravno is nadlog pomagal; je rekel te le besede, ki jih ni s' slatam preplazhati. „Moj Ozhe,“ je djal, „je vse rezhi meni srozhil. Pridite k' meni vsi, ki ste oblosheni in obtesheni, ino jas vas bom pokrepzhal. Vsemité moj jarm na-se, ino uzHITE se od mene, ker sim krotek ino is ferza ponishen; po tem bošTE pokoj svojim dušham nafhli, ker je fladek moj jarm, ino lahka moja butara.“

Nekdo je prišhel k' Jezusu rekozh: „Gospod! f' teboj biti sim fklenil; pa domú naj grem poprej, de se per svojih poslovím.“ Jezus, ki je dobro védil, de mu je komej na pol refniza, ino de ga bodo doma spet odvernili, mu rezhe: „Kdor sa plug prime, ino se sa seboj osira; ni sa boshje kraljestvo.“

Na poti je nékedaj písmouk k' Jezusu prišhel, ino mu rezhe: „Uzhenik! per tebi bom, kamor koli pojdesih.“ Zhèšh, si je mislil sam per sebi, Jezus bo fkorej posémeljško kraljestvo postavil, ino me obogatil. Pa Jezus mu je v' ferze vidil, toraj mu na njegove misli odgovorí: „Le-fíze imajo svoje luknje, ptize svoje gnjesda; sin zhlovekov pa she glave nima níkamor na svoje našloniti.“

Jezus se nékedaj v' tempeljnu darívnizi nasproti sedel, ino gleda, ko so denárje va-njo metali. Veliko bogatih je po veliko va-njo dajalo. Uboga vdova pa pride, ino da le dva boshjaka vanjo, ktera šta vkup eno néshizo snefla. Jezus poklizhe svoje uzhenze, ino jim rezhe: „Gotovo vam povém, ta uboga vdova je vezh dala,

kakor vsi drugi. Vsi uni so le is obilnosti v' dar dali, ona pa je vse dala, kar je premogla.“ — Bog gleda veliko bolj na nashe ferze, kakor pa na nashe dela.

Nekdo je rekel Jesufu: „Kaj nè, uzhenik! malo jih bo svelizhanih?“ Jesuf pa je njemu ino unim, ki so per njem štali, rekel: „Persadujte si skosi oske vrata priti v' nebesnko kraljestvo, ker veliko, vam povém, jih bo shelélo va-nj priti, pa ne bodo mogli.“

Nekedaj je Peter k' Jesufu stopil, ino mu rekel: „Gospod! kolikokrat moram bratu odpustiti, kateri me rasshali? Sedemkrat kali?“ Misli je, nesnano velika bo ta. Ali Jesuf mu odgovoril: „Povém ti, ne le sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedemkrat.“ — Vse moramo rasshalnikam odpustiti, tako je boshja volja.

27. Smert Janesa kerstnika.

Herod, sin tistiga Heroda, ki je bil dal Betlehemfke otroke pomoriti, je bil knés na Galilejskim. Janesa kerstnika, ki je po vsi desheli flovel, je na svoj dvor poklizal. Janes je prishel, ino ga svari savoljo njegovih grehov, posebno pa savoljo tega, de se je ta knes sarozhil s' sheno svojiga brata, kateri je she shivel. Herod ga slusha v' marsikaki rezhi, v' tej pa nè. Herodiáda pa (tako je bilo tej nesvesti sheni ime) je odshimal temu svetimu moshu po shivljenji stregla, ino knésa nagovarjala, de naj bi ga is poti spravil. Herod rezhe tedaj Janesa vkleniti, ino ga v' jezho pahne.

Kmal po tem je bil Herodov god. Gostil je tisti dan, ino vse imenitne Galilejze povabi na obédo. Med jedjó pride Herodiádina hzhi v' obédnizo, pleshe vprizho vsih, ino vsm dopade. Herod ne vé kaj od veselja. Prezej po plesu jo k' febi poklizhe, ino ji rezhe: „Prósi me, kar hozhefh; uflifhal te bom, ko bi tudi polovízo mojiga kraljestva profila.“ Ino sapersegel se je. Dekle je urno per vratih shinilo, ino mater poprafha: „Kaj zhém profiti?“ Mati rezhe: „Glavo Janesa kerstnika!“ Dekle pride hitro nasaj, ino rezhe Herodu: „Prosim te, v' tej fkledi le mi daj prezej glavo Janesa kerstnika.“ Herod se ustrafhi, ino shaloft ga opade. Pa savoljo persege ino savoljo gostóv je vender le v' proshnjo dovolil. Kmal poshlje rabeljna f' po-veljem Janesovo glavo perneft. Rabelj je shel, déne Janesa v' jezhi ob glavo, ino pernese v' fkledi kervavézho glavo. Dekléto jo podá, ino dekle jo je materi neflo.

Štrafhna krivíza je prifhla is plesa. Pa zhe tudi mezh nedolshnimu glavo odféka, zhednost vender ne ostane bres plazhila, kakor greh ne bres shtrafnige; sej je she drugo shivljenje, ino Bog je nefkonzhno pravizhen.

28. Jesuf boshji prijatel otrók.

Jesuf je, kakor po navadi, ves dan v' prerivu med ljudmí konzhal. Ne utrudi se, ves dan je uzhil, ino bolnike sdravil. Proti vezheru se ljudje she sgubljaajo, ino tudi Jesuf je bil she dalje naménjen. Tedaj pride she

nekaj bogabojezhnih mater, ktere so polne saupanja ino ljubeshni do Jesufa svoje otroke perpeljale, de bi jih blagoslovil, roke na-nje poloshil, in molil nad njimi. Uzhenzi, to viditi, so revkali nad otrozi, ino kregajo matere. Odleglje bi bili radi trudnihu uzheniku pervoshili, nov trud bi mu bili radi odvernili. Pa Jesuf je otroke is ferza ljubil, ino ta neprijasnost mu ni bila vshezh. Poln nebesheke prijasnosti poklizhe otroke k' febi, uzhenzam pa rezhe: „Pustite otrozhizhe k' meni, ne branite jim; tazih je nebesheko kraljestvo. Ino pa gotovo vam povém,“ je she djali, „kdor koli boshjiga kraljestva ne sprejme kakor otrozi, s' ravno toliko ponishnostjo ino priprostoostjo, ne pojde va-nj.“ Potlej je Jesuf otroke objemal, roke na-nje pokladal, ino molil nad njimi.

Per tej perloshnosti je Jesuf tudi she odrafhenzam nektere besede rekel. Resno ino terdo je rekel prizhujozhim: „Kdor koli tih malih koga v' mojim imenu sprejme, mene sprejme. Kdor pa tazih majhnih koga pohujfua; bi mu bilo bolje, de bi se mu mlinfk kamen na vrat obesil, ino de bi bil v' globozhino morja potopljen. Gorje zhloveku, po kterim pohujfhanje pride! — Ako te tvoje oko, ali tvoja noga, ali tvoja roka pohujfha, isderi si oko, odfekaj si roko ali nogo, ino versi jo od sebe; bolje ti je, de gresh bres tih udov v' nebesheko kraljestvo, kakor de bi s' njimi v' pekel prishel. kjer grisejoshi zherv ne umerje, ino shgozhi ogenj ne ugafne. — Varujte se tedaj koga tih

malih sanizhevati, ker povém vam, njih angelji v' nebesih vedno gledajo obližhje mojiga Ozheta, kateri je v' nebesih.“

Kako perferzhno ljubi Jesuf otroke.

27. Jesufov spremenin.

Jesuf je enkrat svoje naj ljubši uzhenze, Petra, Jakopa ino Janesa, na fkrivnim seboj vsel, ino jih na visoko goro pelje. Onda je molil. Med molitvijo se na enkrat spremeni. Njegov obras se je svetil kakor solnze, njegove oblazhila so bile bele kakor sneg. Ino glej, dva moša v' nebeski svetlobi se perkasheta, Mojsef namrežh ino Elija. S' Jesufam sta se pogovarjala, kako se bo v' Jerusalemu s' njim isfhlo. — Jesufove tri uzhenze, ki so gá spremenjeniga vidili, je svet strah prepadel. Vsi trije so samaknjeni stermeli. Peter, ves sam is sebe, rezhe Jesufu: „Gospod, dobro je tukaj biti! Naj naredimo tri fhotore, tebi eniga, Mosefu eniga, ino Eliju eniga.“ Peter je s'he govoril, kar jih oblak obfenzhi, is kteriga se glas oglasi: „Ta je moj prelubi sin, ki imam dopadenje nad njim; njega poslušajte!“ Uzhenzi, slishati ta glas, so vsi prestrašeni na svoj obras popadali, ino ga molili. Jesuf stopi potlej k' njim, jih prime, ino rezhe: „Vstanite, nikár se ne bojte!“ Odpró ozhi, pa ne vidijo drusiga, kakor samiga Jesufa v navadni postavi.

S' gore gredé jim je Jesuf rekel: „Te perkasni nikomur ne pravite, dokler sin zhlovekov ne bo od smerti vstal.“ Pa „od smerti vstati“, teh be-

fed fhe niso uméli; toraj so se med seboj pogovarjali, kaj bi pomenilo. Odsihmal je Jesuf smiraj umevnisih od tega govoril. „V' ferze,“ jim je rekel, „si vtisnite te besede: Šin zhlovekov bo Judam v' roke sdan, ino umorili ga bodo. V' treh dneh pa bo spet od smerti vstal.“ Tode te besede jim niso hotle v' glavo, bile so jim sdaj fhe temne.

Tukaj na gori se jim je Jesuf perkasal v' svojim velizhastvu, ktero je njemu, Šinu boshjimu, lastno. Posnemajmo ga tukej na tem fvetu, de ga bomo ondi v' nebesih gledali oblizhje v' oblizhje.

Sdaj je Jesuf fhe dva ino sedemdeset uzhenzov poslal po Israelskim pred svojim oblizhjem v' vse kraje, kamor je imel sam priti, f' takim poveljem, kakorfhno je bil she poprej svojim apostelnam dal. Njegov nauk se je smiraj bolj rasglafoval, ino je smiraj vezhi fad rodil.

30. Sgubljeni sin.

Jesuf je spet vezhkrat nauke v' prilikah dajal. Gotovo je ta le sa zhlovefhko ferze naj lepshih ino naj ljubesnjivshih ena.

Nekdo, je djal Jesuf, je imel dva sinóva, Mlaji sin rezhe: „Ozhe! dajte mi moj del, kolikor mi ga gre.“ Ozhe rasdeli sinovama premošenje. Nekaj dni potlej je mlaji sin vse pobral, je fhel od doma v' daljen kraj, ino je s' rasusdanim shivljenjem vse pognal. Kedar je bil she vse sapravit, je vstala v' tisti desheli velika lakota. Tudi on je sazhel stradati. Toraj

se vnudi nekimu mestnjanu v' flushbo, kateri ga je na svojo pristavo poslal svinj past. Tukaj bi bil savoljo lakote rad otrébkje jedel, ktere so svinjem dajali; pa mu jih nihzhe ne da. Sadnjizh gre sam v' fé, ino rezhe: „Naj manjšhi najemniki imajo v' hifhi mojiga ozheta kruha zhes nemozh; jas pa tukaj fhe otrebkov ne dobim, de bi se jih najédel! Ino tako bi sin bogatiga ozheta lakote umiral! Vsdignil, k' svojimu ozhetu se bom vernil, ino jim porezhem: Ozhe! pregréfhil sim se nad nebam ino nad vami. Vezh nisim vreden vash sin imenovan biti; le kdo vashih najemnikov naj bom!“ Na pot se podá, ino se poverne k' svojimu ozhetu. Ozhe ga she od delezh ugleda. Grosno inako se mu štóri, mu tezhe naproti, se ga oklene, ino ga kufhne. Šin je sazhel: „Ozhe! grefhil sim v' nebo ino v' vaf. Vezh nisim vreden vash sin imenovan biti!“ Ali ozhe ga ni pustil isgovoriti; svojim flushabnikom rezhe: „Urno pernesite naj lepšhi oblazhilo, ino preblezite ga; perštan mu nataknite, ino obujte ga. Pojdite po pitano tele, ino sakoljite ga; gostili se bomo, ino veselizo obhajali. Sakaj ta moj sin je bil umerl, pa je oshivel; se je bil sgubil, pa se je spet nashel!“ — Kako dober je ozhe! Tak je nash Bog do grefhnikov, kateri se resnizhno spokoré.

Štarji sin je bil ravno na polji, kedar je brat domu prishel. Domù gredé flifhi gosti ino petje. Hlapzov eniga poklizhe, ino ga vprasha, kaj de je. Je odgovoril: „Tvoj brat je nasaj prishel, in ozhe, ker so ga spet sdraviga dobili, so rekli pitano tele saklati.“ To je starimu

bratu teshko djalo, ino ní hotel v' hiſho. To-
 raj pride ozhe is nje, ino ga prijasno prófi.
 Šin pa je ozhetu odgovoril: „Vidite, toliko let
 vam she delam, nikoli nobeniga vafhiga povelja
 niſim prelomil; pa fhe koſléta mi niſte nikoli
 dali, de bi ſe f' prijatli pogoſtil. Ko ſe je pa
 ta vafh ſin pertépel, kateri je veſ ſvoj del s'
 vlazhugami pognal; mu pa fhe pitano tele re-
 zžete ſaklati!“ Ozhe mu je djalo: „Šin! tí ſi
 vedno per meni, ino vſe moje je tvoje. Goſtiti
 ino veſeliti pa ſe je treba, de tvoj brat fhe
 ſhiví, ko ſmo menili, de je ſhe mertev, ino de
 ſe je ſgubljeniz ſpet naſhel!“

Ne delajte tako neufmiljeno ino neprijasno
 f' ſvojim bliſhnjim kakor ta brat, temuzh mili
 ino uſmiljeni bodite kakor ta ozhe; rezhem fhe
 vezh, kakor naſh Ozhe v' nebeſih.

31. Uſmiljenje ino neufmiljenje.

Jeſuf je djalo: „Nekdo je fhel is Jerusale-
 ma v' Jerihunt. Na poti je med rasbojniko ſa-
 del, kateri ga obropajo, ranijo, ino na pol mer-
 tviga popuſté. Pergodí ſe pa, de gre Judovſk
 duhoven po tej poti; ga vidi, ino gre memo.
 Tudi levit pride, ga vidi, ino gre ravno tako
 memo. Na ſadnje pa je priſhel popoten Šama-
 rijan do njega, ga vidi, ino ſe mu v' ferze ſmili.
 K' njemu perſtopi, mu olja ino vina v' rane
 vlije, ino jih obéſhe, ga na ſvoje ſhivínzhe po-
 ſadi, v' goſtinizo ali oſhtarijo pelje, ino oſker-
 bí. Drugi dan, preden odrine, da goſtinizhar-
 ju ali oſhtirju dva denárja rekozh: „Štréſi mu;

kar se vezh nabere, ti bom nasaj gredé plazhal.“ — To je prava ljubesen do blishnjiga, réveshu namrezh v' nadlogi pomagati, ako ravno je kake krive vere. „*Idi*,“ je fhe Jesuf djaj, „*ino tako stóri*.“

Drujkrat je nebeshki uzhenik tako le pravil: Kralj je f' svojimi dolshniki obrajt delal. Kedar je sazhal rajtati, pride dolshnik, kteri mu je bil defet jesar talentov dolshen. (En talent je okoli dva ino trideset jesar goljdinarjev snéfel). Ker dolshnik nima f' zhem plazhati, prófi gospoda na kolenih rekozh: „Poterpi s' menoj!“ Na njegovo milo profhnjo se ga je gospod ufmilil, ino mu vef dolg odpustil. Od gospoda gredé frezha ta hlapez svojiga sóhlapza, kteri mu je bil sto defetakov dolshen. Tega bersh sa vrat sgrabi, ino ga davi rekozh: „Plazhaj, kar si mi dolshen!“ Šohlapez pade pred-nj, ino ga milo prófi rekozh: „Poterpi s' menoj, vse ti bom poplazhal.“ On pa ni hotel, temuzh je fhel, ino ga vershe v' jezho, dokler dolgá ne bo poplazhal. Gospod své vse to, poshlje prezej po-nj, ino mu rézhe: „Hudobni hlapez! vef tvoj dolg sim ti odpustil ino isbrisal, ker si me profil. Ali bi ne bil tudi ti toliko pravize imeti mogel, de bi se bil svojiga sohlapza ufmilil, kakor sim se jas tebe?“ Ino kralj se je rasferdil, ino ga da trinogam, dokler ne bo vsiga dolga poplazhal.

„Ravno tako“, pravi Jesuf, „bo tudi moj nebeshki Ozhe vsakterimu vaf storil, zhe vsak svojimu bratu is ferza ne odpustitè.“

32. Bogatinez ino uboshez.

Je bil bogat mosh, pravi Jesuf, kateri fe je v' fhkerlat ino tenzhizo oblazhil, ino vsak dan shidano goštil. Bil je tudi uboshez, Lazar po imenu, kateri je poln torov pred bogatinzhevimi dúrmi leshal. S' drobtinami, ki so bogatinzu s' mise padale, bi fe bil rad nasitil; pa nihzhe mu jih ne da, pši lé hodiyo k' njemu, ino mu rane lishejo. Sgodilo fe je, de umerje uboshez, ino angelji so ga nefli Abrahamu v' narozhje. Umerl je tudi bogatinez, ino je bil v' pekel pogresnjen. V' peklu v' velizih mukah fe nakvifhko osrè, sagleda od delezh Abrahama, ino Lazarja v' njegovim narozhji. Bersh glaf sashene rekozh: „Oh, ozhe Abraham, usmili fe me! Pòshlji mi Lazarja, de konez perfta v' vodo pomozhi, ino mi jesik ohladi; strafhno terpim tukaj v' plamènu.“ Abraham mu pa odgovori: „Pomifli, sin! de si tí she v' shivljenji svoje dobrote prejel, Lazar pa je veliko hudiga preftal; sdaj pa fe on veseli, ino tí terpifh. Memo vsëga tega je velik prepad med nami ino vami, de od tod, ko bi tudi kateri hotli, ne morejo k' vam, ne od ondod k' nam.“ Bogatinez je djâl: „Pa profim te, ozhe! vsaj na dom mojiga ozheta ga pòshlji, fhe pet bratov imam, de jim bo prizhal, kakofhna je tukaj; de vsaj oni v' ta kraj terpljenja ne pridejo.“ Abraham mu rezhe: „Imajo Mosefa ino preroke, nje naj poslufhajo!“ Bogatinez je djâl: „Oh, nikar tega, ozhe Abraham! Zhe pride kdo od mertvih do njih, fe bodo poboljfhali.“ Abra-

ham je pogovor odresal, ino rezhe: „Zhe Mosesa ino prerokov ne flufhajo, ne bodo vérovali, ko bi tudi kdo od mertvih vftal.“

Na tem fvetu je bolje biti ubogi Lazar, kakor hudòbni bogatinez.

33. Modre ino trapaste devize.

V' nebesfhkim kraljestvu, je djal Jesuf, bo ravno tako, kakor s' desetémi devizami, ktere fo svoje fvetila vsele, ino sheninu naproti fhle. Pet jih je bilo trapastih, pet pa pametnih. Trapaste pernesó sizer fvetila, olja pa nè; pametne pa vsamejo f' fvetili vred tudi olja v' posodah. Ker shenina le dolgo ni bilo, fo vse podremale ino pospale. Opolnozhi se na enkrat hrum vsdigne: „Shenin gre! Vftanite, ino pojdite mu naproti!“ Devize bersh vftanejo, ino pershgó fvetila. Tedaj rekó trapaste pametnim! „Dajte nam svojiga olja, nashe fvetila ugafujejo.“ Pametne jim pa odgovoré: „She nè! ne moremo vam ga dati, fhe nam bi ga permankovati utegnili; pojdite raji k' oljarju, ino si ga kupite, kolikor ga potrebujete.“ Šo odshle, kar pride shénin. Kolikor jih je bilo perpravljenih, fo fhle s' njim v' hisho k' shenitnini, ino duri se sapró. Posneje pridejo tudi une devize, ino klizhejo: „Gospod, odprì nam, odprì!“ Shénin pa je odgovoril: „Gotovo, vam povém, ne posnam val?“

Zhimu fo fvetila bres olja? Kaj pomagajo sunanje dobre déla bres fvetiga konza, bres do-

briga ferza? K' svelizhanju je kaj vezh potreb-
niga, kakor le sunanja dela ali le dobri fklepi.

34. Mnoge poduzhne sгодbe.

Jesuf je bil f' svojimi uzhenzi spet v' Ka-
parnavmu, kar nekaj mosh, kateri so davek sa tem-
pelj pobirali, k' Petru perstopi, ino mu rekó;
„Ali vash uzhenik ne plazhuje tempelnine, ka-
li?“ Peter je djal: „Jo, jo!“ ino gre bersh Je-
sufu pravit. Pa Jesuf, ki je vse védil, mu pre-
vsame besedo rekozh: „Kaj ménish, Peter! od
koga jemljò posemeljski kralji davek, od svojih
sinóv ali od drusih ljudi?“ Peter odgovorí: „Od
drusih ljudi!“ Jesuf je djal: „Sinovi so tedaj bres
davka! Pa de jih ne pohujshamo, idi k' jeseru,
ino versi ternik. Pervi ribi, ktera ti na-nj pri-
de, odpri usta; v' njih bosh nashel frebern de-
nar, ki tempelnino dvakrat plazha. Vsemi ga,
ter jo opravi sa-me ino sa-fe.“ Peter je tako
storil. S' velikim zhudam najde v' ribinih zhe-
ljutih denár, ino ga nese pobirazhem tempelni-
ne. — Jesuf je bil v' všim pravizhen, ino se je
tudi gosfófkinim naredbam voljno vdal.

Jesuf se je spet v' Jerusalem namenil, ino
poshlje sporozhnikov pred seboj profit, de bi ga
v' nekim tergu na Šamariskim zhes nozh pod
strého vseli. Šamarijani ga niso hotli. Ko Ja-
nes ino Jakop to flishita, mu rezheta: „Go-
spod! ogenj s' nebes naj na-nje poklizhemo,
de jih pokonzha!“ Jesuf ji je pa ojstro okre-
gal. „Ne vésta,“ je djal, „de vama je hud duh
to fvetoval. Šej sin zhlovekov ni prishel ljudi

pokonzhevat ino morit, temuzh prifhel je refhit fhe tiftih, kateri so bili she fkorej sgubljeni.“ — Tak ferd, ki sheli drugim fhkodovati, ni is Boga.

V' Jerusalem gredé je Jefuf nékedaj v' Betanijo terg perfhel. Dvé feftri, Marija ino Marta, fte ga v' hifho fprejele. Marija mu s' drusimi vred k' nogam fede, ino ga svefto poslufha. Marta pa fi da veliko opraviti, de bi mu postregla. Toraj gre pred Jefufa, ino mu rezhe. „Gospod! ali nize ne rezhefh, de moja feftra vse dela le na-me odvrazha? Rezi ji, rezi, de naj mi pomaga!“ Jefuf ji je pa odgovoril: „Marta, Marta! veliko fkerbi in opravka fi daje fh; le eno je potrebno. Marija fi je naj bolj fhi del isvolila, kateri ji ne bo odvset.“ — Le eno je potrebno: befedo boshjo poslufhati, ino po njej shiveti.

35. Lazarja obuditev.

Lazar, kateri je s' Marijo ino Marto, fvoji-ma feftrama, v' Betánii prebival, je sholel. Šeftré poshljete posla do Jefufa, ino mu polne saupanja porozhite: „Gospod! glej, ki ga ljubifh, on je bolán.“ Ko je Jefuf to flifhal, je djal: „Ta bolesen ni k' fmerti, ampak Bogu k' zhafti, de bo po njej Šin boshji povelizhan.“ Ino je fhe dva dni potlej ondi oftal, kjer je bil. Tretji dan je Jefuf uzhenzam rekel: „Pojdimo fpet na Judovsko! Lazar, nafh prijatel, je umerl; pa grem, ino ga bom obudil.“

Ko Jesuf tje pride, je bilo Lazarjevo telo she fhtiri dni v' grobu. Veliko ljudi je bilo per shaloftnih feftrah, kateri so ju tolashit pri-fhli. Marta saflifhati, de Jesuf gre, mu napro-ti tezhe, ino de ga le sagleda, savpije: „Go-spod! ako bi bil ti pred tukaj, bi moj brat ne bil umerl. Pa tudi sdaj vém, kar koli bofh Boga profil, ti bo dal.“ — Jesuf ji rezhe: „Tvoj brat bode vftal!“ Marta odgovori: „Vem; per vftajenji, fodni dan, kedar bomo vfi vfta-li.“ — Jesuf rezhe: „Jas fim vftajenje ino shiv-ljenje. Kdor v' me veruje, bo shivel, zhe je tudi she umerl. Ino kdor koli shiví, ino v' mé véruje, ne bo umerl vekomej ne. Ali vérujesh to?“ Marta odgovori: „Kaj pa de, Gospod! vé-rujém, de si tí Kristuf, Šin shiviga Boga, kte-ri si na fvet prifhel.“

Ko je bila Marta to isrekla, je fhla, ino feftro Marijo poklizhe, ter ji tiho na uho re-zhe: „Uzhenik je tù, ino bi rad f' teboj go-voril.“ Bersh vftane, ino gre k' Jesufu. Tu-di drugi ljudje gredó sa njò. Sunaj terga namrezh je bil oftal. Marija se mu prezej k' no-gam vershe, ino rezhe: „Gospod! ako bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umerl.“ Ino joka, ino tu-di Judje, ki so s' njo vred prifhli, se jokajo. Ko jih Jesuf jokati vidi, se mu ferze terga. Vef gi-njen rezhe: „Kam šte ga poloshili?“ Mu rekò: „Gospod! pojdi, ino poglej!“ Jok fester ino pri-jatlov ranjziga je Jesufu tako selò fhel k' ferzu, de se je tudi on sjokal. — Kako dober ino ufmiljen je bil Jesuf, in pa kako poboshen je pazh Lazar mogel biti, ker je Jesuf savoljo njega folse tozhil!

Jesuf gre k' grobu, ino fhe huje se mu usháli. Grob je bila jama v' fkaló, ino je f' kamnam saperta. Jesuf rezhe: „Odvalite kamen!“ Marta brani to is zhafti do Jesufa, ino pravi: „Gospod! she fmerdí.“ Jesuf ji rezhe: „Ali ni sim rekel, ako vérujesh, bosh vidila boshje velizhaftvo?“ Sdaj so odmaknili kamen, ino gledajo v' grob. Jesuf pa povsdigne svoje ozhi proti nebu, móli, ino s' mozhnim glasam savpije: „Lazar, vun pojdi!“ Per tej prizhi je merlizh prifhel is groba. Roke ino noge so bile s' rjuhami povite, ino njegov obras je bil v' ruto sagerjen. Vefel strah je sestré ino vse prizhujozhe prefhinil; Jesuf pa vef miren rezhe: „Rasveshite ga, de bo mogel iti.“

To je velizhaftvo boshje! Ravno tako velizhaftvo bo Jesuf nad nami fkasal, kedar sodni dan pride.

36. Jesuf od Marije masiljen.

Veliko Judov je v' Jesufa vérovalo, ko so bili ta njegov zhudesh vidili. Nékaj pa jih je fhlo, ino povédalo farisejem. Tedaj ga vélíki sbor fklene umoriti. Jesuf se je toraj do Israel-fkih mej odmaknil. Sheft dni pred veliko nozhjo pa je spet prifhel v' Betánijo.

Obujéni Lazar ino njegove dobre sestri, Marija ino Marta, si vse persadenejo mu zhaft ino hvaleshnost fkasati. V' hifhi Šimona, kteriga je bil Jesuf od gob ozhistil, so is prijasnosti njemu ino njegovim uzhenzam vezherjo naprávili. Lazar je bil s' drugimi vred sa miso.

Marta je stregla. Marija pa pernese v' alabastru puščici terdo libro drasiga famozhista nardoviga masila, mashe Jesufu, ki je bil per misi, noge s' njim, jih otira f' svojimi lasmi, ino na sadnje mu islije vso dihavu po glavi. Dihave lepi duh je vso hicho navdal. To je storila is zhasi, hvaleshnosti ino gorezhe ljubezni do Jesufa. Nekaj uzhenzov pa je menilo, de bi se bila dihava raji prodala, ino zena med uboge rasdelila; toraj so nevoljni nad Marijo. Ali Jesuf, kteri jim je v' ferze videl, je djal: „Marija je dobro delo storila nad menoj. K' mojemu pogrebu me je pomasala, ker me takrat ne bo mogla.“ Ino she rezhe: „Gotovo, vam povem, po vsem svetu, koder koli se bo evangeli od Svelizharja osnenoval, se bo tudi to, kar je sdaj nad menoj storila, njej v' spominj nad njo hvalilo.“ — She sdaj, ravno ko to berete, se ta Jesufova beseda spolnuje; nje spominj je v' zhasi do danashnjiga dne.

37. Jesufova zhasita jesha v' Jerusalem.

Drugi dan se je Jesuf f' svojimi uzhenzi v' Jerusalem vsdignil. Pod oljsko goro per tergu, ki se mu je reklo Betfage, je obital, ino rezhe dvema uzhenzama: „V' ta le terg pojdiva. Nafhla bošta oflizo pervesano, ino per njej shebe, ki ga she nihzhe ni jedsil. Odveshita, ino perpeljita mi ga. Zhe vaji vprashajo, zhimu de ga odvesujeta, le rezita jim: Gospodu ga je treba; ino pustili vama ga bodo.“ Uzhenza

sta fhla, ino vse tako nashla, kakor jima je bil Jezus rekel. Perpéljeta ofla k' Jezusu. Uzhenzi ga f' plajshem pogerneje, ino Jezus na-nj fede. To se je sgodilo, kakor je bilo prerokovano; prerok Zaharija namrezh pravi v' svojim prerokovanji: „Veselite se, Jerusalemljani! vash kralj ino Svelizhar bo kmal prishel; ubog je, ino na shebétu oflíze tovorivke fedi.“

Veliko ljudi se je foshlo od blishnjih ino daljnih krajev, ino so ga spremili. Med njimi je Jezus jésdil. Švéto veselje navdá vse. Eni rasgrinjajo svoje oblazhila pred njim po poti, de po njih jéski: eni sékajo veje od dreves, jih pred njim nesó, ino po poti nastiljajo. Ino pred njim ino sa njim so veselo vpili: „Zhasť mu, Davidovimu sinu! Pozheshen bodi kralj, ki pride v' Gospodovim imenu!“ Med njimi je bilo tudi nekaj farisejev, kateri so sraven fhli. Te je grosno jesilo, de ljudstvo Jezusu toliko hvalo ino zhasť fkasuje. Toraj mu rekó: „Uzhenik, prepovej jim vender!“ Ali Jezus jim je odgovoril: „Gotovo, vam povém, zhe ti molzhé, bo kamnje govorilo, in od mene sprizhevanje dajalo!“ Ino je molzhé dalje jésdil. Hvala se je na défni ino na lévi raslegala, Tudi is Jerusalema jih je veliko naproti prishlo, kateri so s' unimi vred hvalo péli.

Kedar Jezus na verh gore perjéski, se v' dolini pokashe lépo Jerusalemsko mesto. Ugle-dati ga, se Jezus spomni njegovih prihodnih nadlog, se mu usháli nad njim, ino rezhe: „Jerusalem mesto, oh, de bi pazh ta svoj dan sposnalo, kaj je k' tvoji frezhi! Pa skrito je tvojim ozhem.

Toraj bodo dnevi zhes te prifhli, ko te bodo sovrasniki ogradili, in od vsih strani stiskali, ko bodo tvoje otroke v' tla pomandrili, ino tebe rasvalili tako do zhistiga, de ne bo kamen na kamnu ostal. Ino to, ker nisi dnev svojiga obiskanja, dnev ponujane milosti sposnalo.“ Ino ko je to govoril, je milo jokal.

Tako je jésdil v' Jerusalem. Vse v' mestu je bilo po konzu. Vsi so vprashali: „Kdo je ta?“ Ljudstvo pravi: „Jesuf prerok!“ Jesuf gre spotama v' tempelj. S' nejevoljo ugleda nefveto derhál menjazhev, kupovavzov ino prodajavzov. Špet jih, kakor pred tremi léti, is tempeljna isshene rekozh: „Moja hifha je hifha molitve, vi pa ste jo v' tolovajfsko luknjo spremenili!“ Tedaj perstopijo bolniki, slepi ino hromi, k' njemu v' tempelj, ino vse je osdravil. Ljudstvo je bilo silno veselo, ko so vidili njegove zhudeshe, ino mu na glas v' tempeljnu hvalo dajó. Otrozi zelò, ki so bili okrog njega sbrani, vpijejo od veselja: „Bodi zheshen Davidov sin!“ To je fariseje fhe bolj raskázhilo; toraj krégajo otroke, ino rekó Jesufu: „Jih ne flifhifh, kaj pravijo? Rezi jim molzhati!“ Gospod jim je odgovoril: „Slifhim, flifhim! Ali pa fhe niste nikoli brali: Is uft otrók ino dojénzov si febi hvalo perpravil?“ — Ljubi otrozi! dobro si to v' spominji ohranite. Bog tudi vashe majhne hvale ne sanizhuje. S' bogabojezhim ferzam mu vezhkrat fвете pesmi pojte!

38. Jesufovo naj imenitniſhi prero- kovanje.

Gospod Jeſuf je ſoſebno ſadnji teden pred ſvojo ſmertjo prav mozhno uzhil, ino bolnike ſdravil. Vſak vezher je ſhel ſ' ſvojimi uzhenzi is meſta v' Betanijo, ſjutrej ſgodej pa je ſpet priſhel v' tempelj. Eniga dné, ko ſe je bil Jeſuf ravno pred ſolnzhnim ſahodam is tempeljna vsdignil, ſo njegovi uzhenzi ſunaj obſtali, ino pregledujejo tempeljna lépo poſlopje. „Uzhenik,“ mu njih eden rezhe, „poglej, poglej, kakofhno kamnje, kakofhno ſidovje!“ Jeſuf ſe oſrè, ino rezhe: „Jelite, ví vidite to tóliko ſidovje? Gotovo, gotovo, vam povém, dnevi bodo priſhli, ino vſe to bo tako raſdjano, de ne bo kamen na kamnu oſtal!“

To uzhenzam ni fhlo v' glavo, de bi Bog prelepi tempelj, ki je bil po njegovim povelji ſoſidan, raſdjati perpuſtil. Od tega ſhaloſtniga Svelizharjeviga prerokovanja bi bili ſhe kaj vezh radi ſliſhali. Kedar tedaj na oljſko goro pridejo, ſe Jeſuf uſede, ino uzhenzi okrog njega. Od tod ſta ſe ravno meſto ino tempelj vidila. Tukaj ga tedáj Peter ſ' nekterimi drugimi vpraſha: „Uzhenik! povej nam, povej, kedaj ſe bo vſe to ſgodilo, ino kedáj bo konez ſvetá?“ Jeſuf rezhe:

I.

„Kjer je merto truplo, ondi ſe orli ſbirajo. Šliſhali boſte od vojk ino puntov; ſemtertje bodo veliki potrési, lakota ino kuga, ino na

nebu se bodo strašne snamnja perkasovalo. Pa le sazhètek nadlog je to.“

„Preden se vse to sgodi, bodo s' rokami po vas fegli, vas preganjali, v' svojih f-hodnizah bízhalí, ino v' jezhe metali. Per vsih narodih ino ljudeh fkorej bošte savoljo mene fovrasheni. Pa nikar ne fkerbite; bres volje vafhiga Ozheta v' nebesih vam le laf ne bo s' glave prefhel. S' stanovitno poterpeshljivoftjo bošte svoje dushe refhili.“

„Ko hudobija preseshe, bo ljubesen omersnila. Tolika nadloga bo, de je ni bilo take od sazhetka fvetá, ino je ne bo.“

„Várujte se, de vas kdo ne sapelje! Veliko jih bo, ki bodo s' mojim imenam flepili, ino zhudne rezhi delali, de bi, ko bi bilo mogozhe, tudi isvoljene sapeljali.“

„Kedar bošte Jerusalem vidili s' vojskami obdano, védite, de je blis njegovo rasdjanje. Kdor bo takrat na Judovskim, naj beshí v' goro, ino kdor bo na polji, se ne vrazhaj v' mesto po plajfh; ker dnevi pravize mashevavke so to.“

„Veliko jih bo pod mezhem ino lakote umerlo, veliko jih med vse narode v' fushnost poshenó, ino v' Jerusalemu bodo tako dolgo ajdje divjáali, dokler od Boga odlozhemi zhaf refhenja ne pride.“

II.

„Kmal pa,“ je Jesuf she prerokoval, „kmal po dneih te nadloge, ko bo evangeli od kraljestva boshjiga she vsm narodam na semlji osna-

njen, fe bo konez perblishal. Šolnze bo otemnélo, luna ne bo vezh fvetila, svesde fe bodo is svojiga teka premikale, ino nebeshke mozhi fe gibale. Štrah ino grosa bo vse ljudstva na semlji opadla, le fkoperneti jim bo.“

„Takrat fe bo snamnje finú zhlovekoviga na nebu pokasalo. Vsi narodje na semlji bodo krizháli, ino finú zhlovekoviga vídili priti na nebu v' oblakih s' veliko mozhjo in oblastjo, s' velizhastvam ino flavo. Potlej bo poslal svoje angelje s' glasnimi trobentami, de bodo njegove isvoljene od vsih krajev fvetá sbrali.“

„Kedar fe tedaj vse to sazhne goditi, takrat poglejte nakvisfhko, takrat vsdignite svoje glave; vashe refhenje namrezh fe blisha. Nebo ino semlja bofta prefhla, moje besede pa ne bodo prefhle. Dne pa ino ure, kedáj bo to, ne vé nihzhe na semlji, tudi angelji v' nebesih nè, ampak le Ozhe. Toraj zhujte ino molite!“

„Kedar tedaj fin zhlovékov s' vsimi svojimi angelji pride, bo na fédeshi svojiga velizhastva fedel. Vse ljudstva semlje bodo pred-nj sbrane, ino jih bo lozhil, kakor pastir ovze lozhi od koslov. Dóbne bo postavil na svojo defnizo, hudóbne pa na svojo levizo.“

„Na to porezhe kralj pravizhnim na defnizi: Pridite, preljubi mojiga Ozheta! ino prejmite kraljestvo, ki vam je perpravljeno od sazhetka fvetá. Šim bil lazhen, ino šte mi dali jesti; šim bil shéjin, ino šte mi dali piti; šim bil nag, ino šte me oblekli; šim bil ptujiz, ino šte me sprejeli; šim bil bolan, ino šte mi postregli; šim bil jetnik, ino šte me refhili.

— Štermé porekó pravizhni: Gospod! kedáj smo te lazhniga nasitili, ino te shejniga napojili; kedáj smo te nasiga oblekli, ino te ptujza sprejeli; kedáj smo ti bolniku postregli, ino te jetnika rešili? Gospod pa jim bo odgovoril: Kar koli ste naj manjšimu mojih bratov storili, ste meni storili.“

„Potlej se bo v' une na levízi obernal, ino jim porezhe: Poberite se spred mene, vi prekleti! v' vezhni ogenj, ki je hudizhu ino vsm njegovim perpravljen. Šim bil lazhen, ino mi niste dali jesti; šim bil shejin, ino mi niste dali piti; šim bil nag, ino me niste oblekli; šim bil popotnik, ino me niste pod streho vseli, šim bil bolán, ino mi niste postregli; šim bil jetnik, ino me niste obiskali. — Ino mu porekó tudi oni: Gospod! kedáj smo te vídili lazhniga, de bi te bili nasitili; kedáj shejniga, de bi te bili napojili; kedáj nasiga, de bi te bili oblekli; kedáj popotnika, de bi te bili pod streho vseli; kedáj bolnika ali jetnika, de bi ti bili postregli ino pomagali? On pa jim bo odgovoril: Kar naj manjšimu mojih bratov niste storili, tega meni niste storili. Po tém pojdejo hudobni v' vezhno terpljenje, pravizhni pa v' vezhno veselje.“

Kar je Jesuf na oljfski gori od rasdjanja Jerusalemskiga mesta prerokoval, se je štirideset let potlej vse na tanko spolnilo. Toraj se bo tudi uno, kar je od konza svetá prerokoval, ravno tako gotovo spolnilo. Ljubi otrozi, kaj ko bi pazh takrat vsi na Jesufovi desnizi stali!

37. Póslednja vezherja.

Zhaf Jesufove smerti se je smiraj bolj perblisheval. Jesuf je vedil, de bo mogel kmal umreti, ino je to sadnji teden svojim uzhenzam vezhkrat pravil.

Bil je prvi dan velikonožhniga prasnika, ko se je imelo velikonožno jagnje saklati. Jesuf pošlje dva svojih uzhenzov, Petra ino Janeša v' mesto, de bi velikonožno jagnje perpravila. Rekel jima je, de bošta nekoga frezhala, ki verz h vode poneše; sa njim naj grešta, kamor pojde v' hišo, ino naj vse perpravita, kar je sa velikonožno jagnje ino sa vezhérjo potrebniga. To se je vse sgodilo.

Svezher je Jesuf f' svojimi aposteljni prišel. Bila je svetla obédniza, na fredi poger-njena misa, ino na njej velikonožno jagnje, oprefni kruhi ino vino.

Jesuf féde sa miso, ino dvanajsteri okrog njega. Ljubesnivo pogleda vse sapped, ino jim rezhe: „Serzhno, ferzhno sim shelel to velikonožno jagnje s' vami jesti, preden terpim. Odsihmal ga ne bom vezh s' vami jedel, dokler v' kraljestvu boshjim vse ne bo dopolnjeno.“ Potlej vsame kéhl s' vinam, móli, sahvali, ino ga podá okrog aposteljniam.

Sdaj vštane Jesuf s' sa mise, flezhe po-verhnje oblazhilo, se f' pertam opafhe, vlije vode v' umivalnizo, ino umije všim aposteljniam noge. Na to je fédel spet sa miso, ino rezhe: „Ali véšte, kaj sim vam sdaj storil? Mi pravite Uzhenik ino Gospod, ino prav pra-

vite. Ako sim tedaj jas, vafh Uzhenik ino Gospod, vam noge umival, si jih tudi vi eden drusimu umivajte!“ — Š' tem jim je Jezuf hotel na fvetu fhe sadnjo ljubesen fkasati, ino vfm sgled ponishnosti dati.

V' vfh ferza je Jezuf vidil. Vfi fo bili polni ljubesni do njega. Le Juda is Karjota je f' hinavsko prijasnostjo vef potuhnjen med njimi fedel. Toraj rezhe Jezuf: „Sdaj fte fzer zhiſti, pa ne vfi; dobro namrezh jih posnam, ktere sim isvolil. Tode befede pisma fe morajo dopolniti: Eden, ki s' menoj je, bo roko soper mé vsdignil. Glejte, sdaj, preden fe sgodí, vam povém, de boſte vérovali, kedar fe sgodí, de me je nebeſhki Ozhe poſlal.“ V' duhu ſhaloſten je bil Jezuf, ko je to govoril. Šerzhno uſmiljenje do sdajavza ga prehaja, ne jesa. Milo poſvariti ga fhe hozhe; toraj rezhe fhe ozhitniſhi, ino pogleda vſe okrog miſe: „Gotovo, vam povém, vaf eden, kteri s' menoj per miſi fedí, me bo sdal.“

Apoſteljni fo ſe tega govorjenja ſelò uſtraſhili, in fo ſhaloſtni. Pogledujejo ſe, ino ne gre jim v' miſel, koga de méni. Eden drusiga vpraſhajo, kdo ſmed njih bi bil tako hudoben, ino bi taziga kaj ſtoril? Šapored vpraſhajo Jeſufa: „Gospod! ſim mar jas?“ Le Juda je molzhal. Jezuf fhe ni hotel ſvojiga sdajavza imenovati, le poſvariti ga hozhe; toraj ſaterdi fhe bolj: „Vaf dvanajſtih eden, kteri s' menoj v' eno ſkledo pomaka, me bo sdal. Šin zhlovekoviſer gre v' to, kar mu je po piſmih namenjeno. Pa vender gorjé mu, po komur bo

sdan. Bolje bi bilo temu zhloveku, de bi nikoli rojen ne bil!“

Aposteljne sazhne fhe bolj fkerbeti. Ljubesnivi, nedolshni Janes, kteriga je Jesuf pofébno rad imel, je naj blishe Jesufa fedel. Peter mu toraj pomigne, de naj Jesufa vprafha, koga de méni. Janes se je sdaj fhe bolj Jesufu k' perfim naflonil, ino mu tiho rezhe; „Gospod! kdo pa je?“ Jesuf je ravno grishljej kruha v' fkleto pomakal, ki ga misli Judatu dati; toraj mu tiho odgovori: „Tisti je, kterimu bom pomozheni grishljej kruha podal.“

Vfaj ta ljubesen, de mu Jesuf, tako rekozh, is svojih uft kruha odlomi, bi bila Judata móglá omezhati, de bi se bil fkefal tako ljubesnivi-ga prijatla ino dobrótnika sdajati. Ali Juda vsame kruh; ino se déla nedolshniga, kakor fo uni bili nedolshni, ter vprafha po hinavsko: „Gospod! fim mar jas?“ Jesuf, de ga fhe sadnjizh ino ojstro posvari, mu je na ravnost rekel, pa de drugi ne flifhijo: „Tí si, ti!“

Juda vidi sdaj, de vsa hinavfhina nizh ne pomaga, de je vef snan. Pa tudi to ga ne gane, fe ne fkefá pregrehe, ki jo je v' ferzu fklenil, terdovraten oftane v' svojim hudobnim fklepu. Ko je Jesuf védil, de vse opominjevanje nizh ne sda; mu je sadnjizh djal: „No, pa ftóri no, kar misliš, ino ne opotavljaj se fhe!“ — Bog namrezh zhloveka ne móra f' filo k' dobrimu. Shivljenje ino smert postavi pred-nj, ino mu da ísvoliti. Shéhern zhlovek nófi v' roki svoje shivljenje, ino mora le sam febi perpifati, zhe ga sgubi.

Le Janes, nobén drug per omisji ni vé-
dil, sakaj je Jesuf Judatu to rekel. Ker je Juda
denárje hranil, so nekteri menili, de Jesuf kaj
potrebniga k' prasniku kupiti veléva, ali pa,
de naj med uboge kaj da; tudi to namrezn je
bilo per Jesufu ino njegovih aposteljnih prasník
po vredno prasnovati. Juda pa, ko je grishlje
vsel, vstane, ino gre. Bilo je she ponozhi.

Komú bi se ne umílilo nad Jesufam, de
s' aposteljni tako le prijasno, tako po doma-
zhe ravna? Ino koga bi ferze ne bolelo, de
per tem ljubesnjivim omisji tudi hinavfkiga ter-
dovratniga sdajavza vidi? — Pa kakor se je Juda
hlinil, se jih fhe sdaj veliko hlíni. Marfikdo je
komu le k' videsu prijatel, v' ferzu pa ima pi-
ko do njega; marfikdo se drugim v' obras per-
lisuje, ino sa herbtam jim fhkódovati shelí;
marfikdo se nedolshniga dela, fkrivěj pa gerde
ino gerde hudobije pozhenja. Kakor je bil Ju-
da per Jesufovim opominjevanji terdovraten, rav-
no taziga terdovratniga ferza je fhe marfikdo
per opominjevanji svojih starfhev, uzhenikov,
spovednikov, ino fhe zelò per glasu svoje vesti.
Le tako svesto ga vest opominja, tako na glas
mu pravi, de to ni prav; ves se trefe, mras
ga spreléta; ino vender gré, ino spet gresí.

Preljubi! isprafhajte se tedaj prav na tan-
ko, ali se she tudi sadétih ne zhutite. Kdor bi
tako po hinavsko ino terdovratno ravnál, on bi
bil Judatu sdajavzu enak. Pa terdovratnosti per
vas fhe ne bo mende slediti; ino vem, de bo-
ste raji nedolshnimu perferzhnemu Janesu ena-
ki, kateri je na persih Jesufovih flonel.

Jesuf, prefunjen od shaloſti, je nekoliko molzhal. Potlej vsame kruh, ki je bil na misi: povsdigne ozhi proti nebefam, sahvali Ozheta, raslomi kruh na kofze, ino ga da aposteljniam rekozh: „Vsemito, ino jejte; to je moje teló, ki bo sa vaf dano. To delajte v' moj spominj.“

Potlej je Jesuf kelh prijel, je ſpet Ozheta sahvalil, ino ga podá aposteljniam rekozh: „Vsemito, ino pijte vſi is njega; to je moja kri, kri noviga sakona, ktera bo sa vaf ino sa njih veliko prelita v' odpuſhenje grehov. To ſtorite, kolikorkrat boſte délali, meni v' ſpominj.“

Ta poſlednja vezherja, to naj ſvetejſhi reſhnje telo je sa vſe prihodnje zhaſe poſtavljenó v' vedni ſpominj Jeſufa ino njegove ſmertí, dokler ſpet ne pride.

Lozhitev od aposteljniov je ſhla Jeſufu k' ferzu; s' beſedami, ki ſo polne ljubesni, sazhne od njih flovó jemati. „Ljubi otrozhizhi!“ jim pravi, „le malo zhaſa ſim ſhe per vaf. Jas sdaj grem, vi pa ſhe ne morete s' meno.“ Peter mu rezhe: „Goſpod! ſakaj pa ne? Švoje ſhivljenje dam sa-te!“ Jeſuf mu odgovi: „Peter! gotovo, gotovo, ti povém, preden petelin nozój dvakrat ſapoje, me boſh trikrat ſatajil. Ino vi vſi,“ je tudi drugim djal, „me boſte ſapuſtili.“

Shaloſtni ino vſi preſtraſheni ga uzhenzi pogledujejo. Jeſuf pa jim je djal: „Nikar naj vam ferze ne upada! Zhe v' Boga ſaupate, tu-

di v' mé saupajte! V' hifhi mojiga Ozheta je veliko prebivališh. Jas grem sdaj tje, de vam bom kraj v' njej perpravil; potlej bom pa spet prišel, ino vas k' febi vsel, de boš te tudi vi ondi, kjer bom jas. Jas sim pot, refniza ino shivljenje.“

„Kar koli boš te ta zhaš Ozheta v' mojim imenu profili, gotovo vam bo dal. Ozheta bom profil, ino drusiga pomozhnika ino poterdnika, fvetiga Duha vam bo poslál. Ta bo per vas, ino vas bo vse uzhil. Ne sapuštím vas siròt.“

„Ako me ljubite, spolnujte moje sapovedi. Kdor mene ljubi, njega bo tudi moj Ozhe ljubil, ino tudi jas ga bom ljubil; rasodel se mu bom. K' njemu bova prišla, ino si per njem napravila stanovališhe.“

„Pa vezh ne morem s' vami veliko govoriti. Oblašt tega svetá se perblishuje, desiravno nizh nima per meni. Pa de bo svet sposnal, de Ozheta ljubim, ino de ravnám, kakor mi je Ozhe rekel, vštánite, ino v' stran pojdimó od tod.“

Jesuf je vstal, ino kedar so po navadi hvalne pesmi po jedi ispeli, gre proti oljki gori. Vsi pobiti od shalosti ino molzhé ga uzhenzi spremijo.

* * *

Po poti je Jesuf spet sazhel uzhati: „Jas sim,“ je djal, „vinška terta, vi ste mladike, moj Ozhe pa je vinógradnik. Bres mene nizh ne morete. Kdor v' meni ostane, ino jas v' njem, on veliko sadù obrodí. Kdor pa v' meni ne ostane, se posufhi kakor odlomljena mladika.“

„To je moja sapoved, de se ljubite med seboj, kakor sim vas jas ljubil! Is tega bodo vsi sposnali, de ste moji uzhenzi.“

„Zhe vas bo svet sovrashil, si mislite; de je mene popred sovrashil. Ako bi vi s he svétovi bili, bi vas svét ljubil; ker pa niste na svétovo stran, ker sim vas od svetá odlozhil, vas bo svet sovrashil. Pómnite besedo, ktero sim vam djal: Hlapez ni bolji od gospoda. Kakor so mene preganjali, bodo tudi vas. Preklizovali ino is f-hodniz vas bodo paháli. Ura zelò bo prishla, de bo Bogú ménil ustrézhi, kdor vas umorí. Pa nizh se ne bojte! Jas sim svet premagal; le v' mé saupajte, tudi vi ga boste.“

„Shalofno, ko od vas grem, je vafhe ferze; jokali s he boste ino tarnali, svet pa se bo veselil. Ali le nizh ne marajte! Vafha shalof se bo v' veselje spremenila; spet se bomo vidili, vafhe ferze se bo veselilo, ino nihzhe vezh vam vafhiga veselja ne bo mogel odvseti.“

Sdaj Jesuf v' fredí svojih aposteljnóv per tihi nozhi ob potóku Zedronu, le nekoliko stopinj od oljske gore, obstane, ozhi v' nebo oberne, ino sazhne moliti: „Ozhe! prishla je ura. Dodélal sim delo, ktero si mi ukasal. Toraj povelizhaj me sdaj, kakor sim jas tebe povelizhal na semlji! To je vezhno shivljenje, de ljudje sposnajo tebe samiga praviga Boga, ino Jesufa Kristusa, ki si ga poslal. Osnanil sim jim tvoje ime, ino sposnajo tebe ino mene.“

„Ozhe, fveti Ozhe! profim te, váruj jih hudiga, de bodo eno, kakor fva mi dva le eno. S' reſnizo jih poſvėti! Tvoja beſéda je reſniza. V' dar ſe dam ſa-nje, de bodo reſnizhno poſvezheni.“

„Pa ne le ſa-nje, ampak ſa vſe tiſte proſim, kateri bodo v' poſnejſhjih zhaſih po njih beſédi v' mé vérovali, de bodo vſi eno, eno v' naju tako, kakor ſi ti, Ozhe! v' meni, ino jas v' tebi.“

„Ozhe! ſhelim, de bodo vſi, ktere ſi mi dal, per meni, kjer ſim jas, de bodo vidili moje velizhaſtvo.“

Ko je Jeſuf tako odmolil, gre zheſ potok Zedron proti oljſki gori.

48. Jeſuf na oljſki gori.

Apoſteljni gredó f' teſhkim ſerzam ſa Jeſufam. Pridejo na vert, blis priſtave, ki ſe ji je v' Gezémami reklo. Tedaj ſe Jeſuf k' njim oberne, ino jim rezhe: „Šédite tukaj, de grem tje, ino molim. Tudi ví molite, de v' fkuſhnjave ne padete.“

Le Petra, Jakopa ino Janesa je ſeboj vsel, ino gre bolj v' vert s' njimi. Ko je Jeſuf per luni pod oljkami ſhel, ga velika ſhaloſt ino britkoſt opade; groſa ga obletuje, teſhave ga ſprehajajo, treſti ſe ſazhne ino trepetáti. „Moja duſha,“ je djal, „je ſhaloſtna do ſmertí. Oſtánite tukaj! Zhujte ino molite s' meno! Ino je ſtopil en luzháj delezh od njih, poklekne ino moli: „Ozhe! zhe je mogozhe, odvſemi

mi bitko terpljenje. Vender ne moja, ampak tvoja volja naj se sgodi.“ P. tej molitvi vstane, ino se verne k' svojim trem ljubim apostelnjam. Od shaloſti omamljeni ſo ſaſpali. Jih sbudi, ino rezhe Petru: „Simon! kaj tudi ti ſpiſh? De ſhe eno uro niſte mogli s' menoſ zhuſi! Zhujte ino molite, de v' ſkuſhnjavi ne omagate! Duh je ſizer voljen, pa meſo je ſlabo.“

Špet obidejo teshave Jeſufa. Vdrugizh gre, ino na kolena do tal s' obrasam ſe verſhe, ino ſhe perſerzhniſhi je molil: „Ozhe, ljubi Ozhe! zhe je mogozhe, odverni od mene grenko terpljenje. Vender ne, kakor jaſ, ampak kakor ti hoſheſh, naj ſe sgodi!“ Potlej ſe k' unim apoſteljnjam poverne. Špet jih najde ſpati, ino rezhe: „Kako mórete vender ſdaj ſpati? O zhujte, zhujte ino molite, de v' ſkuſhnjavo ne padete!“

Gre vtretjizh od njih. Prave ſmertne teshave mu hodijo. Njegov pot je bil kakor kervine kaplje, ki ſo na tla kapale. Tedaj je molil: „Moj Ozhe! ako ſe me ne more ogniti kelh terpljenja, de bi ga ne pil, sgòdi ſe tvoja volja!“ Takrat ſe mu je angelj s' nebeſ perkaſal, ino ga je potolaſhil ino pokrepzhal.

Veſ pokojen pride k' svojim uzhenzam, ino jim rezhe: „Ura je priſhla, de bo ſin zhlovekov greſhnikam v' roke dan. Vſtanite, pojdimo! Moj ſdajaviz, glejte, ſe bliſha!“ Komej je Jeſuf te beſede iſgovoril, kar Juda iſ Karjota v' vert ſtopi; ſa njim pa gre velika derhal vojakov ino hlapzov Judovſke duhóvſhine s' baklami, mezhmi ino ſulizami. Juda je pred derhálijo ſhi-

nil, se na ravnost k' Jesufu spuſti, ino rezhe: „Uzhenik, sdrav bodi!“ Ino ga kuſhne. To je bilo ſnamnje, ki ga je dal vojakam, de ſo ſvédili, kateri je Jeſuf. Jeſuf pa rezhe Judatu: „Priatelj! zhimu ſi priſhel? Juda! kuſheváje ſdaſh ſinú zhlovékoviga?“

Potlej gre Jeſuf derháli naproti, ino rezhe: „Koga iſhete?“ Mu odgovorè: „Jeſufa Nazarezhana.“ Jeſuf jim rezhe: „Jas ſim!“ Per tej beſedi ſo vſi odſkozhili, ino popadajo kakor od ſtrele ſadeti po tleh. Ko ſi odſopejo, jih ſpet vpraſha: „Koga iſhete?“ Špet rekó: „Jeſufa Nazarezhana.“ Jeſuf rezhe: „Glejte jas ſim! Zhe tedaj mene iſhete, puſtíte te le (pokashe ſvoje uzhenze), de gredó.“

Vojaki ino hlapzi ſdaj k' Jeſufu ſtopijo, ino ga primejo. Peter iſdere berſh noſh, ino hlapzu véliziga duhovna deſno uhó odſeka. Jeſuf pa ga ſaverne rekozh: „Vtakni ſvoj mezh v' noſhnizo. Meniſh kali, de bi ne mogel ſhe ſdaj ſvojiga Ozheta pomozhi proſiti? Ne bom li pil kelha, ki mi ga moj Ozhe podá? Sakaj bi ſe ne sazhélo terpljenje, ktero mi je nebeſhki Ozhe naloshil?“ Ino ſe je hlapzheviga uſheſa dotaknil, ino per tej prižhi mu ga perzeli. Potlej je Jeſuf radovoljno roke podal, ino ſe da ſvesati. Vſi njegovi uzhenzi pa ſo pobéggnili.

41. Jeſufova ſadnja ino terpljenja polna nozh.

Svesaniga peljejo Jeſufa kakor hudodelnika v' Jeruſalem naj poprej k' Anatu, ki je bil pred nekaj zhaſam vélíki duhoven. Jeſuf,

desiravno svesan, je krotak, kakor préd nedolshnost, pred sodnikom stal. Ana ga vprašha od njegovih uzhenzov in od njegoviga uka. Jesuf odgovori vef pohleven: „Ozhitno pred vsemi ljudmi sim uzhil. Zhimú tedaj me vprašhafh? Vprašhaj jih, kateri so me flifhali, kaj sim govoril.“ Savoljo tega govorjenja ga hlapzov nekdo v' obras udári. Jesuf ga milo pogleda, ino mu rezhe: „Zhe sim kaj nápozniga rekel, fkashi nápako; zhe sim pa prav govoril, sakaj me bijefh?“

Ana rezhe Jesufa h' Kajfatu, sidanjimu vélikimu duhovnu, gnati. Per njem je bil véliki sbor sbran, to je, duhovshina, písmouki ino starafhíni ljudstva. Tudi podkupljene krive prizhe so bile perpravljene. Te so ena sa drugo soper Jesufa prizhale, ino veliko krivízhniga povédale. Pa njih prizhevanje se ni strinjalo. Nobeniga hudiga dela ga niso mogli preprizhati. Jesuf jih je poslušhal, ino je molzhal. Véliki duhoven vřtane, stopi v' fredo, ino rezhe Jesufu: „Kaj nizh ne odgovorífh k' vřimu temu?“ Jesuf je le molzhal. Véliki duhoven ga tedaj vnovízh bolj na glaf vprašha: „Sarotim te per shivim Bogu, povej nam, ali si tí Kristuf, řin boshji?“ Jesuf je djál: „Jas sim!“ Na to preterga véliki duhoven oblazhilo na febi, ino savpije: „Boga je klel! Vi vři řte ga flifhali, kaj se vam sdí?“ Vři vpíjejo: „Smert si je saflushil!“ — Tedaj je bila gola presveta nedolshnost k' řmerti obřojena, in od koga? od flabih, řpridenih sanizhljivih ljudi.

Potlej peljejo hlapzi Jesufa v' dvorishe poflopja. Onda fo mu zhes nozh, kar fo mogli, hudiga ftorili. Nekteri mu v' obras pljujejo: drugi mu ozhí savesujejo, ino ga bijejo rekozh: „Krisfe! prerokuj nam, kdo te je udáril?“ Ino fhe vezh hudiga fo pozhéli. Jesuf pa je vfe molzhé ino voljno terpel.

Tifti zhaš, ko je bil Jesuf pred vélíkim duhovnam isprashevan, fe je na dvorishti nekaj shalofniga godilo. Hlapzi ino brizhi fo bili na fredí dvorishta ogenj napravili, ino fo se greli okrog sherjávze. Tudi Peter je strahama pri-fhel, ino med nje fedel, de bi vídil, kako bo s' Jesufam isteklo. Kar pride vrataríza, ugleda Petra, ino bersh rezhe: „Ta le je tudi uniga Galilejzhana nekdo.“ Peter se je ustrašhil, ino rezhe: „Jas ne, jas ne! fhe ne posnam ga!“ Ino petélin je v pervizh sapél. Tode Peter vef pláshen tega ni zhutil. Kmal po tem ga hlapzov nekdo pogleda, ino rezhe: „Je she ref, tudi ta je Jesufov prijatelj!“ Peter taji vdrugizh, ino se zelò rotí, de ni. „Nísim ne,“ je djál; „fhe ne posnam ga tega mosha!“ Nekaj zhasa potlej mu rezhe fhe nekdo drug: „Šej je vender gotova, tí si smed njegovih uzhenzov! Galilejzhan si, beseda te rasodeva.“ Peter vtretjizh taji, ino se rotí rekozh: „Nè, nè! nísim nè! fhe ne posnam ga, od kogar govorité!“ Ali komej je bil to isrekel, ino Jesufa vtretjizh satajil, je petélin vdrugizh sapel. V' tístim trinku zhasa perpéljejo vojaki Jesufa k' fmerti obfojeniga ís fvet-ne sbèrnize na dvorishe. Ino Jesuf se v' Petra osré, ino milo ga krega njegovo okó. Ta pogled je

Petru dufho prefunil. Špomnil se je Jesufovih besed: „Preden petelin nozroj dvakrat sapeje, me bošh trikrat satajil.“ Ino je fhel vef fkéfán is dvorishá, ino se je v' plajsh savi, ter milo jokali. — Zhujmo ino molímo, de v' fkušhnjavi ne omagamo, ino f' hudim shivljenjem Jesufa ne satajimó!

42. Jesuf pred deshélnim obla- ftnikam.

Ko se je dan sasnal, se je Judovfki véliki sbor vnovizh sbral. Jesuf je bil spet pred-nj peljan. Špet je kakor fnozhi refnizo povédal, ino véliki sbor ga spet tudi, kakor fnozhi, k' fmerti obfodi. Vfi vštanejo, kolikor jih je bilo, ino pred deshélniga oblaftnika, Ponzja Pilata, peljejo Jesufa. Pilat je prifhel na vífoko mesto is fvoje híšhe, de je njih toshbo poslušhal. — Pilat ajd, glejte, je tedaj fodnik, nedolshni Jesuf je satosheni hudodelnik, ino mogozhni is Israela fo toshniki!

Pilat jih vprafha: „Kaj toshbe imate soper tega zhloveka?“ Odgovoré: „Ta zhlovek sape-ljuje ljudstvo, prepoveduje zefarju davek dajati, ino pravi, de je kralj Judovfki.“ Pilat se v' Jesufa oberne, ino ga vprafha: „Ti si tedaj kralj Judovfki?“ Jesuf odgovorí: „Jas sim.“ — Duhovfhino ino starafhini ljudstva fo fvojo tosh-bo spet ponovili. Jesuf pa je molzhal, ino se ni zelò nizh odgovarjal. Pilat ga spet vprafha: „Ali ne flifhish, kaj vfiga te toshijo? Kaj nizh ne odgovorish?“ Jesuf pa je le molzhal, de se je fodnik sam zhudil. Pilat je zhutil, de fo mu

ga le is nevoſhljivoſti perpeljali. Toraj ga ſpred njih ſeboj v' hiſho pelje, ino ga ſamiga vpraſha: „Ali ſi reſ ti kralj?“ Jeſuf odgovori: „Reſ ſim jas kralj, tode moje kraljeſtvo ni tega ſvetá.“ — Tedaj gre Pilat k' Judam, ino jim rezhe: „Jas ne najdem nad njim nobene krivíze.“ Duhovſhina ino ſtaráſhini ſo ga pa ſhe le bolj toſhili. „She v' punt bo ljudi ſpravil,“ ſo djali, „po vſi deſheli tróſi ſvoj ſapeljivi uk is Galilejſkiga do lěſem, do Jerusalema!“ Ko je Pilat Galilejo imenovati ſliſhal, ino je ſvédil, de je Jeſuf pod Heroda goſpoſko; ga je k' Herodu poſlal. Veſ vélíki ſbor je ſhel s' njim ga toſhit.

Herodu ſe je dobro ſdelo, ko je Jeſufa vidil, ino mikalo ga je kak zhudesh viditi. Vſe ſvoje dvornike je ſbral okoli ſebe, ino mu mnoge vpraſhanja poſtavi. Pa Jeſuf je molzhal, ino mu le beſede ne odgovori. Toraj je Herod ſ' ſvojimi dvorniki vred ſmeh imel s' njim, ino de ga bolj oponaſhajo ino ſaſramujejo, ga rezhe v' belo kraljévo oblazhilo oblezhi, ino taziga naſaj k' Pilatu poſhlje. Š' tiho poterpeſhljivoſtjo je Jeſuf hodil od ſodnika do ſodnika.

Med tem ſe je Juda ſdajáviz ſvoje pregrehe keſál. Duhovnam naſaj je neſel trideſet ſrebernikov, plazhilo ſvojiga ſdajanja, ino je ſavpil: „Greſhil ſim, greſhil! nedolſhno krí ſim ſdal!“ Duhovſhina pa je rekla vſa mersla: „Kaj nam ſa to, tí glej!“ Tedaj ga je groſa ſgrábila; je denárje v' tempelj ſagnál, ino ſhel, vſel verv, ino ſe obéſil.

Ko je bil **Jesuf** od **Heroda** prifhel, je **Pilat** ubijávza, ki je bil v' jezhi, **Barába** po imenu, vſhtriz **Jesufa** poſtavit, ino rezhe duhovſhini ino ljudſtvu: „Kteriga hozhete, de vam sdej o veliki nozhi po ſtari navadi iſpuſtim, **Barába** rasbojnika ino ubijavza, ali **Jesufa**, ki ni krivíze per njem?“ On je ménil, de bodo **Jesufa** profil. Pa od duhovſhine ino ſtarafhinov podſhuntani vſi v' en glaſ krizhé: „Ne **Jesufa**, ampak **Barába** nam iſpúſti!“ **Pilat**, kateri bi bil **Jesufa** rad iſpuſtil, jim odgovorí: „Kaj pa zhém s' **Jesufam** ſtoriti, ki ſe mu pravi **Kriſtus**?“ Vſi ſavpijejo: „**Kriſhaj** ga, **kriſhaj**!“ Tedaj je **Pilat** **Barába** iſpuſtil, **Jesufa** je pa rekel bizhati ali gajſhljati.

Sdaj ſo **Jesufa** v' ſodno hiſho peljali. Vojaki ino vſa derhál ſe ga oſujejo. Šo ga flékli, ino k' ſtebru pervesali, ter ga bizhajo in oponaſhajo. Po tem mu, ker ſe je kralja imenoval, fhkerlataſt plajſh ogernejo, nameſti kraljéve krone is ternja ſpleteno krono na glavo pertifnejo, ino nameſti kraljéve páliſe terſt v' roko podajo. Ino pred-nj poklekujejo, ino ſe mu pazhijo rekozh: „Sdrav bodi, kralj **Judovſki**!“ Ino va-nj pljujejo, ga f' peſtmí bijejo, mu terſt is rok tergajo, ino ga s' njim po glavi tolzhejo, de ſe bolj ternje v' zhelo ino v' ſánza ſadira.

Tako raſtepeniga, ſapljuvániga, vſiga kerváviga, od bolezhin vſiga blediga, f' ternjevo krono na glavi ino f' fhkerlataſtim plajſhem ogerljeniga je **Pilat** pred ljudſtvo peljal, ino milo rezhe: „Poglejte, zhlovek!“ Je hotel rezhi: „Glejte vſiga rasmefarjeniga, de ſhe fko-

rej ni zhloveku podoben! Šej je vender le zhlovek, ne bodite do njega taki nezloveški!“ Ali duhovhini ino njé flushabnikam se ni ushalilo nad njim; v' en glaf vpíjejo: „Krishaj ga, krishaj!“ Pilat je nevoljen djál: „Vsemité ga vi, ino ga krishajte! Jas ne dobim nizh kriviga nad njim.“ Vpíjejo: „Mi imamo póštavo, ino po tej póštavi mora umreti! Ako tega ispuštíh, nísí zefarjev prijatel.“ Te besede so Pilata prestrašhile. V' posodi si rezhe vode pernešti, si vprizho vřiga ljudřtva roke umíje, ino rezhe: „Jas sim nedolshen per kervi tega pravizhniga, vi glejte!“ Ino vsi so savpili: Zhes naf ino nafhe otroke pridi njegova kri!“ Tedaj je Pilat Jesufa Judam dal v' roke, de naj ga krishajo. Jesuf pa je molzhal; voljen je terpeti, perpravljen je umreti. Kako boshje molzhanje, kaka poterpeshljivost!

43. Jesuf krishan na kalváríi.

Sdaj so vojaki Jesufa prijeli, mu flézhejo řbkerlatařti plajřh, ino ga v' njegovo lařtno oblazhilo oblézhejo. Ino ř' krishem na rami, ki ga bodo na-nj perbili, ino med dvema rasbojnikama je is Pilatove hířhe na rávnost řkosi meřto na morířhe peljan. Ker je is flabořti pod tesho krisha peřhati sazhel, mu ga je mogel neki mosh, řimon po imenu, sa njim neřti.

Jesuf gré molzhé, ino móli. Vře se ljudi tare okoli njega. Nekaj shen, ki so sa njim řhle, se milo joka. Jesuf pa jim rezhe: „Vé,

Jerusalemfke lzhere! nikar ne jokajte nad menoj; febe le ino svoje otroke objokujte.“

Okoli devete ure pred poldnem fo s' Jesufam prifhli na morifhe, na goro kalvárijo ali mertvafhkih glav. Ondi je ftal on, jagnje boshje. Vina, s' grenko miro ino s' shelzhem smefhaniga, mu piti ponudijo. Ga pokufi, pa ne pije. Sdaj mu oblazhilo s' rastepeniga shivota potegnejo, ter ga sa roke ino noge s' sheblji na krish perbijejo, ino na vsako ftran rasbojnikov eniga. Tako vifi Šin boshji med nebam ino med semljo, v' fredí dveh hudodelnikov, kakor de bi bil naj huji, ino njegova kri zvrè na tla. Pa v' teh neisrezhenih bolezhinah je fhe poln ljubesni ozhi v' nebó obrnil, ino molil sa svoje morivze: „Ozhe! odpúfti jim; fej ne vedó, kaj delajo.“

Vojaki fo njegove oblazhila med fé rasdelili; sa njegovo fuknje pa, ki je bila v' zélo tkana, fo vadjáli. Duhovni, pismouki ino ftarafhini ljudftva fo ga pod krishem saframováli. „Drugim je pomagal,“ fo djali, „febi pa ne more. V' Boga je saupoval; sdaj naj ga réfhi, zhe je njegov preljudi fin.“ Veliko drusih Judov ino vojaki fo ga kleli; fo glave smajevali, ino se mu posmehovali rekozh: „Dète, dète! tí, ki boshji tempelj poderesh, ino v' treh dneih postavish!“ Pa Jesuf je vse voljno terpel, le befédize ni protil. Zelò rasbojnikov eden ga je preklinjal. „Zhe si Kristuf,“ je djál, „sam febi pomagaj ino nama.“ Uni pa ga je fvaril ino rekel: „Kaj se tudi tí Boga ne bojish? Nama se praviza godi, plazhilo fva prejéla, ktero

gre najnim delam; ta pa ni nizh hudiga storil.“ Potlej je Jesufu rekel: „Gospod! spomni se me, kedar v' svoje kraljestvo pridešh.“ Ino Jesuf vef usmiljen se je va-nj obernal, ino mu rekel: „Gotovo, ti povém, she danš bošh per meni v' raji!“

Pod krishem je štal prelubi apostelj Janes, ino sraven Janesa je bila tudi Jesufova mati Marija. Jesuf v' svojih bolezhinah pogleda mило v' Marijo, svojo mater, ji s' ozhmi v' Janesa migne, ino rezhe: „Glej ga, tvoj sin!“ Potlej Janesa pogleda, ino mu v' Marijo migne rekozh: „Glej jo, tvoja mati!“ — Pazh lep sgled sa vas, ljubi otrozi, kako svoje štaršhe ljubíte!

Opoldne je na enkrat solnze otemnélo. Štrafhna tema je nastopila, pokrije vso deshelo, ino terpi tri ure. Vši Jesufovi sasmehovavzi so se preštrafhili, ino so umòlknili. Tudi Jesuf je molzhal vef ta zhaš, deširavno je v' nesnanih smertnih teshavah. Oh, she je bila to štrafhna tihota, she so bile Jesufu to britke ure! Okoli treh popoldne, ko je njegovo terpljenje do verha perkipélo, je s' saupanjem v' nebešhkiga Ozheta saklizal: „Moj Bog, moj Bog! sakaj si me sapustil?“ — Potlej rezhe: „Shéjin sim!“ Nekdo vojakov mu s' jéšham napojeno gobo na terštu pomolí. Pazh réven ohladljej per taki shgózhi shéji! Jesuf savshije nekoliko jéšha. Potlej savpije s' možnim glasam; „Dopolnjeno je!“ Ino preden sadnjizh povsame, rezhe she: „Ozhe, v' tvoje roke srozhim svojo

dušno!“ Ko je to isgovoril, je glavo nagnil, ino umerl — —

Hvala, molitev ino vezhna zhaft bodi našimu Odrefheniku! On je sa naš vse terpel, svojo kri prelil, ino umerl!

Ko je Jesuf umerl, se sagrajnalo v' temeljnu pred svetinjishem od sgorej do tal preterga. Semlja se trefe, ino fkale pokajo. Štonik, ki je per krishi strasho imel, ves prestrafhen savpije: „Gotovo, ta je bil Šin boshji!“ Ljudstvo terpetaje na perfi terka, ino se molzhé raside.

Proti vezheru je bilo Jesufovo teló pokopano. Joshef, is Arimateje domá, imeniten sbornik, je fhel k' Pilatu; ino ga Jesufovo telo prófi. Pilat je dovolil v' njegovo prošnjo. K' Joshefu se perdrushi tudi Nikodem pismouk. Preden Jesufovo telo f' krisha snameta, mu je fhe vojakov eden stran f' sulizo prebodel, ino kri ino voda se mu je is ferza ulila. Potlej fta telo s' difhavami v' drago tenzhizo povila, ino na vert nefla, kjer je bil Joshef sa-fe grob v' fkali isfekal. V' ta novi grob ga dene-ta, ino pred grob savalitá velik kamen. Drugi dan so fhe véliki duhovni grob sapezhátili, ino vojakov na strasho postavili. Tako je Jesufovo telo v' fabòto pozhivalo.

44. Jesuf spet shivi, ino se perkasuje.

Jutro tretjiga dne je napoknilo. Ino glej, velik potref je! Angelj Gospodov, svetel kakor blisk, pride is nebes, in odvali kamen spred

groba. Ino Jesuf Kristuf vstane zhaftitljiv ino neumerjzoh is groba, je premagavez smerti, premagavez vse sovrasnikove mozhi. Vojaki, ki so bili na strashi, so od strahu na pol merti po tleh popadali. Bersh ko so se opomogli, so leteli v' mesto, ino velikimu sboru povedali, kaj se je sgodilo.

She tisto jutro sgodej gre nekaj poboshnih shen, ki so v' Jesufa vérovale, s' drasimi difhá-vami k' grobu; Jesufovo telo bi rade bolje vmasilile. Shalostne pravijo po poti: „Kdo nam bo kamen spred vrat groba odvalil?“ Pa ko na vert stopijo, vídijo kamen she odvaljen. Pogledajo v' grob, kar je prasen; le perti, ki je bilo Jesufovo telo v-nje savito, so lepó, poravnáni ondi leshali. Ino glej, dva angelja v' svetlim oblazhilu stojita na desni strani, ino rezheta: „Vé ifhete Jesufa Nazarezhana, ki je bil krishan; ali zhimú ifhete shiviga per mertvih? Vstal je, ino ga ni tukaj! Pojdite, ino povejte njegovim uzhenzam.“ Š' to novízo hité nasaj v' mesto.

Marija Magdaléna se je fhe k' grobu povernila, ino se milo joka, de folsa folso pobija. Vsa objokana pogleda v' grob. Ino glej, dva angelja jo ogovorita: „Shena! kaj jokash?“ Sdihne ino rezhe: „Oh, mojiga Gospoda so vseli, pa ne vém, kam so ga djali!“ Še osrè, kar vidi Jesufa pred seboj. Tode ne posna ga; menila je, de je vertnar, ino mu rezhe: „Gospod! ako si ga tí vsel, povej mi vsaj, kam si ga poloshil.“ Jesuf ji po svojim ljubesnjivim njej snanim glasu rezhe: „Marija!“ Ino

ko bi trenil, ga je sposnala. K' nogam mu pade, ino rezhe: „Moj uzhenik!“ Jesuf rezhe: „Idi k' mojim bratam, ino povej jim, de se bom kmal vsdignil k' svojimu ino vaslimu Ozhetu.“ Ino kar spred ozhi ji sgine; njena shalost pa se je spremenila v' veselje, de ga noben zhlovéfhk jesik ne isrezhe.

Popoldne se je Jesuf perkasal dvema uzhenzama, ki sta is Jerusalema v' blishnji terg Emavs fhla. Na poti se jima je perdrushil v' podobi nesnaniga popotnika, ino rezhe: „Kakofhne pogóvore imata med seboj, ino sakaj sta tako shalostna?“ Eden nju pravi: „Kaj si ti sam ptujiz v' Jerusalemu, de ne vesh, kar se je te dni v' njem sgodilo? Jesufa Nazarezhana so krishali, ki smo upanje va-nj imeli, ino danf je she tretji dan tega.“ Jesuf rezhe: „Sakaj sta toliko kefniga ferza vérovati, kar so preroki prerokovali? Ni li mogel Kristuf vfiga tega terpeti, ino tako iti v' svoje velizhastvo?“ Ino jima raslaga po poti sveto pismo. Ko do terga pridejo, se Jesuf dalje ravna; pa uzhenza prófita: „Ostani per naju; vezheri se she, ino dan se je nagnil.“ Jesuf je ostal. Per vezherji je kruh vsel v' roke, ga posvetil, prelomil, ino jima podal. Tedaj sta ga sposnala, Jesuf pa je spred nju sginil. „Ni li,“ sta sdaj rekla „ferze v' naju gorélo, ko nama je sveto pismo raskladal?“ Ino se bersh vsdigneta, ino gresta v' Jerusalem apostelnam pravit. Ti so med tem fhe po drugi strani od Jesufoviga vstajenja svédili, ino jima rezhejo: „Gospod je res vstal, ino se je Petru perkasal.“

Svezher fhe tifti dan fe je **Jesuf** sbranim apostelnjam v' **Jerusalemu** perkasal. Savoljo strahú pred **Judi** so bili v' neki hifhi saklenjení, kar **Jesuf** na enkrat per njih stojí, ino rezhe: „Mir vam!“ Vsi fo fe prestrašhili. „Sdaj,“ fo rekli fami per febi, „nam bo ozhitál našho nesvestobo, sdaj fe hudováł nad nami, ko smo ga sapuštili, ino smo beshali!“ Pa s' ljubesnživim, njemu laštnim glasam je djal: „Nikar fe ne bojte! Jas sim, jas **Jesuf**, ki sim bil křišhan sa vaš! Poglejte mojih rok ino nog; vřaj nad temi le ranami řposnajte, de sim jas!“ Potlej je med njimi jedel. Na sadnje rezhe: „Kakor je **Ozhe** mene pošlal, tako tudi jas vaš pošhljem.“ Dihne va-nje, ino fhe rezhe: „Prejmite řvetiga **Duha**. Kterim bořte grehe odpuřtili, fo jim odpuřšteni, ino kterim jih bořte sadershali, fo jim sadershani.“ Ko je to isrekel, sgine řpred njih.

Takrat **Tomasha** ni bilo med apostelnji. Toraj mu, ko je priřhel, vsi veřeli rekó: „Gospoda smo vidili!“ Pa **Tomash** odgovori: „Dokler snamenj shebljev na njegovih rokah ne vidim, ino perřta v' luknjo shebljev ino roke v' njegovo prebodeno řtran ne vtaknem, ne verjamem.“ Ofem dni po tem je **Jesuf** řpet řkosi saperte duri med nje priřhel, ino djal: „Mir vam!“ Potlej fe v' **Tomasha** oberne, ino mu rezhe: „**Tomash!** poglej mojih rok, ino pošłshi perřte va-nje; daj roko, ino deni jo v' mojo řtran, ter ne bodi nevéren.“ **Tomash** fe **Jesufu** k' nogam fzhéne, ino rezhe: „Moj **Gospod** ino moj **Bog!**“ **Jesuf** je perřtavil fhe beřede, ki fo sa vse zhaře rezhene, djal je: „**Tomash!** ker ři

me vidil, véruješh; ali frezhni, kateri ne vidi-
jo, ino vender vérujejo!“

45. Jesuf gre v' nebefa.

Jesuf je bil po svojim od smerti vstajenji
šhe šhtirdefet dni na fvetu. Te dni se je svo-
jim uzhenzam tudi na Galilejskim vezhkrat per-
kasal. Eno jutro se jim je perkasal per Gené-
sarfskim jeseru, ko so ravno ribe lovili. Vso
nozh so lovili, pa nizh niso vjeli. Na Jesufove
besede so na desno stran zhelna mreshe pome-
tali, ino što tri in petdefet rib vjeli. Potlej so
jih nekaj per sherjávizi spekli, ino Jesuf
je s' njimi jedel. Po jédi je Jesuf Petru djal:
„Šimon, Jonov sin, ali me ljubish bolj ko ti
le?“ Peter odgovori: „Ljubim te, Gospod!“
Jesuf rezhe vdrugizh: „Šimon, ali me ljubish?“
Peter odgovori: „Ljubim te, Gospod!“ Jesuf
rezhe vtretjizh: „Šimon, ali me ljubish?“ Pe-
tru se ushali, de ga vtretjizh vprasha, ino re-
zhe: „Gospod! sej vésh, de te ljubim.“ Ino
Jesuf mu srozhi svojo zerkev rekozh: „Pasi
moje jagnjeta in ovze.“ — Drujkrat se je Je-
suf na neki gori pet što uzhenzam perkasal.
Ko so ga vidili priti, so na obras popadali, ino
ga molijo. On pa je ljubesnjivo s' njimi govo-
ril od boshjiga kraljestva, ter jih v' veri, upanji
ino ljubesni uterdoval.

Sadnje dni je šhe vezhkrat s' njimi govoril,
ino enajšterim sapovedal, de naj v' Jerusalem
gredò. Šhtirdefeti dan se jim je tukaj sadnjikrat
perkasal, ino v' fredí med njimi rezhe: „Dana

mi je vsa oblast v' nebesih ino na semlji. Osta-
nite tukaj v' Jerusalemu, dokler vam obljublje-
ne mozhi ne poshljem. V' nekterih dneh boste
f' fvetim Duham kerfheni. Potlej pojdite po
všim fvetu, uzhite vse narode, kerfhujte jih v'
imenu Ozheta, Šina ino fvetiga Duha, uzhite
jih vse storiti, kar sim vam povedal. Glejte,
vse dni do konza fvetá sim per vas! " Kedar
je Gospod to isgovoril, pelje uzhenze v' Be-
tanijo, ino gre s' njimi na oljsko goro. Tukaj
rasprostrè s'voje roke nad njimi, jih blagoslovi,
ino rezhe: „Grém k' svojimu Ozhetu ino k'
vashimu Ozhetu, k' svojimu Bogu ino k' va-
shimu Bogu! " Ino potlej se je vprizho njih
nakvisfko proti nebesam povsdignil. Uzhenzi
gledajo vsi shaloftni sa njim. Poslednjizh pride
fvetel oblak, ino ga utegne njih ozhém. Per
tej prizhi stojitá dva angelja v' belih oblazhi-
lih per njih, ino rezheta: „Moshjé Galilej-
zhani! kaj stojitè ino gledate v' nebo? Ta Je-
suf, ki ste ga sdaj vidili v' nebefa iti, bo né-
kedaj ravno tako spet prifhel. " Uzhenzi so na
obras popadali, ino molijo. Potlej so se f' fve-
tim veseljem v' Jerusalem vernili, so vsak dan
v' tempeljnu, ino Boga hvalijo ino molijo.

Jesuf, nafh Svelizhar, je sdaj ondi v' ne-
besih. Od ondod vlada s'vojo fsveto zerkev ino
shivljenje svojih pravovernih zhaftivzov. Otro-
zi! hodite vedno vprizho njega, ino bodite po-
boshni. Njegovo oko naf povfod vidi, ino nje-
gova ljubesen fkerbi neprenehama sa naf. Šlu-
shajte ga kakor dobri otrozi, ino nikar greha

ne delajte! Potlej boš te tudi ví ondi, kjer je on, ino boš te per njem vezhno frezhni.

46. Jesuf pošlje svetiga Duha.

Aposteljni so se sbrali, ino namesti Judata sdajavza Matijata sbrali. Vsi sheljni so v' Jerusalemu obljubljeni pomozhi perzhakovali. Defet dni po Jesufovim vnebohodu, bínkushtno nedeljó; so bili s' veliko uzhenzi v' neki hifhi v' molitvi ino s' bratovsko ljubesnijo sbrani. Kar se okoli devetih pred poldnam velik fhum, kakor bi bil vihar, na nebu vsdigne. Vsa hifha se je potrefla. Plameni v' podobi ognjenih jesikov se vidijo nad vsih glavami. Ino vsi so f' svetim Duham napolnjeni.

Tistikrat je bilo v' Jerusalemu savoljo bínkusht bres fhtevila Israelzov. Ker se je fhum is hifhe, ki so bili uzhenzi v' njej sbrani, delezhi po mestu flifhal; se je ljudstvo prestrašeno is tempeljna in od vsih strani pred hifho uzhenzov štekalo, ino flifhi, kako ferzhni ino neprestrašeni uzhenzi v' mnogih jesikih Boga hvalijo. „Kaj je to?“ se zhudijo eden drugimu; „vsi ti le, ki govoré, so terdi Galilejzhani, ino vsak po svojim lastnim jesiku jih flifhimo boshje velikòte hvaliti!“

Sdaj se Peter smed aposteljnóv vsdigne, ino na glas rezhe: „V' moshje Israelzi ino vi vsi Jerusalemfki prebivavzi, poslušajte me! Jesusa Nazarezhana, kteriga ste vidili zhuda ino snamnja delati, Jesusa, kteriga ste ví krishali, je Bog is groba v' shivljenje obudil. Mi vsi smo

tega prizhe. Ta Jesuf, kateri je v' nebefa fhel, nam je danf svetiga Duha poslal. Tega Jesufa je Bog sdaj Gospoda ino kralja postavil.“ Kedar Jerusalemljani to flifhijo, jim je v' ferze seglo. Veliko jih je aposteljniam djalo: „Bratje! kaj pa nam je ftoriti?“ Peter je djalo: „Pokoro ftorite, ino flehern se daj kerstiti v' ime Jefusovo, v' odpufhenje grehov; potlej bofte tudi vi prijeli svetiga duha. Ta obljuba je dana vam ino vafhim otrokam ino vfm, kateri fo fhe delez h od Boga.“ Ino fhe tifti dan jih je okoli tri tavshent vero Jefusovo na-fe vselo, ino fo se dali kerstiti. Ti fo bili vedno per naukih aposteljniov. Vfi eniga duha fo bili med feboj, ino vse fo eden do drusiga imeli. Škupej fo molili, fkupej jedli, fkupej vefeli Boga zhaftili, ino ljudje fo jih radi imeli. Bog jih je fhe vřak dan tej fveti drushbi perdajal ino perdajal, de fo tako pot vezhniga svelizhanja nafhli.

47. Jesuf shivi v' fvojih vernih.

Tifte dni řta fhla Peter ino Janes v' tempelj molit. Per vratih v' tempelj je fedel revesh, ki je bil hrom, kar je rojen, ino je vbogajme profil. Tudi Petra ino Janesa prófi vbogajme. Peter mu rezhe: „Slata ino frebra nimam; kar pa imam, ti dam. V' imenu Jefusa Kristusa vřtani ino f-hòdi!“ Sa roko ga prime, ino ga vsdigne. Per tej prizhi je terdno řtal ino hodil, gre s' njima v' tempelj, ter

od veselja poskakuje, in hvali Boga. Vse ljudstvo, ki ga je vidilo, se je zhudilo. Tedaj reže Peter: „Temu nisva mi dva s' svojo mozhjo pomagala, ampak s' mozhjo tistiga kralja, ki ste ga vi umorili. Ino po Jesufu je svelizhanje tudi vam na ponudbo.“

Ko sta aposteljna s'he govorila, pride tempeljnova strasha, ino ji v' jezho sapró. To nozh sta mogla v' njej prebiti. Drugo jutro so ji pred véliki sbor k' sodbi peljali. Peter, poln svetiga Duha, se odgovorí, ino vprizho hromiga zhloveka reže: „V' imenu Jesufa Kristusa, ki ste ga vi krishali, Bog pa ga je spet od smerti obudil, stoji ta le zhlovek sdrav pred vami. Snano vam bodi, de je svelizhanje le v' Jesufu, ino pa v' nikomur drugim né.“ Sodniki ostermé nad tako Petrovo ferzhnostjo, ino is strahu pred ljudmi, si jima ne upajo nizh shaliga storiti. Le saterdijo jima, de ne vezh od Jesufa govoriti ino uzhati. Ali Peter ino Janes na ravnost rezheta: „Sami sodíte, ali bi bilo prav per Bogu, ko bi bolj vas kakor Boga flufhali. Ne moremo nehati govoriti, kar smo vidili ino flifhali.“ Potlej so ji ispuštili.

Kdor Gospoda Jesufa pred drugimi prizha, od njega bo tudi Jesuf per Ozhetu v' nebesih prizhal, de je njegov uzhenetz.

48. Štefan, prvi muzhéniz.

Veliko jih je s'he bilo, ki so Jesufovo milost sanizhevali, ino ponujano svelizhanje v' svoji neveri od sebe paháli. Šovrashili so Je-

susa, ino preganjali njegove verne. Pa ravno v' preganjanji, ki so ga verni terpeli, so svojo zhednost naj lepše pokasali.

Štefan, poln fvetiga Duha, je velike zhu-deshe ino snamnja delal. Mozhno je prizhal od Jesusa in od njegoviga kraljestva. Terdovratni Judje so se njegovimu prizhanju v' bran stavili. Pa niso kaj mogli modrosti ino duhu, f' kterim je Štefan govoril.

Is hudobije se nozhejo reknizi vdati, temuzh gredó, ino podfhuntajo nekaj s'pridenih mosh, de lashnjivo zhes Štefana prizhajo: „Klétevske besede v' Boga ino Mosefa smo ga flis'hali govoriti.“ Ljudstvo f' tem sdrasheno ga popade, f' hudo pred véliki sbor vlezhe, ino po krivim toshi. Štefan je bres strahu, v' nebes'hki mogozhnosti ino velikosti pred sodniki stal, ino ko angelju se mu je oblizhje fvetilo. Véliki duhoven se je vsdignil, ino mu rezhe: „Ali je, kar ti pravijo, res temu takó?“ Štefan je odgovoril, ino pokasal, de mu je Bog ino Moses v' zhafti, de se je pa ta zhaft nad Judi vselej pogrě'hala. Ino na sadnje je f'klenil f' temi terdimi besedami: „Vi terdovrátneshi ino ljudje neposvezheniga ferza ino neposvezhenih uf'héf! vedno se vstavljate fvetimu Duhu. Kakor so se mu vas'hi ozhetje vstavljali, takó se mu vi! Oni so morili preroke, ki so Odrefhenika osnаноvali; vi pa ste njega sdali ino umorili!“ To govorjenje jih je tako hudo sbodlo, de so od togote s' sobmi fhkripali. Štefan pa je poln fvetiga Duha okó v' nebefa obernil, jih vidi odperte, ino Jesusa na defnizi boshji

štati. „Dète,“ je savpil, „nebesa vidim odper-te, ino sinú zhlovékoviga v' njegovim velizhaftvu štati na defnizi boshji!“ Ino glej vfi sazhnó divjáti ino vpiti, ino ufhesa si mashé, ino vfi kmal planejo va-nj, ino is mesta ga kamnjat vlezhejo. Na moríshi fo Šhtefana okrog in o-krog ostopili, oblazhila f' sebe djali; ino ga kamnjajo. Od vseh strani letí kamnje v' Šhtefa-na; on pa je glasno molil: „Gospod Jeshuf! fprej-mi mojo dusho.“ Potlej na kolena pade, ino glasno rezhe: Gospod! ne fhtej jim tega v' greh.“ Ko je to isrekel, ugafne.

Kdor Jeshufa bolj ljubi kakor fvoje shivlje-nje, tak je práv Jeshufov uzhenetz, ino si je mi-lofti boshje fvéft.

49. Pavlovo fpreoburnjenje.

Pavel, ki mu je pred fpreoburnjenjem Ša-vel bilo ime, je Jeshufa ino vse kriftjane hudó fovrashil. Neufmiljeno je kriftjane preganjal. Mladenezh she fe je fmerti fvetiga Šhtefana udeléshil, ker je kamnjavzov oblazhila vároval. Is fovrafhtva do kriftjanov gre k' vélikimu du-hovnu, ino ga prófi, de mu fpifano pravízo da vse moshé ino shene, ki v' Damafhku v' Jeshu-fa vérujejo, svesane v' Jerusaleem pergnati. Še podá na pot v' Damafhk, ino je she blis me-ſta. Kar ga na enkrat posebna luzh s' neba ofvétí. Obleshen od fvetlobe fe na tla sverne, ino glas mu rezhe: „Šavel, Šavel! kaj me pre-ganjafh?“ Pavel, na tleh leshe, ves preſtraſhen vpraſha: „Gospod! kdo ſi?“ Glas mu odgovori:

„Jas sim Jesuf, kteriga preganjash!“ Pavel spet poprafha: „Gospod, kaj hozhefh, de storim?“ Gospod mu rezhe: „Vstani, ino idi v' mesto; ondi ti bo povedano, kaj de stori.“ Pavel vstane, kar nizh ne vidi; pogled je sgubil. Mo-shje, ki so ga spremljali, ga sa roko peljejo v' mesto.

Tri dni je bil slep, ino ni ne jedel ne pil, le molil je. Po treh dneh pride Ananija, poboshen uzhenез Jesufov, v' hifho, v' kteri je bil Pavel, poloshi roke na-nj, ino mu rezhe: „Jesuf, ki se ti je na poti perkasal, me poshlje do tebe, de bofh spet vidil, ino f' svetim Duham napolnjen.“ Per tej prizhi se mu je nekaj taziga kakor luski od ozhi odlupilo. Pavel spregleda, ino se da kerstiti.

Odsihmal je bil Pavel prav serzhen uzhenез Jesufa Kristusa, ino je njegov nauk med vsimi narodi osnаноval. Njegovo serze je bilo polno gorezhe ljubeshi do Boga ino do vsih ljudi. Sa Jesufovo zhaft je bil ves vnét. Poln praviga sposnanja, pa ponishen kakor otrok, je bres fhtevila ljudem v' nebesa perpomogel. Med svojim serzhnim tekam v' kershanskí veri je neisrezhenо veliko terpel; tode Gospodova roka je bila s' njim, ga je uterdovala, ino nikoli ne sapustila. Zhe so ravno verige ali kéténe na njegovih nogah ropotale, zhe so ravno jermení njegov herbet rastepali; je bil le vender poln veselja, ker je Jesufa is vsiga serza ljubil, ino upal kmal k' njemu priti v' nebesa. Is te ljubeshi do Gospoda je vse preterpel, ino

njegov fveti nauk kakor svešt prizhevávez na sadnje f' svojo kervjo sapezhátìl.

V' fveti zhaſti nam toraj bodi njega ſpominj!

50. Šveta Jeſufova zerkev.

Apoſteljni, od fvetiga Duha poſvezheni, ſo ſe, kakor jim je bil Jeſuf ukasal, po vſim fvetu raſfhli, ino ſo Jeſufov fveti nauk oſnanaovali. Goſpod je bil s' njimi, ino jim je dal mozh zhudeſhe delati. Veliko bolnikov ſo oſdravili, ino ſhe zelò mertve ſo v' ſhivljenje budili. Zhe ſo le kaziga bolnika v' poſtelji na pot poloſhili, de ga je ſenza memo gredòzhiga apoſteljna obfhla, je bil ſhe oſdravljen. Sa tega voljo ſo jih dobri ljudje ſveſto poſluſhali, ino ſo vero Jeſufa Kriſtufa na-ſe jemali. Po Kriſtufu ſo ſe ti *kriſtjani* imenovali. Tako ſe je ſazhe-la ſveta druſhba vernih, ki ji *kerſhanska zerkev* pravimo, ino je bolj ino bolj raſtla. Moſhje ino ſhene, mladi ino ſtari, ljudje viſoziga ino niſkiga ſtanu, Judje ino ajdje ſo ſe ji per-drushevali. Vera ino ljubesen ſte te duſhe s' Jeſufam ino med ſeboj ſklépale. Vſi ſo bili eniga ferza ino eniga duha; v' upanji veſeli, v' terplenji poterpeſhljivi, ino gorezhi v' molitvi. Goſpod je bil vedno med njimi, deſiravno le nevidama. Njegov fveti Duh jih je oſhivljaj, de ſo mogli ſveto ſhiveti. Goſpodovo okó je nad njimi zhulo, Goſpodova dobrótljiva roka jih ſpremljala. Švetiga ſhivljenja jih je Goſpod vadil, de bi od greha ozhiſheni vedno nedolſhno ino zhìſto ſhiveli. Nesveſtnike pa je vzhaſi ſhe na

semliji ozhitno fhtrafal, de je f' tem druge fva-
ril. Dva sakonfska fta se Petru slagála, ino v'
fhtrafingo fvoje lashí, ktera je vselej oftudnost
pred Gospodam, fta nagle smerti umerla.

Kjer je kaka kerfhanfska óbzhina ali gmaj-
na vftala, fo apofteljni uzhenike, fhkose ino
mafhnike, poftávili, kateri fo fpet drugim rav-
no f' takim duham Jesufov nauk osnаноvali.
Tako je Jesufov uk s' boshjo pomozhjo od ro-
da do roda prifhel, ino bo kakor *reka shivljenja*
ofstal vse poslednje zhase do konza fvetá.

Nekteri prvih Jesufovih osnanovavzov fo
tudi nekaj naukov sapifali, ino nam jih fpifane
srozgili, sa kar Boga ne moremo dosti sahvaliti.

Šveti *Matevsh* apoftelj je fpifal prvi evan-
geli, povešt namrezh od shivljenja, terpljenja
ino povelizhanja Jesufa Kristufa. Drugi evangeli
je fpifal fveti *Marka*, svešt uzhenez fvetiga Pe-
tra. Tretjiga je fpifal fveti *Luka*, tovarfh sve-
tiga Pavla, ino zhetertiga fveti apoftelj *Janes*.
Šveti Luka nam je tudi fpifano srozhil apofteljsko
djanje, to je, kaj fo apofteljni po prihodu fve-
tiga Duha delali, ino kako se jim je godilo.

Šveti *Pavel* je vernim kristjanam vezh listov
pifal. Do nas jih je fhtirnajšt prifhlo. Eniga
je pifal vernim Rimljanam, dva Korinzhanam,
eniga Galazhanam, eniga Efeshanam, eniga
Filipljanam, eniga Kolofhanam, dva Tefaloni-
zhanam, dva fvojimu uzhenzu Timoteju, eniga
Titu, eniga Filemonu, ino eniga Hebrejem.

Šveti *Jakop* je pifal en list, fveti *Peter*
dva, fveti *Janes* tri, ino fveti *Juda Tadej* eni-
ga. Škrivno rasodenje, ki ga je fveti Janes

na otoku Patmu imel, ino na boshje povelje
spisal, fklene sveto pismo.

Te pisma nam morajo biti svete, kakor naj
drashji posoda boshje reknize; one so polne uka,
polne poveljenja.

Ljubi otrozi! Jesuf fhe shivi, ino bo ve-
komaj shivel. On ima vso oblast v' nebesih ino
na semlji. Verujte va-nj, upajte va-nj, ino lju-
bite ga ves zhas svojiga shivljenja is vsiga svo-
jiga serza. Njegov sveti nauk radi poslusajte,
nosite in ohranite ga povsod v' svojim serzu.
Zhivljajte ga, ino po njem shivite, de boste po-
boshni otrozi boshji nakvisihko rastli, greha se
varovali, v' zhas Jesusa Kristusa shiveli, ino
de boste njegovi vekomaj! Jesufov duh naj vas
spremlja po tem svetu v' vezhno shivljenje!

elje

naj
ka,

ve-
ino
ju-
ro-
te,
zu.
oo-
fe
no
raf

